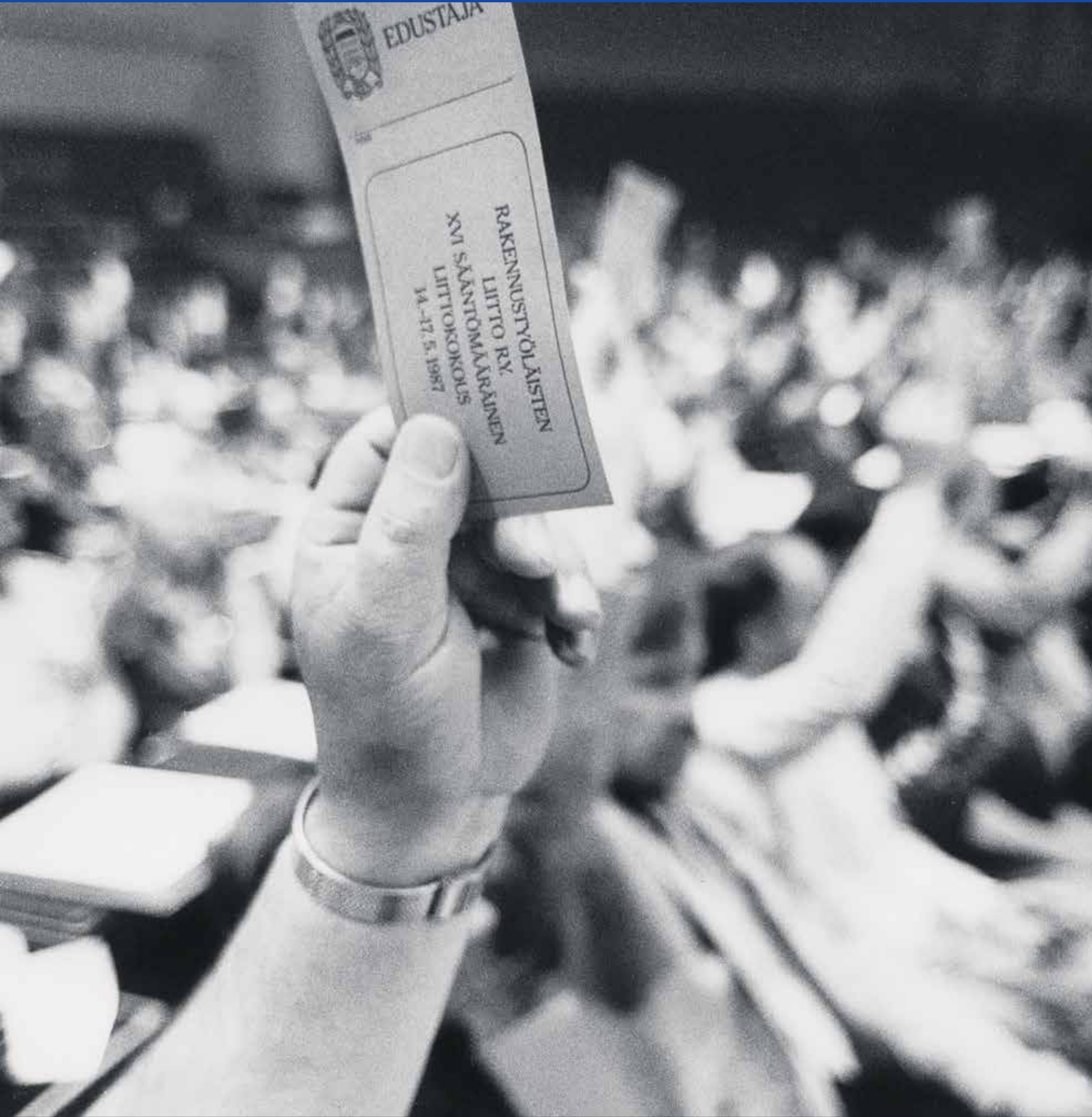

RAKENTAJA

Numero **3**
Perjantai 13.3.2015

MP2 Itella Oyj

8 **Virolainen** rakentaja työskentelee rinta rinnan suomalaisen kanssa.

10 **Putkimiehen** työturvallisuutta uhkaavat kemikaalit, asbesti ja sähkö.

20 **Raksanuorista** moni ei edes tiedä, mihin osastoon kuuluu.

Rakentamisenkin tulevaisuus on digitaalinen

Näin arvioidaan tuoreessa Rakennetun omaisuuden tila -raportissa. Raportissa toivotaan taas kerran myös rakennetun ympäristön omaa ministeriötä.

Teksti: Johanna Hellsten
Kuvat: Olli Häkämies

ROTIn roolina on muistuttaa rakentamisen kenttää ja koko yhteiskuntaa siitä, että rakennus- ja kiinteistöalalle on annettu melkoinen valta suuren omaisuuden hallinnassa. Siihen liittyy myös suuri vastuu; harmaasta taloudesta, työturvallisuudesta sekä ihmisten terveydestä ja hyvinvoinnista, Suomen Rakennusinsinöörien Liiton, RIL:n jäsenyydestä ja vaikuttamisesta vastaava johtaja **Teemu Vehmaskoski** sanoo.

Mies on tuttu näky erilaisissa rakentamiseen liittyvissä seminaareissa ja muissa tilaisuuksissa. Vehmaskoski on luotsannut rakennetun omai-

suuden tilasta joka toinen vuosi tehtävää raporttia jo neljä peräkkäistä kertaa. Ensimmäisen ROTI-raportin aikaan hän ei vielä ollut RIL:ssä töissä, mutta osallistui jo tuolloin puheenjohtajana yhteen raporttia valmistelleeseen paneeliin.

ROTI 2015 -raportin sisältö jakaantuu rakennuksiin, liikenneverkkoihin, yhdyskuntatekniikkaan, digiratkaisuihin sekä koulutukseen ja kehitykseen. Tänä vuonna siinä on yli 130 toimenpide-ehdotusta seuraavalle vaalikaudelle.

ROTI:sta on tullut odotettu raportti eduskunnan valiokuntia myöten.

”Erityisesti pääkaupunkiseudulla maankäytön, liikenteen ja yhdyskuntatekniikan on pelattava yhteen.”

– Kyllä sitä käytetään taustamateriaalina päätöksenteossa. Siinä kun on esiteltyä koko rakennettu ympäristö. Ihmiset, jotka näitä asioita seuraavat, saavat siitä paljon irti; se on sellainen runsaudensarvi, Vehmaskoski sanoo.

Vuoden 2009 ROTI keskittyi energiatehokkuuteen, vuonna 2011 ekotehokkuuteen, vuonna 2013 kilpailukykyyn ja nyt, vuonna 2015 digitaalisiin ratkaisuihin.

– Jos arvioidaan sitä, miten hyvin teemat ovat osuneet kohdalleen, sanoisin, että todella hyvin, Vehmaskoski myhäilee.

Rakennetun omaisuuden tilaa pohtii aina monipuolinen porukka, tänä vuonna yli 90 henkeä. Panelisteja on sekä alalta että alan ulkopuolelta. On asiantuntijoita ja yritysväkeä, tutkijoita ja järjestövaikuttajia.

Yksi ministeriö ylitse muiden

Teeman *rakennukset* tärkeimpänä yksityiskohtana Vehmaskoski pitää pohdintaa yhdestä yhteisestä rakennetun ympäristön ministeriöstä. Samaa vadiittiin jo vuoden 2013 raportissa.

– Se olisi alan kannalta yksinkertaisin ratkaisu. Toki vaihtoehtona voisi olla jämäkämpi yhteistyö eri ministeriöiden välillä, Vehmaskoski kommentoi.

Miksi ala kaipaa sellaista?

– On aika kuvaavaa, että kun suurilla kaupunkiseuduilla tehdään MALPE-aiesopimuksia (maankäytön, asumisen, liikenteen, palvelujen ja elinkeinojen aiesopimuksia), tarvitaan valtion edustajina paikalle useita eri ministereitä allekirjoittamassa papereita. Toki ministeriö-ajatus on ministerimäärältään avoin, mutta olennaista on että rakennetun ympäristön kokonaisuus saataisiin saman katon alle.

– Vaatiihan valtiokin kuntia laajentamaan päätöksenteon näkökulmaa ja tekemään yhteistyötä yli kuntarajojen. Eihän siinä olekaan mitään järkeä, että toinen kunta kaavoittaa omalle rajalleen omakotiasumista ja toinen kunta siihen viereen teollisuustontteja. Erityisesti pääkaupunkiseudulla maankäytön, liikenteen ja yhdyskuntatekniikan on pelattava yhteen. Jos yksi näistä ei toimi, ei mikään toimi.

Hyvänä esimerkkinä yhteistyön toimivuudesta yli kuntarajojen Vehmaskoski pitää rakennusvalvontojen työtä.

– Niissä on otettu jo hyvää etunojaa siihen, että niistä muodostetaan vuoden 2016 alussa isompia yksiköitä. Samalla niiden työnjakoa tarkastellaan; olisiko mahdollista, että eri kaupunkien rakennusvalvonnat keskittyisivät eri asioihin? Toisessa valvottaisiin pientaloja, toisessa vaikka toimitilarakentamista. Silloin syntyisi myös erikoisosaamista.

Reportissa toivotaan, että kosteus- ja hometalokoiden jälkeen alkaisivat rakennusten elinkaari-talkoot.

– Kosteus- ja hometalkoot nostivat hienosti esiin tietoa erilaisista rakennustyypeistä ja niiden virheellisistä ja riskialttiista ratkaisuista, joihin on kiinnitettävä huomiota. Työ, jota tehtiin hyvin kapeilla resursseilla, oli erittäin hyvää. Tätä tulisi jatkaa.

Vähemmällä enemmän

Viime aikoina kaikilla aloilla on jaettu lähinnä niukkuutta. ROTI-raportin laatijat ottivat tämän huomioon.

– Totesimme heti alkuun, että mistään ei voi pyytää lisää, sitä ei ole kenellekään saatavilla. Juuri siksi digitaalisten ratkaisujen merkitys korostuu. Niitä on jo vino pino valmiina olemassa. Ne pitäisi vain saada käyttöön. Jo pienellä yrittämisellä voitaisiin säästää isoja summia rahaa, Vehmaskoski sanoo.

Esimerkiksi olemassa olevassa rakennuskannassa energia- ja olosuhdetehokkuutta voidaan helposti parantaa digiratkaisuiden kautta jopa 20 prosenttia. Digitaalisten sensoreiden ja mittareiden sekä rakennuksen toiminnanohjausjärjestelmien avulla voidaan esimerkiksi talon energiankulutusta ja muita olosuhteita optimoida kustannustehokkaasti.

Myös tietomallipohjainen toiminta tulisi ottaa käyttöön kaikessa rakentamisessa.

– Olisimme halunneet ehdottaa, että julkisella puolella sen pitäisi olla kilpailutuksessa pakollinen. Kuntaliiton edustaja sanoi suoraan, että niin ei tule tapahtumaan. Ei ole osaamista, ei väkeä, ei rahaa. Ja onhan se ihan totta. 300 kunnan joukossa on toki niitäkin, joilla on halua ja rahkeita kehittää tilaajatoimintaa, mutta valitettavasti ei kovin montaa.

Isot rakennusliikkeet ovat parhaillaan ottamassa tietomallityökaluja käyttöön. Ne toimivat muutoksessa vatureina. Ongelma onkin keskisuurissa ja pienissä rakennusalan yrityksissä.

– Suunnittelupanos on tietysti rahassa mitattuna isompi tässä siirtymävaiheessa. Ja on monia suunnittelutoimistoja, joissa asiat on totuttu tekemään vanhalla tavalla. Voi olla rankkaa opetella uusia työtapoja.

Miksi digiratkaisujen käyttöönotto on hidasta ja miksi vaikuttaa siltä, että rakennusalan kehitystyö on muutenkin hiukan hiljentynyt viime vuosina?

– Kun matalasuhdanne alkoi vuonna 2008, ei se elvytyksen takia heilauttanut alaa heti niin pahasti. Työttömyys ei noussut niin pahaksi, infra-puolella työkantaa oli erittäin hyvä. Oli voimakasta toimekkuutta ilmassa. Samaan aikaan oli meillä 4–5 Tekesin ja Sitran isoa ohjelmakokoa rakennusosalalle, Vehmaskoski muistelee.

– Nyt T&K-toiminnan ohjelmataso on selvästi hiipunut. Tekesissä on heitetty pois toimiala-ajattelua eikä esimerkiksi rakentamisen huippuosaamiskeskittymä RYM Oy ole viime aikoina menestynyt rahoitushauissaan. VTT on supistanut rakennusalan toimintojaan. Yliopistot ovat omissa hallinnollisissa solmuissaan tällä hetkellä, ja esimerkiksi Aallossa myllerrys on jatkunut jo tovin.

Koulutuksessa huomio ulkomaalaisiin

Reportissa esitetään rakennusosalalle yhteistä koulutuksen ja kehityksen kokonaisstrategiaa. Sokeaksi pisteeksi jää kuitenkin ulkomaisen työvoiman osaaminen.

– Samaan aikaan, kun suomalaista koulutusjärjestelmää kehitetään, työmailla kiertää 50 000–

Teemu Vehmaskoski pitää ROTI-raporttia varsinaisena rakennatun ympäristön runsaudensarvena. Tällä kertaa ideoita ja ehdotuksia oli yli 130.

100 000 ulkomaalaista, jotka tulevat tämän järjestelmän ulkopuolelta, Vehmaskoski muistuttaa.

– Heidän osaamisensa ei välttämättä ole siinä pahasti pielessä. Sekä ulkomaalainen että suomalainen voivat tehdä huonoa tai hyvää jälkeä.

Yhtenä ratkaisuna Vehmaskoski mainitsee ammattipätevyydet.

– Kun työmailla tekijöiden taustat ovat moninaiset ja alan vaatimukset kehittyvät kovaa vauhtia, pätevyksiin on voitava päästä useampaa polkua. Tutkintopohjainen pätevyys on hyvä pohja, jonka päälle ammattitaitoa tulee edelleen kehittää ja päivittää. Tässä työnantajilla on luonnollisesti keskeinen rooli. Kuinka virallinen järjestelmän pitäisi olla, on hyvä kysymys. Koulutukset voivat olla yritysten sisäisiäkin tai sitten virallisten oppilaitosten järjestämiä. Tarvitsemme lisää työkaluja osaamisen varmistamiseen, vaikka ne eivät yksin vielä autuaaksi teekään. ■

Lisää ROTIa

Koko rakentamisen toimialalta ROTI vaatii omia toimenpiteitä:

1. Laadun parantamisen on oltava yhtä määrätietoista kuin työturvallisuudessa.
2. Elinkaariajattelun mukaiset asiakaslähtöiset toimintamallit on nostettava kehityksen kärkeen.
3. Alan ammattilaisten osaamista on kasvatettava järjestelmällisesti kaikilla tekijätasoilla.
4. Tuottavuutta on kehitettävä prosesseja uudistamalla ja digitaalisiin mahdollisuuksiin tarttuen.
5. Tutkimus- ja kehitystoiminta on sidottava pysyväksi osaksi rakennushankkeita mahdollistamalla kunnianhimoiset ja monimuotoiset kokeilut.

Verokarhunpoika sairastaa

HELMIKUUN LOPUSSA esiteltiin tuoreeltaan veroneuvos **Markku Hirvosen** ja oikeustieteiden tohtori **Kalle Määtän** selvitys, miten onnistuneesti pian paikkansa jättävä hallitus on toteuttanut harmaan talouden torjuntaohjelmaa. Kukaan ei varmasti yllätynyt kovin paljon siitä, että moni asia on vielä pahasti kesken, eikä suotuista kehitystä ole tapahtunut harppauksin. Paitsi rakennusalalla.

Laakereilleen ei kannata jäädä makailemaan täälläkään. Tilaajavastuulakiin ollaan nyt sen uudistamisen yhteydessä tekemässä varsinainen hölmönnys, kun verovelkarekisteriin ei lakiesityksessä tarvitsisi enää kirjata yrityksen alle 10 000

euron verovelkoja. Tähän asti tilaajan on pitänyt varmistaa, ettei esimerkiksi sen aliurakoitsijalla ole maksamattomia veroja. Tuo kymppitonnikin on jo aika iso summa, varsinkin pienelle, vain vähän aikaa toimivalle vilunkiyritykselle.

Suomessa myös toimii rakennusalalla ulkomaisia yrityksiä, joille ei muodostu tänne kiinteää toimipaikkaa, sillä ne toimivat Suomessa vain 6–12 kuukautta. Yritys ei silloin ole verovelvollinen Suomeen, eikä sillä ole verotukseen liittyviä työnantajavelvoitteita. Työntekijöiden, mikäli he ovat tänne verovelvollisia, vain oletetaan hoitavan itse veronsa ennakoverolipulla.

Todellisuudessa käykin sitten niin, että ulko-

maisten yritysten kilpailuasema verojen ja työsuhteen ehtojen osalta säilyy edullisempänä niin pitkään, kuin niille ei näitä työnantajavelvoitteita haluta säätää. Ja sen valvominen, kuka työmailla työskentelevistä maksaa veronsa, on hyvin hankalaa.

Voisi kuvitella, että haluttaisiin säätää sellaisia lakeja, joilla kaikki verokarhusele kuuluvat eurot myös päätyisivät sen kypäliin. Lakeja, joilla nimenomaan estettäisiin veronkiertoa. Vaan kun harmaan talouden selvitystä katsoo, näyttää pikemminkin siltä, että meillä Suomessa mieluummin luotetaan kuin varmistetaan. ■

Skattebjörnsungen är sjuk

I SLUTET AV FEBRUARI presenterades skatterådet **Markku Hirvonens** och justitie doktor **Kalle Määtäs** färska utredning över hur den snart avgående regeringen har lyckats i sitt program för att avvärja den grå ekonomin. Det är knappast någon som blev särskilt överraskad av att många saker fortfarande är ordentligt på efterkälken, och att den gynnsamma utvecklingen inte har tagit några stora steg framåt. Utom inom byggbranschen.

Men inte lönar det sig att vila på lagarna inom denna bransch heller. Nu håller man på att göra en verklig fördömmning, när man reformerar lagen om beställansvar. Förslaget går ut på att man inte i skatteregistret behöver skriva in ett företags skat-

teskulder på under 10 000 euro. Hittills har beställaren varit tvungen att försäkra sig om att dess underentreprenör till exempel inte har obetalda skatter. De där tiotusen är redan är rätt stor summa, i synnerhet för ett litet skumraskföretag, som bara fungerat en tid.

I Finland finns det också utländska företag inom byggbranschen, som inte har någon fast hemort här, eftersom de verkar i bara 6–12 månader. Då är företaget inte skattskyldigt i Finland, och det har inga arbetsgivar skyldigheter i anslutning till beskattningen. Man antar bara att arbetstagarna, om de är skattskyldiga i Finland, själva sköter om sina skatter med förskottsskattelappen.

I verkligheten är det sedan ofta så att de utländska företagens konkurrenssituation när det gäller skatter och anställningsvillkor förblir förmånligare så länge som man inte vill fastslå dessa arbetsgivar skyldigheter för dem. Och det är mycket besvärligt att övervaka vem av dem som arbetar på ett bygge som betalar sina skatter.

Man kunde föreställa sig att man vill stifta sådana lagar, som ser till att skattebjörnen också får alla de euron som han ska få. Lagar, som uttryckligen förhindrar att man kringgår skatter. Men när man ser på utredningen över svartekonomin verkar det snarare som om vi i Finland hellre litat på än försäkrat oss om saken. ■

Kannen kuva: Rakennusliitto/ Kansan arkisto

Matti Harjuniemi
puheenjohtaja

Naamakkain – hyvä some

Kansanedustajaehdokkaan puoliso kertoi alkaneensa päivittää tulevan parlamentaarikon facebook-sivuja. Ehdokas itse ei ole sinut välineen kanssa, mutta sosiaalisessa mediassa on oltava. Sivuille päivitettiin tukevaa asiaa sosiaalipolitiikasta, työmarkkinoista, finanssikriisistä ja veroista. Sitä seurasi viisi ihmistä. Kun facessa julkaistiin kertomus perheen kissan käyttämisestä eläinlääkärillä, seurasi 500 ihmistä matkaa!

Kiinnostus kotieläimiin on toki ymmärrettävää ja oikein. Arvatkaapa mistä metsästäjien keskuudessa puhutaan! Omien elämäkokemusten jakaminen kertoo ihmisestä uusia puolia, joita pelkkä asiasisältö ei paljasta. Seikka ei vaalikamppailussa ole merkityksetön.

Twitterissä taas asia on yskäistävä ulos 150 merkillä. Twiittaajat pitävät tämän työkalun ansiona mahdollisuutta viitata johonkin asiakokonaisuuteen, esimerkiksi pitempään tekstiin, joka valottaa paremmin käsiteltävää asiaa. Toimittajatkin seuraavat tätä keskustelua kovasti. Siinä siis vaikutetaan.

Olin viikonloppuna itse erinomaisessa rakentajien sosiaalisessa tapahtumassa, ”naamakkain”. Tam-

pereella oli Hämeen aluejärjestön edustajakokous. Paikalla oli 75 rakentajaa alueen ammattiosastoista. Keskustelu maan tilasta, vaaleista, työmarkkinoista, työttömyydestä, työehtoista ja liitosta oli vilkas ja asiapitoinen. Kritiikkiä ja oppia tuli ja uusia ideoita.

Teksti kulki puolin ja toisin lyhentämättömän ja sitä tarkennettiin ja muotoiltiin saman tien. Kaikki puhuivat itse, ei nimimerkin takaa. Samanlaista oli edellisviikolla Itä-Suomen luottamushenkilöiden perhetapahtumassa Imatralla. Meininki oli avoin ja keskustelu hyvä. Mukaan tuli uutta ideoita, kuten tulee työpaikolta ja ammattiosastoista.

Raksanuorten facebook-sivusto on mainio esimerkki toimivasta somesta. Se punoo raksanuorten kokemuksia yhteiseksi toiminnaksi ja tiedoksi. Raksanuorillakin on runsaasti tapahtumia, joita some tukee. Naamakkain-kohtaamisissa ajatukset syventyvät lisää. Tarvitsemme nimittäin pitkiäkin taustoja valottavia keskusteluita, jotka vahvistavat taitoamme, oikeudentuntoamme ja solidaarisuuttamme. Niitä tarvitaan, kun vastaan tuulee.

Kuukauden rakennuskuva

Kuvaaja: Maija Ulmanen
Paikka: Tromssa, Norja
Aika: Maaliskuu 2015

Mitä? Pohjois-Norjassa rakennustyömailla riittää töitä. Vuoret syleilevät Tromssan keskustaa.

Huhtikuun Rakentaja-lehdessä kirjoitamme Norjassa työskentelystä.

RAKENTAJA

Julkaisija
 Rakennusliitto ry

vt. päätoimittaja
 Johanna Hellsten

toimittaja/toimitussihteeri
 Maija Ulmanen
 Heikki Korhonen

taitto
 Aste Helsinki Oy

tiedottaja
 Eeva Pulkkinen

toimituksen sihteeri
 Soile Ahremaa-Luttinen

Toimituksen osoite
 Siltasaarekatu 4, Helsinki
 Postiosoite: PL 307, 00530 Helsinki
 Puhelin, vaihde 020 774 003
 Fax 020 774 3061
 Toimituksen s-postiosoitteet ovat muotoa:
 etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi

Ilmoitusmyynti
Helsingin Editele Oy/Jyväskylä
 Tuomo Kuusiniemi
Puhelin (014) 411 2128,
 045 136 0005
Sähköposti:
 tuomo.kuusiniemi@editele.fi

Tilauhintaa
 12 kk 30 €

Painopaikka
 Sanomapaino Oy, Forssa

Helsinki 2015 ISSN 0355-8614

Seuraava numero ilmestyy 10.4.2015

Tähän numeroon tarkoitettua materiaalia on oltava toimituksessa kirjallisena viimeistään **torstaina 26.3.2015**.

2015

Numero	Aineisto-päivä	Ilmestyy
4	to 26.3.	10.4.
5	to 30.4.	15.5.
6	29.5.	12.6.
7	3.7.	17.7.
8	31.7.	14.8.
9	28.8.	11.9.
10	2.10.	16.10.
11	30.10.	13.11.
12	27.11.	11.12.

Osastojen, ilmoittajien ja avustajien kannattaa huomioida, että viimeinen lehden aineiston toimituspäivä on kaksi viikkoa ennen lehden ilmestymistä.

Ilmoituksia ei oteta puhelimitse!

Osastojen kokous- ja tapatuma-ilmoitukset toimitetaan osoitteella:
 ilmoitukset@rakennusliitto.fi tai
 Rakentaja-lehti/Ilmoitukset
 PL 307, 00531 Helsinki
 Osasto-ilmoitusten hinta 1 €/mm.

Harmaan talouden torjuntaohjelma jumittaa

Arvioitsija Markku Hirvonen antaa kylmää kyytiä harmaan talouden torjuntaohjelman toteutumisesta. Oikeastaan vain rakennusala saa kehuja.

Johanna Hellsten

Selvitysmies, veroneuvos **Markku Hirvonen** antoi tulla täyslaidallisen SAK:n hallituksen kokoushuoneeseen kokoontuneille kuulijoille. Hirvonen oli paikalla esittelemässä eduskunnan tarkastusvaliokunnalle oikeustieteiden tohtori **Kalle Määtä**n kanssa laatimaansa selvitystä siitä, miten toimivia ja onnistuneita hallituksen toimenpiteet ovat olleet Suomen harmaan talouden ja kansainvälisen veronkierron torjumiseksi.

Hirvosen mukaan useat hankkeista ovat jääneet viime tinkaankin, strateginen johtaminen puuttuu, eikä ministerityöryhmällä tai talousrikostorjunnan johtoryhmällä ole ollut paljon muuta roolia kuin seurata tilannetta. Koordinoimista ja vauhdittamisesta ei voi puhua.

– Selkeitä onnistumisia on ollut vain rakennusalan hankekokoisuus, vaikka perälauta vuotaakin ulkomaisten yritysten ja näiden työ-

voiman kohdalla, Hirvonen sanoo.

Kohtuullisesti onnistuneina Hirvonen pitää muun muassa harmaan talouden selvitysyksikön muodostamista, ulosoton erikoisperintää, romualan käännettyä arvonlisäverovelvollisuutta ja konkurssipesän hoitajan velvollisuutta rikosilmoituksen tekemiseen.

Pettymyksiä on paljon

Hirvosen mukaan moni osa ei ole toteutunut toivotulla tavalla.

– Tilaaavastuuta parannettiin vain korotettujen laiminlyöntimaksujen osalta. Verovelkarekisterin muutokset vievät tilannetta huonompaan suuntaan, kun nyt alle 10 000 euron verovelkoja ei tarvitse enää ilmoittaa, Hirvonen sanoo.

Ulosotossa varattomiksi todettuja yrityksiä ei myöskään tarvitse vielä poistaa kaupparekisteristä.

– Se ei edennyt selvityksistä huolimatta. Kaupparekisterissä on nykyin yli 30 000 yritystä, joilla on yhteensä yli miljardin verovelat ja li-

sää muodostuu koko ajan.

Osana selvitystä toteutettiin nettikysely RT:n jäsenyrityksille ja Rakennusliiton toimitsijoille Kyselyssä pyydettiin arvioimaan, miten talonrakennus- ja maa- ja vesirakennusalan harmaa talous on kehittynyt viimeisen viiden vuoden aikana. Kyselyn tuloksia pystyttiin myös vertailemaan vuoden 2009 aikana tehtyyn edelliseen kyselyyn.

– Tilanne näyttää alan toimijoiden käsitysten perusteella kehittyneen harmaan talouden osalta suotuisampaan suuntaan. Myös rakennusalan tilastotiedot osoittavat ilmoitetun palkkasumman nousseen suhteessa liikevaihtoon, Hirvonen kommentoi.

Hirvonen kuitenkin muistuttaa, että edelleen puolet alan yrityksistä arvioi, että harmaan talouden aiheuttama kilpailuhaitta on merkittävä.

– Vaikka ulkomaista työvoimaa pystytään valvomaan aiempaa paremmin, ulkomaisten yritysten kilpailuasema verojen ja työsuhteen ehtojen osalta säilyy edullisempaan niin pitkään, kuin niille ei haluta säätää työnantajavelvoitteita, Hirvonen lataa.

Hommia seuraavalle hallitukselle

Hirvosen ja Määtä selvitykseen liittyy myös suosituksia seuraavalle hallituskaudelle.

– Nykyinen talousrikostoimintaohjelma päättyy vuoden 2015 loppuun ja silloin loppuvat myös viranomaisille korvamerkityt lisäresurssit. Useat nykyiseen ohjelmaan kirjatut hankkeet ovat vielä kesken tai toteutumatta, Hirvonen kertoi.

Hirvosen mukaan Suomen taloustilanne korostaa harmaan talouden torjunnan merkitystä sekä verotulojen kertymisen että erityisesti pk-sektorin kilpailuneutraliteetin säilyttämisen kannalta.

Tärkeitä kokonaisuuksia, joiden parissa pitäisi jatkaa, ovat Hirvosen mukaan alihankinnan ja aliurakoinnin vuotojen tukkiminen, kassatoimialojen valvonta, kansainvälisen veronkierron nostaminen erityiskohteeksi, seuraamusjärjestelmän kokonaiskartoitus, viranomaisten välisen yhteistyön kehittäminen sekä harmaan talouden torjunnan kokonaisvaltainen ja strateginen johtaminen. ■

Asbesti Edelleen tappaja

Joka vuosi asbesti tappaa noin 100.000 ihmistä – myös tulevana vuosikymmeninä.

Eurooppa on kieltänyt asbestin, mutta sitä on vielä miljoonia tonneja, ja se on poistettava turvallisesti!

Asbestia esiintyy kaikkialla – julkisissa ja yksityisissä rakennuksissa, laivoissa tai yleisissä kulkuneuvoissa.

Kaikkien asbestilähteiden turvallisen poistamisen tulee olla prioriteettiasemassa Euroopassa.

Euroopan on toimittava – nyt! Älkäämme siirtäkö asbestiongelmaa lastenlapsillemme!

European Federation of Building and Woodworkers

Rakennusalan työttömyysluvut synkkiä

Johanna Hellsten

Rakennusliiton jäsenistä oli helmikuussa 2015 työttömänä 24,2 prosenttia. Vuoden 2014 helmikuussa työttömänä 22,6 prosenttia jäsenistä. Työttömyys nousi siis viime vuoteen verrattuna 1,6 prosenttiyksikköä.

Kovinta työttömyys oli vuoden 2015 helmikuussa asfalttialalla (68,1%), kivenjalostusalalla (41,4%), vedeneristysalalla (37,4%) ja maalauslalla (28,9%). Vähiten työttömiä oli putki- ja putkieristysalalla (10,8%).

Myös viime vuonna vastaavaan aikaan eniten työttömiä oli asfalttialalla (64,5%), vedeneristysalalla (37,6%), kivenjalostusalalla (35,4%) ja maalauslalla (27,4%). Alin työttömyysluku oli kalkki- ja sementtiteollisuuden alalla (11,9%).

Alueellisesti työttömyys jakaantuu, kuten ennenkin. Eniten työttömiä rakentajia oli vuonna 2015 helmikuussa Kainuun alueella (39,8%) kun vuoden 2014 helmikuun vastaava luku oli 41,6%. Alhaisinta työttömyys oli vuoden 2015 helmikuussa Uudellamaalla (15,9%) kun luku vuotta aiemmin oli 15,7%. ■

OIKAISU

Rakentajaan 2/2015 oli jäänyt virhe juttuun Skanssin ja Myllyn laajenuksista Turun seudulla. Jutussa väitettiin, että Taantumasta huolimatta Turun alueen suurimmat kauppakeskukset Mylly ja Skanssi rakennuttavat lisätilaa yhteensä lähes 50 000 kerrosneliometriä. Todellisuudessa

Myllyn ja Skanssin kauppakeskuskille rakennetaan lisätilaa kymmenillä miljoonilla euroilla.

Saman jutun kuvatekstissä Vaihetelevat säät vaikeuttavat **Jussi Virtasen** (edessä) ja **Miikka Lempisen** työtä olisi kuulunut tämä kuva:

KUN TEET TÖITÄ YKSITYISELLE KOTITALOUKSILLE, KÄYTÄ UUTTA PALKKALASKURIA!

Rakennusliitto tarjoaa jäsenilleen Palkkaus.fi-palvelun kanssa palkkalaskurin, jolla voit helposti tehdä palkkalaskelman ja lähettää sen yksityiselle työnantajalle maksettavaksi.

Tehdystä työstä ei jää epäselvyyttä, kun lähetät palkkalaskelman itse työnantajalle maksettavaksi Palkkaus.fi-palvelun avulla. Palkkalaskuri ottaa huomioon myös TESin erät ja voit liittää laskelmaan myös kulut ja kilometrikorvaukset.

Palvelu on ilmainen työntekijälle, eikä palvelun käyttö sido tai velvoita mihinkään. Muutaman euron palvelumaksun maksaa työnantaja.

1.

Rekisteröidy
ilmaiseksi

Palkkaus.fi - palvelulla sinulle jää noin 30 % enemmän verrattuna laskutuspalveluihin tai oman yrityksen kautta tapahtuvaan laskutukseen.

2.

Lähetä laskelma
työnantajalle

Voit tehdä palkkalaskelman valmiiksi itse ja lähettää työnantajalle palvelun kautta. Palkka on helppo maksaa ja kaikki velvoitteet tulevat hoidetuiksi.

3.

Työnantajat
löytävät sinut

Markkinoi ja myy osaamistasi entistä näkyvämmiin Palkkaus-profiililla. Kotitalouksien on helppo löytää sinut!

REKISTERÖIDY JA KÄYTÄ ILMAISEKSI OSOITTEESSA:
WWW.PALKKAUS.FI

Onko virolaisuus taakka?

Suomessa työskentelee noin 100 000 virolaista työntekijää, joista noin 40 000 asuu pysyvästi Suomessa. Sadastatuhannesta virolaisesta noin neljäkymmentätuhatta työskentelee rakennusalalla. Kuinka virolaiset rakentajat kokevat Suomessa työskentelyn ja Rakennusliittoon kuulumisen?

Teksti Maija Ulmanen
Kuvat Maija Ulmanen

Suomessa vuodesta 1998 asunut **Rain Aedmäe** näkee työskentelyn Suomessa valoisana.
– Tulin alun perin puutarhatöihin Suomeen, sittemmin siirryin rakennusalalle. Olen ollut nyt kymmenen vuotta raksalla töissä.

Lama on vaikuttanut myös Aed-

mäen elämään, vaikka työttömyysjaksoja ei olekaan takana.

– Monia vaikeita hetkiä on ollut, mutta olen hyvin kiitollinen siitä, että töitä on kaikesta huolimatta riittänyt. Rakennusalalla on hyvä olla töissä.

Suomen kansalaisena Aedmäe kokee, että virolaisiin suhtaudutaan hyvin. Jos veronsa maksaa Suomeen, ei rakentajan mielestä vi-

rolaisilla ole ongelmia suomalaisten kanssa.

– Suomalainen arvostaa virolaista, jos hommat tehdään kunnolla vierä vieressä, Aedmäe kiteyttää.

Puhuttaessa laadukkaasta rakentamisesta melkein kaksikymmentä vuotta Suomessa asunut rakentaja toteaa, että kaikkialta löytyy työntekijöitä, jotka tekevät työnsä vähän sinne päin.

– Meitä on moneen junaan, eikä laadun tekeminen ole kiinni kansalaisuudesta. Kaikkiin kansalaisuuksiin mahtuu hutilojia.

Liittoon kuuluminen

Aedmäe kokee liittoon kuulumisen positiivisena asiana.

– Vanhemman polven virolaiset ajattelevat vieläkin, että ammattiliittoon kuuluminen tuottaisi heil-

le jonkinasteisia ongelmia työnantajan kanssa. Itse olen ainakin saanut tarvittaessa Rakennusliitosta apua. Mielestäni ammattiliittoon kuuluminen on pelkästään hyvä asia.

Hänen mielestään työnantaja arvostaa ja ottaa hänet vakavasti, koska hän kuuluu liittoon. Varsinkin palkka-asioissa rakennusmies on kokenut, että liittoon kuulumisesta on ollut hyötyä.

– Törmään aina silloin tällöin siihen, että asiaan kuuluvaa palkkaa ei makseta, sanoo Aedmäe suoraan.

Yleisestä ennusteesta poiketen Aedmäe näkee, että virolaisia työntekijöitä menee enenemissä määrin takaisin Viroon.

– Paluuliike on jo nyt nähtävissä. Viro vaurastuu ja näin ollen työntekijät menevät takaisin kotimaahansa. Totta kai on selvää, etteivät kaik-

ki virolaiset muuta takaisin lauttamatkan päähän, mutta muuttoliike tulee olemaan kasvava. Olen miettinyt myös sitä, että jos Suomessa ja Virossa alkaa kummassakin samaan aikaan nousukausi, niin tulemme-ko kärsimään työvoimapulasta, tämentää Aedmäe.

Vaikka Aedmäe nauttii Suomessa asumisesta ja hän on hyvin sopeutunut maahan, hän sanoo, ettei tulevaisuudesta tiedä.

– En ole aktiivisesti miettinyt Suomesta pois muuttamista, mutta rehellisyyden nimissä on sanottava, ettei mikään ole varmaa näinä epävarmoina aikoina.

Aedmäe ei kuitenkaan koe, että ulkomaalaisuus olisi Suomessa taakka. Hänen mielestään jokainen ulkomaalainen vieraassa maassa on jollain lailla ulkopuolinen. Sopeutumiseen ja integroitumiseen tarvitaan aikaa. Jokaiseen maailman kolkkaan mahtuu Aedmäen mukaan myös rasisteja, ei se ole kuulemma vain Suomen ongelma.

– Välillä tuntuu, että omista pidetään vähän parempaa huolta, mut-

ta ei se sinällään haittaa, jos siihen osaa varautua ja asennoitua, sanoo kahden maan kansalainen.

Ei pelkästään rakentajia

Aiemmin virolaiset tulivat Suomeen lähinnä rakennusalalle töihin, mutta nyt virolaiset ovat löytäneet tiensä myös muille yhteiskunnan aloille. Virolaisia on Suomessa muun muassa lääkäreinä, opettajina, asianajajina ja johtajina.

Vaikka virolaisia on entistä laajemmin töissä Suomessa eri aloilla, rakennusala työllistää edelleen Suomessa virolaisia eniten.

– Me emme palkkaa kansallisuuksia. Emme suomalaisia, virolaisia tai minkään muunkaan maalaisia. Me palkkaamme osaajia, toteaa SRV:n toimitusjohtaja **Jukka Hienonen** taannoin Kauppalehden haastattelussa.

Viime aikoina on keskusteltu paljon rakentamisen laadusta. Keskustelussa tulee usein esille se, ettei laadukas rakentamisen lopputulos ole kiinni rakentajan kansallisuudesta. Kyllä suomalainen raken-

”Jos veronsa maksaa Suomeen, ei virolaisilla ole ongelmia suomalaisten kanssa”

taja osaa tehdä sekundaä, siinä missä ulkomaalainenkin, sanoo moni rakennusalan ammattilainen. Laadukas tekeminen on kiinni ammattitylpeydestä, ei niinkään ihonväristä tai kansalaisuudesta.

Hienosen mukaan tällä hetkellä pääkaupunkiseudulla rakentavasta työvoimasta noin kolmannes on virolaisia. Rakennusliiton arvio on että Suomen rakennustyömailla on noin 40 000 virolaista työntekijää.

– On paljon sellaisia töitä, joihin meiltä Suomesta ei edes löydy am-

mattimiehiä. Ilman virolaisia käytännössä mitään kohdetta ei voida rakentaa, sanoo Hienonen.

Suomen ammattiliittojen keskusjärjestön SAK:n maahanmuuttoasioiden asiantuntija **Eve Kyntäjä** kertoo, että virolaiset eivät ole tyytyneet pelkästään palkkatyöhön Suomessa, vaan ovat aktiivisesti perustaneet rakennus- ja siivousalan yrityksiä. Virolaisten perustamien yritysten määrä on lisääntynyt nopeammin kuin minkään muun maahanmuuttajaryhmän. ■

ARE:n Työsuojeluvaltuutettu Juha Kirjava hitsaa ruostumatonta terästä. Ilmaan leviää myrkyllistä kromia, jolle altistumisen huomaa metallisena makuna suussa. Hengityssuojaus on kunnossa.

“Ei se onnettomuus mun kohdalle satu kuitenkään”

Talotekniikatöissä on vakaviakin työturvallisuusriskejä. Hitsauskaasut, liuotainaineet, sähkö ja asbesti voivat saada aikaan paha jälkeä.

Teksti: Jaakko Jaskari
Kuvat: Jaakko Jaskari

Monipuolinen LVI-ala kiinnostaa nuoria. Rakennusliiton tutkimuksen mukaan talotekniikka työllistää matalasuhdanteessakin kaikista aloista parhaiten. Putkimiehen työ on vaihtelevaa ja palkitsevaa mutta työasennot ovat kuluttavia, ilmassa pölyä ja kaikkialla likaa. Talvisin koetaan kylmyyttä. Alan työturvallisuus on kohentunut huomasti tällä vuosituhannella ja ajanmukaista tietoa löytyy helposti. Edistyksestä huolimatta alalla sattuu vakavia työtapaturmia ja työntekijät altistuvat terveydelle vaarallisille aineille.

Työturvallisuuskeskuksen asiantuntija **Jukka Mäkeläinen** arvioi työnjohtokulttuurin muutokset onnettomuuksia ylläpitäväksi tekijäksi. Aikataulut kiristetään ja urakat kilpailutetaan tappiin. Työnjohto ei pysy tilanteen tasalla, kun työmaalla toimii monien urakoitsijoiden ryhmiä. Aiemmin kaupunginosan duu-

narit tunsivat toisensa ja tapasivat baarissa. Kaverista pidettiin huolta. Nykyään samassa kohteessa työskentelee jopa kymmenistä eri maista kotoisin olevia työmiehiä.

– Ei puhuta samaa kieltä, eikä työkavereita tunneta. Suhtautuminen tuntemattomille aiheutuviin seuraamuksiin muuttuu välinpitämättömäksi. Kaiteita ja ritilätaasoja on poistettu ja onnettomuuksista jätetty tiedottamatta, Mäkeläinen havainnollistaa.

Siirrettävien tikkaiden kanssa kaatuminen on yleisimpiä haavereita. Kärryjä vedetään eteenpäin ohjeiden vastaisesti kattorakenteista. Lattialle jätetty kakkosnelonen tai kaivo keikauttaa telineen nurin.

Työturvallisuuskeskuksen asiantuntija Jukka Mäkeläinen pitää yhtenä ongelmana työnjohtokulttuurin muutoksia.

Työturvallisuuskeskuksen asiantuntija Jukka Mäkeläinen pitää yhtenä ongelmana työnjohtokulttuurin muutoksia.

Työsuojeluvaltuutettu Juha Kirjava & työharjoittelija Tuukka Jääskeläinen.

Työt, joissa käytetään paljon liuottimia tai maaleja olisi hyvä ajoittaa siten, etteivät muut joudu työskentelemään samassa tilassa niiden käytön ja kuivumisen aikana.

– Ei ymmärretä, että metrinkin korkeudesta pudotessa voi käydä kohtalokkaasti, Mäkeläinen päivittelee.

Sähkö voi tappaa

Kuolettavia sähköiskuja sattuu edelleen. Vehmasputki Oy:n työsuojeluvaltuutettu **Kari Loukkaanhuhta** muistuttaa, että vikavirtasuojia tulisi aina olla kytkettyinä putkitöissä, oli kyse avauslaitteesta tai viemärikamerasta. Jos virtaa on pakko ottaa saniteetitiloissa olevasta pistorasiasta, kannattaa käyttää pesukoneelle tarkoitettua töpseliä. Itse asennettujen peilikaappien sähkökytkennät ovat arvaamattomia.

Työturvallisuuslain kirjaimellinen noudattaminen voi olla työnjohtajallekin haastavaa. Parisenkymmentä työntekijää saattaa liikkua päivän aikana sadassa eri pisteessä. Kaikkien kohteiden tarkistaminen etukäteen olisi mahdotonta. Työsuojeluviranomainen vie epätyypillisen työtapaturman oikeuteen saadakseen ennakkotapauksen.

– Tilanteeseen haetaan työturvallisuuskouluttajan kanssa selkänokajia kouluttamalla työntekijöitä havainnoimaan potentiaaliset vaaratilanteet itse, Loukkaanhuhta valaisee.

Jätevesiltä suojaan

Eloperäiset jätteet muodostavat suljetuissa tiloissa tukahduttavia kaasuja. Naamarista huolimatta pyörtyymiä sattuu. Valjaissa roikkuvaa tiedontonta kaveria ei apumies saa maan pinnalle ilman sähkövinssiä.

Työterveyslaitoksen erikoistutkija **Sirpa Laitinen** korostaa suojakäsineiden merkitystä jätevesien kanssa kosketuksiin joutuville. Viilto suojaavia hanskoja suositellaan terävien kohteiden lisäksi varmuuden vuoksi. Kasvot suojataan roiskeilta.

Likavesille altistuville suositellaan perusrakotusten (jäykkäkouristus, kurkkumätä) lisäksi työnantajan kustantamia polio- ja hepatiitti-A-rokotteita. Melko vähäisestä tartuntariskistä huolimatta epidemioita sattuu Suomessakin silloin tällöin.

– Viemäreissä muhii monenlaisia pöpöjä, jotka voivat aiheuttaa esimerkiksi vakavia vatsatauteja, Laitinen muistuttaa.

Hirviöitä hengitettäväksi

Nuoret käyttävät hengityksensuojaimia yleisesti ottaen edeltäviä sukupolvia tunnollisemmin. Maskien kanssa työskentely on pidemmän päälle raskasta eikä niitä mielellään pidetä suotta. Tuoteselosteisiin tulisikin voida luottaa. ARE:n Työsuojeluvaltuutettu **Juha Kirjava** näyttää viemärimaalipurkkia, jonka KTT on ranskaksi. Työntekijälle oli tullut sen käryistä huono olo.

– Vasta maahantuoja kuulumme, että maali on myrkyllistä. Lain mukaan etiketissä tulee olla merkinnot, luokitus, vaaralausekkeet, turvalausekkeet jne. Työnjohtajakaan ei

Huom!

Vanhon putkien sulkuventtiilit eivät aina toimi – tai sellaista ei ole. Putken sisällä oleva vesi voidaan jäädyttää nestemäisellä hiilidioksidilla tulpaksi, jolloin asennustyö onnistuu ilman ulkoista venttiiliä.

Hiilidioksidi syrjäyttää hapen, joten ilmanvaihdon kanssa tulee olla erityisen tarkkana. Yksin

työskennellyt putkiasentaja oli menehtynyt hengitettynään vuotanutta hiilidioksidia. Kaasun syöttö jatkui eikä kielenensä poikki purrut asentaja pystynyt sulkemaan pulloa lattialla krampissa kouristellessaan.

Sähköisen jäädytyskoneen käyttöä kannattaa suosia sen turvallisuuden vuoksi.

ollut selvittänyt asiaa. Ei näistä pitäisi joutua soittelemaan erikseen, Kirjava puhuu.

Putkituskemikaalit, epoksit ja uretaanien kovettimet sisältävät terveydelle vaarallisia aineita, jotka voivat aiheuttaa lyhytaikaisenkin altistumisen seurauksena allergioita. Herkistymisen takia joudutaan usein vaihtamaan työtä. Työvaatteille roiskuneet aineet altistavat, kunnes vaate riisutaan ja iho pestään. Tahriintuneet käsineet likaavat työkaluja, ovien kahvoja ja altistavat muut työntekijät tai kiinteistön asukkaat.

Helposti syttyvistä ohenteista vapautuu työilmaan liuotinhuujuja, mikä tulee ottaa huomioon tuotteiden käsittelyssä ja varastoinnissa. Hitsaus- ja polttoleikkauskaasut sisältävät monenlaisia haitallisia yhdisteitä. Tilanteet, joissa voidaan altistua korkeille lämpöhalojamistuotteiden pitoisuuksille, ovat onneksi harvinaisia ja useimmiten myös lyhytaikaisia.

– Eräs vanhempi kaveri sahasi ja hitsasi metalleja itsepäisesti ilman hengityssuojaimia. Katselimme kun veri valui hänen nenästään aina työpäivän päätteeksi, Kirjava päivittelee.

Putkiasentaja **Tuukka Jääskeläinen** tutustuu työelämään ARE:n kohteessa Espoon Jorvin sairaalaa vastaapäätä. Työharjoittelujaksoaan nuorimies pitää oppimisen kannalta tärkeänä ja toivoo sen osuuden kasvavan. Jääskeläinen kiittelee kokeempia, joilla on aikaa opastaa häntä.

– Työsuojelua käydään LUXIA:ssa läpi muutoin riittävästi, mutta rosterihitsauksen käryistä ja juotospastan vaarallisuudesta tulisi informoida enemmän, Jääskeläinen toivoo.

Asbesti on edelleen saneerauskohteissa pahin riesa. Useimmat haastateltavat ovat olleet tilanteessa, jossa kohde on paperien mukaan kartoitettu ja ilmoitettu turvalliseksi. Paikalle tullessa ulkomainen ryhmä purkaa asbestia moukarilla ja lakaisee sitä jätessäkkeihin. Voi vain poistua paikalta ja vaatia työtilan ja työvälineiden ammattimaista puistaamista. Aikoinaan vesieristeenä käytetty kreosoottimassa on vähemmän tunnettua, mutta myös hyvin haitallista, jonka purkamiseen tarvitaan asiantuntijuutta.

Kokemukset jakoon

Voittojen kasvattaminen motivoi firmoja ehkäisemään tapaturmia. L&T-konserni on kahden vuoden ai-

kana puolittanut tapaturmataajuutensa asettamalla selkeät ja säännöllisesti seurattavat tavoitteet ennakoiville toimenpiteille. Esimiehet tekevät havainnointikierroksia työympäristön turvallisuuden parantamiseksi ja kaikilla L&T:läisillä on velvollisuus ilmoittaa tekemistään turvallisuushavainnoista.

Riskinarvioinnit tehdään kaikista työtehtävistä. Sattuuko samoja onnettomuuksia samoille tyypeille? Haavereita ei kannata pitää omana tietonaan, muuten kaverille voi käydä samoin. Jokaiselle asentajalle harjoittelijoita myöden jaetaan jo perehdytyksessä työturvallisuuskassi.

– Puukoilla on viillellyt sormiin, joten otimme ne putkimiehiltä pois. Tämä aiheutti hämmennystä, mutta korvaavilla työkaluilla pärjää hyvin, L&T:n Kiinteistötekniikkayksikön päällikkö **Jukka Holopainen** vakuuttaa

Asiakkaat

Asiakkaat kiukuttelevat toisinaan saneerauksen ajaksi suljetuista kulkuväylistä. Aikataulupaineet houkuttelevat urakoitsijaa oikaisemaan turvallisuussäännöksissä. Monella on kokemuksia uhkaavista tilanteista epävakaisten asukkaiden kanssa.

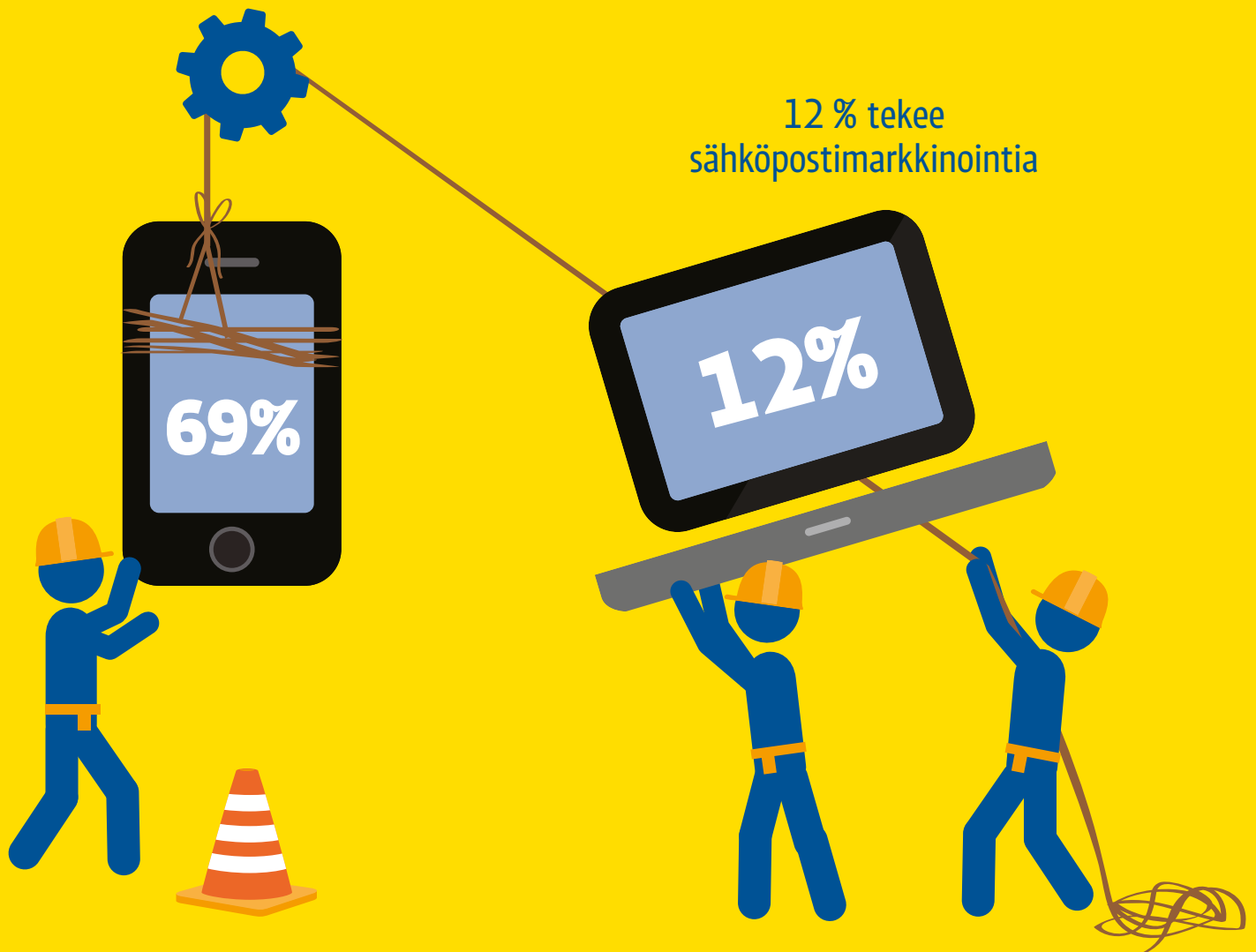
Asiakkaalle tulee myös välillä kiusaus edistää rakennustoimia omaloitteisesti. **Tomi Halttunen** Lahden LVI-Expertistä kertoo tapauksesta, jossa malttamaton tilaaja oli pyhänä jatkanut maalämpökohteesta toisen kaivinkonemiehen kanssa. Kaivanto oli sortunut aiheuttaen apulaiselle vakavan luumurtuman.

– Makuuasennossa työskennellessä pienikin päälle valuva kuorma tekee kaivannosta omin voimin pois pääsyn mahdottomaksi. Asiakkaita kannattaa valistaa työmaalla liikkumisen vaaroista, Halttunen korostaa.

Haavereiden syyksi paljastuu usein juuri viestinnän puute. Sen parantaminen on kaikkien toive. Putkiliike Nuoran työsuojeluvaltuutettu **Pauli Järvinen** kertoo tapauksesta, missä sähkömies oli asiallisesti informoinut paikalle tulevia putkimiehiä ja poistanut sulakkeen vaurioituneesta sähköpiiristä. Ennen kuin nämä ehtivät kohteeseen, oli kiinteistön huoltomies käynyt asukkaan valituksen takia kiertämässä sulakkeen takaisin paikalleen.

– Järjen tulisi sanoa, että sulakkeen poistamiselle on varmasti hyvä syy. Putkimiehet selvisivät kuin ihmien kaupalla ilman kohtalokasta sähköiskua, Järvinen huokaisee. ■

69 %:lla rakennus- ja remontointialan yrityksistä on kotisivut.

12 % tekee sähköpostimarkkinointia

20% tekee hakusanamarkkinointia

**Jo pienellä
panostuksella kiilaat
verkossa kärkeen.**

Katso miten:
fonecta.fi/rakennusjaremontointi

Fonecta®

Työtä Euroopassa

Kriisin aikana kuusi miljoonaa ihmistä menetti työpaikkansa Euroopassa. Arvioiden mukaan EU-28-alueella on yli 24 miljoonaa naista ja miestä vailla työtä. Matalimmat työttömyysluvut ovat Saksassa ja Itävallassa. Korkeimmat kuten arvatakin voi, Kreikassa ja Espanjassa. Suomi mainitaan erikseen eurooppalaisissa tilastoissa. Meillä työttömyys kasvoi viime vuoteen verrattuna. Se on nyt jo lähes 9 prosenttia.

Työttömyysaste on tärkeä luku, jolla on paljon sekä taloudellisia että sosiaalisia ulottuvuuksia. Kauppätieteilijät ajattelevat että työtön on käyttämätön työvoimavara.

Nousevat työttömyysluvut tarkoittavat tietysti käytännössä yksittäisille ihmisille ansionmenetyksiä ja monenlaisia kurjuutta. Samalla valtion talous kärsii ja tulee painetta nipistää sosiaaliturvaan kuluttavasta rahasta.

Perustuslain mukaan julkisen vallan on edistettävä työllisyyttä ja pyrittävä turvaamaan meille jokaiselle oikeus työhön. Koko EU:n sisämarkkina-alueella on työntekijöillä oikeus liikkua vapaasti ja työnantajilla oikeus palkata työvoimaa mistä tahansa maasta. Ihmiset liikkuvat luonnollisesti rajojen yli työn perässä. Varsinkin rakentajat, joita on tietojeni mukaan Euroopassa reilusti yli miljoona työttömänä.

Näistä ikävän korkeista luvuista huolimatta Suomessa kuulee tasaista mediarummutusta siitä, että oma työvoimamme ei riitä. Uusin esimerkki tästä systemaattisesta ja määrätietoista tiedotuslinjasta on Elinkeinoelämän Valtuuskunnan tuore raportti. Sen mukaan Suomeen tarvitaan jatkossa työtä tekemään kaksinkertainen määrä maahanmuuttajia nykyiseen verrattuna.

Juhana Vartiainen tarjoaa kaikkiin kysymyksiin vastaukseksi, että maahanmuuttoa on lisättävä. Mieleeni tulee taannoinen mantra eläkeiän nostamisen tarpeesta. Kun riittävän kauan päihimme taottiin, että eläkeikää on ihan pakko keinoitekoisesti nostaa, suurin osa meistä lopulta uskoi siihen.

Tietyt tahot yhteiskunnassamme siis tavoittelevat sitkeästi ulkomaalaislain muuttamista niin, että työnantajilla olisi yleinen oikeus palkata ihmisiä kaukomaailta – vaikka saman alan suomalaisia tai maahanmuuttajia olisi täällä lomautettuna tai irtisanottuna.

Euroopasta on onneksi tullut myös todella hyviä uutisia. Euroopan unionin tuomioistuimien linjasi juuri ennakkoratkaisussaan, että toisesta EU-maasta Suomeen tulevan yrityksen on noudatettava meidän yleissitovien työehtosopimustemme palkkamääräyksiä. Ratkaisussa tarkentuu sekkin, että kaikille työntekijöille kuuluu peruspalkan lisäksi työehtosopimuksessa sovitut lomarahat, urakan takuupalkka, päivärahat ja muut edut. Pelkkä palkkataulukon alimman palkan

noudattaminen ei riitä ulkomaalaisten kokenusmiestenkään kohdalla. Systeemimme on riittävän selkeä ja oikeudenmukainen.

Tämä on merkittävä asia koko Euroopan kannalta, se vaikuttaa suoraan siihen, millä ehdoilla yritykset voivat toimia toisessa EU-maassa. Ja miten työntekijöitä kohdellaan. ■

Nina Kreutzman,
Kansainvälisten asioiden sihteeri

Liittokokous – miten kaikki

Liittovaalien äänestysaika loppui viime sunnuntaina 8.3.
Kuinka liittokokous on saanut alkunsa viime vuosituhannen alussa?
Minkälaisia tarinoita liittokokouksesta on jäänyt elämään?

Teksti Maija Ulmanen

Kuvat Rakennusliitto/Kansanarkisto

Ensimmäiset rakennusalan ammattiosastot olivat Viipurin kirvesmiesten ammattiosasto ja Helsingin maalarien ammattiosasto, jotka perustettiin vuonna 1888. Perustettaessa osastoja maalari **D. Sihvonen** luonnehti napakasti aikaansa ja yhteenliittymisen syitä.

– Sitoa maalarit yhteiseen toimintaan yleisen sivistyksen, siveellisyuden, ammattitaidon sekä siitä riippuvan yhteiskunnallisen aseman kohoamiseksi ja myös aineellisen toimeentulonsa vaurastuttamiseksi. Näistä syistä meidän kuuluu yhdistää voimamme.

Tästä saivat alkunsa rakennusalan ammattiosastot ja ammattiyhdistystoiminta. Yhdistystoiminta ja sen toimivuus eivät olleet itsestäänselvyys 1800-luvun Suomessa. Yhdistyksen perustaminen oli varsin työläs prosessi, koska siihen tuli olla kenraalikuvernöörin ja senaatin talousosaston suostumus.

1900-luvun alussa yhdistykset olivat paikallisia, mutta pikku hiljaa alkoi organisoitua valtakunnallisia ammattikuntapohjaisia liitorakenteita. Vuonna 1924 järjestettiin Helsingin työväentalolla kokous, jossa perustettiin Rakennustyöväenliitto. Tämä kokous oli myös näin ollen ensimmäinen liittokokous. Uuteen liittoon kuuluivat lähes kaikki rakennusalan

ammattiyhdistykset. Nykymuotoiseksi Rakennusliitto muodostui vuonna 1971, jolloin viimeiset ammattikuntapohjaiset liitorakenteet sulautuivat yhteen.

Liittokokouksien luonne on vuosikymmenten varrella muuttunut huomattavasti. Alkuvaiheessa ammattiosastot nimesivät edustajansa liittokokoukseen. Vuonna 1959 käydyssä liittokokouksessa luotiin pohja aluejärjestörakenteille ja tämä mahdollisti sen, että aluejärjestöt pystyivät muodostamaan vaalipiirejä. 1960-luvulla pystyttiin liittokokousedustajat äänestämään ensimmäistä kertaa demokraattisilla vaaleilla. ■

Lähde: Erkki Salomaa
Rakentajat eilen ja tänään

sai alkunsa?

Turhan riitaisaa

LIITTOKOKOUKSIA leimasi aikaisemmin hyvin vahvasti politiikka ja itse ainakin koin, että kokoukset olivat aika riitaisia. Kokoukset saattoivat myös venyä aivan mahdotto- miin mittasuhteisiin. Muistan, että joskus kokoustimme yö- myöhään. Suhdanteet ja ilma- piiri on muuttunut huomatta- vasti vuosien varrella.

– Aarre Hana

Zorbaksen askelin

ELIMME yhdeksänkymmentäluvun alkua. Keski- Suomen vaalipiiristä ehdolle liittovaaleihin lähti muuan pirteä kreikkalainen. Kaikki meni mukavasti ja hän pääsi ensimmäisenä ulkomaalaisena hienolla äänimäärällä liittovaalikokoukseen. Kokouksen lähestyttyä häntä oli pyydetty pitämään puhe. Puheiden pitäminen, tiedättehän, ei ole juuri kenellekään mieluisin tehtävä. Kreikkalainen ystävämme tarttui kuitenkin tuumasta toimeen ja kirjoitti puheen paperille, muistiaan virkistämään. Kuinkas sitten kävikään. Totta kai kirjoitettu puhe katosi ennen lavalle menemistä. Pienet vastoin- käymiset eivät tulista kreikkalaista haitanneet, vaan hän marssi itsevarmuutta uhkuen lavalle ja piti vallan mainion puheen. Olisittepa nähneet kuulijoiden ilmeet, kun temperamenttinen kreik-

kalainen pääsi vauhtiin puheentuotossa ja elehti- misessä. Sellaista lavashowta ei oltu aikaisemmin nähty. Puhe oli mukava piristys perin suomalai- seen kokoustilanteeseen.

Saimme nauttia kreikkalaisen ystävämme iloisuudesta ja heittäytymisestä myös toisena kokouspäivänä. Sopivan tauon aikana mies mars- si puhujanpöntön taakse ja ilmoitti kokouskan- salla ”minä opetan teille zorbaksen perusaske- leet!”. Eihän siinä voinut muuta kuin nostaa perseet penkistä ja tanssimaan.

Tämä kokous on jäänyt mieleeni iloisena muistona. Täytyykin palautella mieleen zorbak- sen askelia.

– Juhani Manninen

Baarivaliokunta kokoontuu

90-LUVUN alussa Dipolissa järjestettävässä liittokokouksessa oli ensimmäistä kertaa mukana myös televisiokamerat. Kokous on poikkeuksellisen iso. Kaiken kaikkiaan seuraajia ja edustajia oli rapiat 700. Tästä ja hankalasta kokoussalista johtuen, päätimme käyttää apuna kameroita, jotta ihmisten olisi helpompi seurata kokouksen kulkua. Kokous näytettiin reaaliaikaisesti kaikissa Dipolin huoneissa ja näin ollen myös paikan pubissa.

Jossain vaiheessa huomasimme, ettei itse kokoussalissa ollut juuri ollenkaan poruk- kaa. Kaikki olivat siirtyneet seuraamaan ko- kousta hieman mukavampiin oloihin, kuten hotellihuoneeseen tai oluttuopin ääreen.

Tylsäähän kokousta on niin sanotusti yksin

pitää. Tilanteen huomattuamme, päätimme tehdä asialle jotain. Silloin puheenjohtaja sanoi kameroille ”Baarivaliokunnan kokous keskeytetään välittömästi. Kokous jatkuu salissa”. Baarit sulki ovensa ja kansa vaelsi takaisin kokoussaliin.

Liittokokouksista on mieleeni painunut myös elävästi se kerta, kun kulttuuripersoo- na liittokokousedustaja **Alpo Nieminen** lauloi oman puheenvuoronsa. Jos muistan oikein oli vuoden 1999 liittokokous. Paljon on tapahtunut vuosien varrella mielenkiin- toisia asioita liittokokouksissa ja olen varma siitä, että niin tulee tapahtumaan myös tule- vaisuudessa.

– Jukka Asikainen

Liittokokoukseen on perin- teisesti saatu esiintymään huippuluokan viihdeartis- teja. Kovan kokousrupea- man virallisen osion lisäksi vapaamuotoisemmalla ohjelmallakin on aina ollut tärkeä sija.

Liittokokousten esiintyjä vuosien varrelta:

1991 Tapani Kansa
1995 Anneli Saaristo
1999 Vesa-Matti Loiri
2003 Solistiyhtye Suomi
2007 Club for 5
2011 Kuunkuiskaajat
2015 Vielä salaisuus...

”Kyllä työnantajilla on varaa maksaa kunnan palkkoja, kun on kerran varaa jakaa osinkojakin.”

Osasto 027 majoilee täällä.

Itä-Suomessa on hyvä elää, mutta nyt tarvitaan elvytystä, sanovat joensuulaiset

Tapaan Joensuussa kolme rakennusalan ammattimiestä, jotka kertovat mielteitään tulevasta. Varoittavat kuitenkin reilusti etukäteen, että purnausta on tulossa.

Teksti: Eeva Vänskä
Kuvat: Eeva Vänskä

Itä hämärtyy, kun kävelen osasto 027:n kerhuhuoneelle Torikatu viiteen.

Keijo Varis, Arto Kinnunen ja Pentti Härkönen tuntevat alueen. Keijo on työskennellyt yli 30 vuotta kirvesmiehenä Joensuussa, mutta on tällä hetkellä lomautettuna. Arto työskentelee YIT:llä, vaikka käväisi harhailemassa Etelä-Suomessakin työelämässä.

– Siellä on koko ajan niin kova kiire. Tuntui mukavalta palata takaisin kotiseudulle. On paljon rauhallisempaa elää.

Pentti Härkönen taas aloitti uransa autoliikkeen palveluksessa, kunnes tuli vuonna 1984 töihin Lemminkäiselle, ja on siellä pysynyt. Hän haaveilee, että olisi viiden vuoden kuluttua eläkkeellä.

Pysyvyys vs. sitouttaminen?

Miten asiat ovat muuttuneet työuran aikana?

– Ei ole enää pysyvyyttä. Kun

kysyy töitä, on ”enpätiedän” varassa, Varis sanoo.

Hänen mielestään toinen työelämän rantautunut ikävyys on ikärisismi. Variksella on omia kokemuksia asiasta, että ensin puhelimessa kysytään ikää ja sen jälkeen sanotaankin että paikka ei ole enää auki – vaikka onkin.

– Kun täyttää 50 vuotta, on vaikea saada töitä, vaikka olisi kuinka ammattitaitoinen. Toki nuoriakin syrjitään, sanotaan, että pitää olla kokemusta. Milläs sitä saat, jos et pääse sitä hankkimaan.

Härkönen kertoo, että asfalttipuolella työntekijöistä on pikeminkin pulaa.

– Nuoria pitäisi saada enemmän alalle. Mutta kun ne joutuvat pienellä palkalla aloittamaan, se ei houkuta. Haluavat vaan työskennellä tietokoneiden ääressä.

Eläkkeistä ja palkoista

Mietimme yhdessä, mitä päättäjät oikein meinaavat sillä eläkeudistuksella. Rakentaminen on raskasta fyysistä työtä, miesten pelkona on

Keijo Varis tuntee omakotitalorakentamisen ja kirvesmiehen hommat yli 30 vuoden ajalta. Hänen mielestään työväestöstä on pitkälti kadonnut me-henki.

epärealistisen korkea eläkeikä.

– Kyllähän se 70 vuoden eläkeikä voi käydä niille, jotka tekevät kevyttä toimistotyötä, mutta se on ihan eri asia meillä. Nyt on ehdoton maksimi-eläkeikäraja, vain joku prosentti jaksaa tehdä 65:een ikävuoteen asti töitä rakennusalalla, Varis sanoo.

Kinnunen kysyy, onko kannattavaa, että työntekijät raatavat työssä niin vanhoiksi, että sairastuvat ja

loukkaantuvat. Sehän lisää yhteiskunnan terveydenhoitokustannuksia. Niitä samoja joissa pitäisi säästää entisestään.

Yleisesti ottaen rakennusalan työt ovat olleet hiipumaan päin jo vähän aikaa. Eivätkä miehet usko, että mitään käännettä parempaan tapahtuisi vielä tämän vuoden aikana. Markkinoilla on myymättömiä asuntoja, ja rakennuslupiakin on haettu vähemmän. Asfalttipuolella töitä kuitenkin riittää, sillä ”tiet kuluvat”.

– Jos tässä sama rata jatkuu uudella hallituksella kuin nykyisellä, niin ei tule mitään elvytyksiä, Keijo sanoo.

Elvytyksiä kuitenkin toivotaan. Millaisia?

– Saneerauskohteisiin pitäisi saada rahoitusta ja uusia vuokratiloja pitää rakentaa. Mutta vuoden 2015 loppuun mennessä ei saada mitään aikaan, tässä vain kärsitään aiemmista totilailuista, Kinnunen uskoo.

Härkösen mielestä tieinvestointien määrä pitäisi ainakin tuplata, jotta tiet pysyvät edes jotenkin ajokelpoisina.

– Ei tässä olisi mitään hätää jos palkat olisivat pysyneet samassa tahdissa nousussa kuin kustannukset. Työstä väännetään koko ajan enemmän tehoa ja tulosta, mutta pal-

Arto Kinnunen sanoo, että Suomeen tarvitaan lisää puurakentamista, erityisesti puukerrostaloja.

Ylisoutajan sillan paikalla oli aiemmin ylisoutaja. Nyt sillalla on kontiolahtelainen Pentti Härkönen

kat eivät ole nousseet läheskään samaa tahtia, Härkönen sanoo.

Varis lisää, että nollapalkkaratkaisu on kaikista huonoin mitä voi olla. Miten niin?

– Palkankorotukset ovat olleet ihan yhtä tyhjän kanssa, koska samaan aikaan elämisen kustannukset nousevat. Ostovoima pienenee. Ja nyt sitten ehdotetaan nollalinjaa, eli työntekijä köyhtyy entisestään.

Kinnunen toteaa, että ei Suomi lähde nousuun, jos nollalinjaa tarjotaan. Ensin pitää hoitaa maan sisäinen kulutus ja miettiä sitten vasta viennin vetämistä.

– Palkkoihin pitää saada mukaan indeksiehto, ja niin että se oikeasti laukeaa kun kustannukset kohoavat.

Kinnunen sanoo vielä, että kyllä työnantajalla on varaa maksaa palkkoja, kun on kerran varaa jakaa osinkojakin.

Työttömyys ja työsuojelu

Keijo Varis käy kiinni työttömyyspäivärahaan.

– Koko systeemi on täysi fiasko. Soviteltu pitäisi poistaa alle 11 päivää kestäviä työsuhteista. Sillä tavalla verotulotkin lisääntyisivät ja suosittaisiin rehellistä työtä.

Kaikki tuntuvat olevan yhtä mieltä siitä, että kotimaan työttömien tilanne pitää hoitaa ensin lakiin kirjatulla velvoitteella, ja miettiä vasta sitten ulkomaisen työvoiman tarvetta. He kritisoivat sitä, että oma ammattitaitoinen työvoima ei kelpaa, vaan halutaan tuoda halpoja työntekijöitä ulkomailta.

– Valtiovallan tulisi asettaa laki, että 50 vuotta täyttäneet työllistetään ennen ulkomailta tullutta työvoimaa, Keijo toteaa.

– Uskon silti, että viiden vuoden sisään Suomi on saatu taas talouden nousuuhdanteeseen. Näinhän se menee, laskukaudet menevät sykleissä ja niitä seuraa lopulta nousukausi, Arto Kinnunen sanoo.

Hänellä on lisäksi konkreettinen ehdotus työsuojeluasioihin:

– Vastaavilta mestareilta pitäisi ottaa pois työmaakohtaiset palkkiot. Nykyinen systeemi mahdollistaa väärinkäytöksen niin, että työsuojelukuluissa säästämällä mestari

saa palkkiota, vaikka pitäisi oikeasti palkita tehdystä työsuojelutyöstä.

Arton nykyisellä työpaikalla työsuojeluasiat on hoidettu hyvin, mutta hän tietää pienempiä yrityksiä, joissa asiat eivät ole parhaalla mahdollisella tavalla. Muuten miehet keuhvat työsuojelua ja työturvallisuutta. Työterveystarkastukseen ja työhöntulotarkastukseen pääsee automaattisesti, yleensä.

– Olen huomannut, että meillä jos huomaa jonkun vaaran paikan ja siitä kerran sanoo, niin varmasti se hoidetaan kuntoon, Pentti kertoo.

Kävelemme vielä katsomaan lähellä kerhohuoneistoa sijaitsevaa Ylisoutajan siltaa. Se loistaa valaistuna niin kuin minäkin käydyn keskustelun jälkeen. Vaikka moni asia tarvitsee korjausta ja kehittämistä, niin jotain on kuitenkin hyvin. Ja ehkäpä lisää asioita saadaan korjattua hyviksi lähivuosina. ■

JOENSUUSSA TÖISSÄ

- osasto 027:ssä on yhteensä 1129 jäsentä
- osastolaisten mielestä hyvää on:
  - vakinaistamisiakin tehdään
  - työturvallisuus hyvällä tolalla
  - työ on vapaata/itsenäistä
  - osastolla on käytössä hieno vapaa-ajan paikka
  - höyryjä voi päästellä luonnossa, vaikka järven selällä kalastellen
- huonoa on:
  - työttömyys ja työsuhteiden lyhyys (lisää turvattu muutta)
  - ikärasismi
  - eläkeiän nosto
  - palkan riittämättömyys
  - työttömyysturvan puutteellisuus
  - elvytyksen puute Suomen taloudessa

Tyk-valmennus Rakennusliiton jäsenille

JAKSA TYÖSSÄSI PAREMMIN

Valmennuksessa tarkastellaan, mitä työssä tapahtuu, mikä työssä on muuttunut ja kuinka muutokset vaikuttavat jaksamiseen. Muut sisältöalueet liittyvät terveyteen, terveystuntoon ja henkilökohtaiseen hyvinvointiin.

Valmennus on tarkoitettu pitkään työelämässä olleille työntekijöille, joiden työkyky on olennaisesti heikentynyt. Kurssi toteutetaan Verve Oulun toimipaikassa.

KURSSIAIKATAULU

Selvitysjakso on 2.-13.11.2015.

Muut jaksot sovitaan yhdessä ryhmän kanssa.

Kuntoutuksen kokonaiskesto on 32 vrk, jossa mukana yhteistyöpäivä, johon Rakennusliiton edustaja osallistuu

Kelan kurssinumero: 58922

Vapaat paikat: www.kela.fi/kuntoutuskurssihaku

HAKUOHJEET JA LISÄTIEDOT

Rakennusliitto ry

Tiina Nurmi-Kokko 020 774 003

tiina.nurmi-kokko@rakennusliitto.fi

Verve

Petra Granroth 040 545 1639

kuntoutussihteeri@verve.fi

Leena Sankilampi 050 431 1530

leena.sankilampi@verve.fi

Katso myös
www.kela.fi
www.verve.fi
www.rakennusliitto.fi

Valmennuksen järjestävät
Rakennusliitto ry, Verve ja
Kela.

verve
omistautuu työllesi.

HILJAINEN HETKI

RAKENNUSALAN
TYÖMAILLA
28.4.2015 klo 12

Kuolema.
Työkyvyttömyys.
Vammautuminen.

Suru.
Ikävä.

Vuonna 2014
menehtyi
7 rakentajaa
työnsä ääreen.

Työmailla sattuu myös
paljon tapaturmia,
joista liian monet
johtavat pysyvään
vammutumiseen tai
työkyvyttömyyteen.

Hiljainen hetki järjestetään Suomen työmailla samana päivänä kuin kansainvälinen työntekijöiden muistopäivä, Worker's Memorial Day. Työsuojeluyhteistoiminnalla voidaan vähentää työtapaturmia, kuolemantapauksia ja ammattitauteja. Työturvallisuuden tasoa on mahdollista nostaa. Määrätietoisella työsuojelun yhteistoiminnalla voidaan saavuttaa tapaturmattomat työmaat.

Katoavatko keskipalkkaiset työpaikat?

Taloustieteessä on jo pitkän aikaa väitelty työmarkkinoiden polarisaatiosta eli ammattirakenteen jakautumisesta aiempaa selvemmin matala- ja korkeapalkkaisiin töihin. Työllisyyden polarisoituessa keskipalkkaiset työpaikat vähenevät tai luisuvat ainakin kehittyneiden maiden kansalaisten ulottumattomiin. Omalla työurallani ensimmäinen työtehtäväni jo liki kaksikymmentä vuotta sitten oli kirjoittaa lyhyt katsaus aiheesta Palkansaajien tutkimuslaitoksen sarjaan. Keskustelu ei ole sittemmin ainakaan hiljentynyt. Yhdysvalloissa keskiluokan näivettyminen on ollut julkisen keskustelun aiheena presidentinvaaleja myöten.

Julkinen keskustelu aiheesta on Suomessa tutkijapiirien ulkopuolella ollut maltillista. Suomessa ei nähdä polarisaatioilmiötä yhtä kärjistyneenä kuin Yhdysvalloissa siksi käään, että Suomessa keskipalkkaisten reaaliensiot eivät ole jumittaneet paikallaan vuosikymmeniä kuten rapakon takana. Palkkojen polarisaatio on ollut vähäistä. Jonkinasteinen työmarkkinoiden polarisaatio on kuitenkin aidosti suomalaisissakin tutkimuksissa havaittu ilmiö, ja on selvää, että kyseessä on yleinen suuntaus, eikä ainoastaan Yhdysvaltojen erityispiirre.

Globalisaation ohella yhtenä keskeisenä syypäänä kehittyneissä maissa havaittuun polarisaatioon on nähty teknologia. Robottien ja tietokoneiden joskus pelottavankin nopea kehitys on omiaan herättämään uhkakuvia. Tulevaisuuden synkkyyttä lisää se, että monet keskitason työpaikat ovat juuri niitä, joissa suoritettavat tehtävät ovat sinänsä jonkinlaista osaamista vaativia. Kyse ei ole siis ollut ainoastaan vähiten osaamista vaativan poikkeuksellisen raskaan ja vaarallisen työn häviämisestä, joka vanhastaan on mielletty talouden kehitykseen kuuluvaksi ja sinällään positiiviseksi. Toisaalta joitakin matalapalkka-ammattiteja teknologia ei ole toistaiseksi korvannut, minkä seurauksena on ollut polarisaatio.

Yleisesti ottaen välitön automatisoituminen uhkaa tehtäviä, jotka voidaan jotenkin pukea ohjelmoitaviksi säännöiksi. Käsitys siitä, mitkä ovat tällaisia tehtäviä, on kuitenkin laajentunut. Robotit ovat viime vuosina vallanneet aiemmin niille mahdottomana pidettyjä tehtäviä, josta itseksensä ajeleva Google-auto on tunnettu esimerkki. Siten esimerkiksi kuljettajan ammatin lähes täydellinen häviäminen ei ole enää mahdoton skenaario. Aiemmin korkeaa koulutusta vaatineet työt eivät ole enää suojassa automaatiolta, koska esimerkiksi tiedon haku ja seulominen voidaan automatisoida. Toisaalta tehtäviä, jotka edellyttävät joustavuutta ja vaikeasti ennakoitavaa päätöksentekoa vaihtelevissa ympäristöissä ei ole toistaiseksi vaivatonta ohjelmoida robotin tehtäväksi.

Kuva: Maarit Kyöharju

Ekonomisti **Mari Kangasniemi** on Palkansaajien tutkimuslaitoksen erikoistutkija, joka on erikoistunut työn taloustieteen ja tuottavuuden tutkimukseen. Kangasniemi aloittaa tällä kirjoituksellaan kolumnisarjan, joka ilmestyy joka toisessa Rakentajassa. Kangasniemen mietteitä lisää toukokuun Rakentajassa.

Teknologian vaikutukset eivät ole kuitenkaan aivan yksiselitteisiä, eikä tulevaisuuden ennakoiminen helppoa. Yleensä kauhuskenaarioissa ajatellaan, että koneet ainoastaan korvaavat ihmisiä. Viimeisen kahden sadan vuoden aikana tapahtunut suunnaton teknologian kehitys ei ole kuitenkaan ajanut suurta osaa ihmisistä toimeentomaksi. Tosi-asiassa teknologia on monessa tapauksessa ihmistyövoimaa täydentävää ja nostaa ihmistyöntekijöiden tuottavuutta. Tuottavuuden kasvusta syntynyt ostovoima taas suuntautuu uudenslaisiin tuotteisiin ja palveluihin, jotka työllistävät ihmisiäkin. Teknologian kehitystä ei ole mahdollista ja tarpeellistakaan hidastaa. Se saattaa kuitenkin edellyttää yhteiskunnan tulonsiirto- ja tukijärjestelmien päivittämistä, jos tulonjako uhkaa muuttua äärimmäisen epätasaiseksi. ■

Ryhmätöissä muodostui monia hyviä ideoita siitä, miten osastot saisivat nuoria enemmän mukaan toimintaan.

Nuoret mukaan osastotoimintaan

Raksanuoret toivovat, että osastot viestisivät enemmän heidänkin suuntaansa. Tällä hetkellä moni ei edes tiedä, mihin osastoon kuuluu.

Johanna Hellsten

Rakennusliiton nuorisokurssilla Turun Sokos Hotel Caribiassa pohdittiin sitä, millä nuoret saataisiin lähtemään mukaan Rakennusliiton osastojen toimintaan. Paikalle oli järjestetty parin ison osaston edustajat kertomaan osastotoiminnasta.

Tärkeintä oli kuitenkin pohtia ryhmissä sitä, mitä osastotoiminnan pitäisi olla, jotta nuoret lähtisivät siihen mukaan ja miten osastojen kannattaisi viestiä erilaisista aktiviteeteista, jotta sana kiirisi myös nuoriin korviin.

Huolestuttavaa oli se, että aika moni nuorisokurssilaisista ei edes tiennyt, mihin osastoon kuuluu.

– Vaikea olisi myöskään kuvitella pyörittävänsä osaston toimintaa. Minulla on sellainen kuva, että siinä on paljon papereita pyörittävänä ja pitäisi osata hoitaa monia eri asioita, yksi nuorista kommentoi.

Toisaalta joitakin myös kiinnosti osastotoiminta.

– Kyllä sitä voisi olla valmis ottamaan vastuutakin, mutta en ole huomannut, että sitä olisi edes ehdotettu. Voisin ehkä lähteäkin, jos

kysyttäisiin, kolmosryhmässä kommentoitiin.

Myös osastojen ikäjakauma arvelutti nuorisokurssilaisia.

– Sen kerran kun olen osaston tilaisuudessa käynyt, tuntui kaikki olevan sellaisia vähän vanhempia miehiä, ryhmässä sanottiin.

Mitä nuoret kaipaavat?

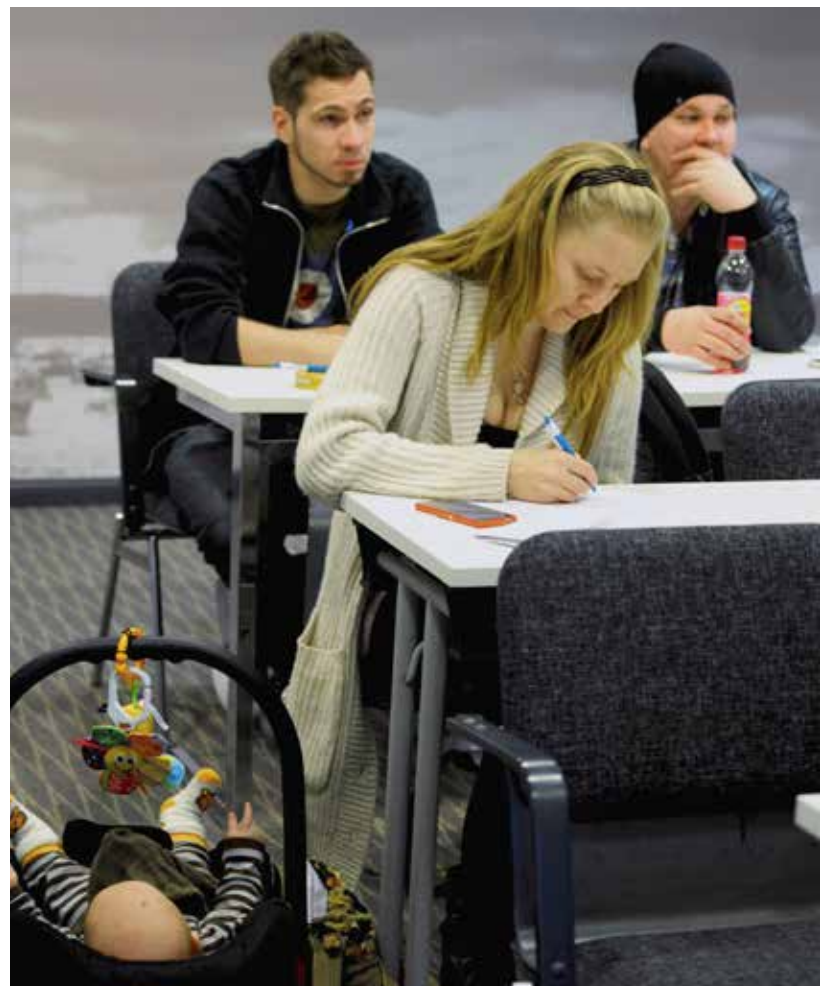
Eniten nuoria kiinnostavat erilaiset osastojen järjestämät tapahtumat, mutta toiveena oli, että ne voisivat olla muutakin kuin pilkkikisoja ja elokuvailtoja. Ideoina heitettiin keilausta, risteilyjä, extreme-urheilua, vaellusta ynnä muuta.

– Osastojen välillä voisi myös järjestää jonkinlaisia leikkimielisiä kilpailuja niin, että osastot muodostaisivat omat joukkueensa, **Mari Uitto** ehdotti.

– Esimerkiksi minä voisin hyvin lähteä mukaan, jos Forssassa perustettaisiin vaikka sähköjoukkue, **Paa-vo Niemi** kommentoi.

Mutta eivät nuoret pelkkää viihdettä kaivanneet. Edunvalvontaa ja koulutusta pidettiin hyvin tärkeänä osastotoimintana.

– Osastot voisivat järjestää erityisesti nuorille koulutusta työelä-

Moniin Rakennusliiton tapahtumiin voi lähteä koko perheen voimin. Marjut Kähkönen näytti mallia ottamalla nelikuisen poikansa ja aviomiehensä mukaan kylpylään.

Ei unohdeta viihdettä. Hohtokeilauksen mallia näyttää Mr. Turku-finalisti Markus Rantanen.

män pelisäännöistä ja omista oikeuksista työntekijänä, kolmosryhmä toivoi.

Marjut Kähönen on käynyt oman osastonsa, Helsingin maalausten tapahtumissa.

– Olin muun muassa kokeilemassa foliomaalausta maalareiden kerhotilassa. Minä tykkään, kun tehdään käytännön juttuja ja opitaan jotain uutta. Myös tällainen virkistystoiminta on kivaa.

Toisenlaista viestintää

Tällä hetkellä voi todeta, etteivät osastojen viestit oikein tavoita nuoria.

– Melkeinpä jonkun pitäisi työmaalla tulla hihasta nykimään. Emme ole ainakaan nähneet, että työmaiden ilmoitustauluilla olisi osastojen tapahtumista mitään tietoa, yksöryhmässä todettiin.

Puskaradiota pidettiin yleisestikin tehokkaana viestintäkeinona.

– Hyvä tapa saada tietoa eteenpäin on kertoa se jollekin aktiiviselle jäsenelle, joka sitten kertoo työmaalla ja kavereille eteenpäin. Puskaradio toimii yllättävän hyvin.

Aktiivisimmat osasivat katsoa Rakentajan takasivuilta, mitä osastoissa tapahtuu, mutta se ei paljon auta, jos ei edes tiedä, mihin osastoon kuuluu tai mitä osastot edes ovat.

Tekstiviestiä keuhuttiin hyväksi kontaktointitavaksi.

– Se on henkilökohtainen ja välitön tapa viestiä. Siihen tulee myös heti reagoitua, **Ville Pelli** sanoi.

Yllättävä ehdotus oli perinteinen kirje.

– Miettikääpä itse, kuinka paljon teille tulee enää nykyään kirjeitä kotiin! Pelkkiä laskuja. Jos joukossa onkin Rakennusliiton kirje, se tulee varmasti avattua. Varsinkin jos kuoren päällä on jokin houkutteleva mainos vaikka tapahtumasta, Paavo Niemi ehdotti.

Kurssilaisia oli käsketty myös pohtimaan, tarvitsevatko osastot omia kotisivuja tai Facebook-rymiä. Kumpakaan ei pidetty välttämättömänä.

– Ei siellä kotisivuilla varmaan tulisi kauheasti käytyä, kun facebook-kissakin käy vain satunnaisesti, ryhmässä todettiin. ■

Isän jäljissä luottikseksi

Maalaamo MTW Oy:n tuore luottamushenkilö, 24-vuotias **Mari Uitto** seurasi pari kuukautta sitten isänsä jalanjälkiä luottamusmiestehtäviin.

– MTW:ssä ei ollut pariin vuoteen ollut luottamusmiestä. Juteltiin muiden työntekijöiden kanssa, että sille olisi tarvetta. Isäni on ollut NCC:ssä luottamusmiehenä ja homma kiinnosti minuakin, koska haaveilen jonain päivänä perustavani oman yrityksen. Haluan oppia, miten homma toimii tältä puolelta, Uitto sanoo.

Uitto alkoi ottaa selvää asioista ja soitti Rakennusliiton Uudenmaan toimistolle.

– Toimitsija neuvoi, miten vaalit järjestetään. Lähetimme työntekijöille kotiin kirjeellä tiedon, että vaalit ovat tulossa. Sitten aloin markkinoida itseäni, sillä todella halusin luottamusmieheksi.

Uiton mukaan kukaan ei firmassa suhtautunut mitenkään niin, että hän olisi liian nuori luottamustehtäviin.

– Minut valittiin yksimielisesti ja kaikki tulivat onnittelemaan valinnasta, Uitto kertoo tyytyväisenä.

Uiton mukaan ainoa, joka hiukan toppuutteli nuoren naisen intoa luottamushommiin, oli oma isä.

– Hän varoitti, että jotkut voivat pitää luottamusmiestä kusipäänä.

Koulutuksesta vauhtia

Uitto aikoo osallistua heti maaliskuussa Siikarannan luottamusmiesskursille.

– Pomojen kanssa oli helppo sopia kurssille tulosta. Heillä ei ollut mitään sitä vastaan, tuntuvat ymmärtävän hyvin koulutuksen tarpeellisuuden. Joistain pienemmistä lisäkoulutuksista pitää sitten sopia erikseen. Onneksi ei vielä ole tullut yrityksessä mitään setvitävää, kun en ole vielä ollut koulutuksessa!

Uitto toivoo, että kurssilla puhuvat ihmiset, jotka todella tietävät ja tuntevat asiat.

– Toivoisin, että lopuksi tietäisin kaikesta kaiken, Uitto sanoo naureskellen ja jatkaa:

– Pitää varautua kurssiin kirjoittamalla paperille kaiken, mikä askarruttaa mieltä. Lähinnä toivon saavani varmuutta luottamusmiehen hommaan.

Uitto kehuu, että hän on saanut uudessa asemassaan hyvin tukea liitosta.

– Toimitsija sanoi, että aina voi soittaa, jos tulee asiaa.

Uitolla on varattu kaksi tuntia viikossa luottamushenkilötyölle. Hän kuitenkin kertoo, että pääosin papereita tulee plarattua kotona iltaisin.

– Duunissa haluan tehdä sitä duunia, Uitto toteaa.

Uitto on jo kolmatta kertaa MTW:ssä töissä. Hän tuli firmaan ensin kouluaikana harjoitteluun ja pääsi sitten firman palvelukseen valmistuttuaan. Työt kuitenkin loppuivat kesken ja Uitto lähti opiskelemaan lähihoitajaksi. Valmistumisensa jälkeen hän pääsi taas MTW:hen töihin.

– Kouluttauduin siksi toisellekin alalle, jos ei maalarina riitä töitä, voi tehdä jotain muuta eikä tarvitse kotona odotella. Lisäksi jos joskus haluan muutata hetkeksi ulkomaille, saa lähihoitajan koulutuksella varmemmin töitä. ■

Mari Uitto lähti rohkeasti markkinoimaan itseään luottamusmiehen pestiin.

Talonrakennusalan opiskelijat Lauri Laulaja (vas) ja Santtu Järvinen esittelevät eksoottisia työkalujaan. Näillä tableteilla on tarkoitus kuvata työsuorituksia ja lähettää ne sitten opettajan arvosteltaviksi.

Raksaopiskelijan salainen ase työmaalla: Skanskan lahjoittama tabletti

Teksti: Esa Tuominen
Kuvat: Esa Tuominen

Talonrakentajaksi opiskeleva **Santtu Järvinen**, 17, kiinnittää ruuvia julkisivukoteloiden runkoon. Mutta mitä tekeekään kirvesmies **Eero Luhtala**?

No, Luhtala videoi Järvisen suoritusta Samsungin uudenkarhealla tabletilla. Näin syntyy video opiskelijan työsuorituksesta. Myöhemmin Järvinen voi käsitellä videota, kirjoittaa siihen selostuksia ja tehdä muitakin merkintöjä.

Aikanaan videon saa tutkittavakseen Järvisen opettaja ammattikoulussa. Liikkuvan kuvan perusteella opettaja voi päätellä, miten nuori mies on edistynyt työharjoittelussaan. Kuva kertoo enemmän kuin tuhat sanaa. Liikkuva kuva merkin-
töineen vielä enemmän.

Opettajan ja oppilaan kommunikointia

Videointisessio tapahtuu Skanskan

työmaalla Lempäälässä. Menossa on Lempoisten koulun laajennus ja peruskorjaus. Varttuneempien rakentajien joukossa ahertavat kolmatta vuottaan Tampereen seudun ammattiopistossa eli Tredussa opiskeleva **Lauri Laulaja**, 18, ja toisen vuoden opiskelija Santtu Järvinen Valkeakosken ammatti- ja aikuisopistosta. Kummallakin on Skanskan lahjoittama tabletti apunaan, kun he dokumentoivat työssä oppimistaan koulua varten.

Lauri Laulaja viettää kolmannen opiskeluvuoden oppisopimuksen turvin työmaalla käytännön töissä Tredun opettajan ohjauksessa. Kysymys on niin sanotusta ammattikoulutuksen 2+1 -mallista. Santtu Järvinen on parin kuukauden työharjoittelussa ja pääsee ehkä kolmantena opiskeluvuotenaan niin ikään oppisopimuksella pois koulun penkiltä ”tuotantoon”.

Tablettitietokone on rakennustyömaalla epäilemättä eksoottinen instrumentti – paremmin siellä tun-

netaan vaikkapa naulapyssy tai vatu-passi. Eivätkä Lauri Laulaja ja Santtu Järvinen käytäkään koneitaan varsinaisesti rakentamiseen, vaan yhteydenpitoon opettajansa kanssa.

Aalto-yliopistossa on kehitetty ohjelma, jolla työvaihe voidaan tallentaa videolle niin, että liikkuvaan kuvaan voidaan tehdä myös tekstejä ja muita merkintöjä työn vaiheista. Video lähetetään opettajalle, joka voi etänä arvioida työn onnistumista.

Aalto-yliopiston kehittämän tallennusohjelman nimi on Ach So (nimi on saksaa ja tarkoittaa suomeksi ”Vai niin”). Talonrakennuksen opiskelijalta edellytetään näinä aikoina siis paitsi rakentamisen, myös videoinstallaation luomisen taitoa.

– Ihan toimivalta peliltä tämä tabletti tuntuu. Eikä videotallenteen tekeminen mitään ihmeellisiä taitoja vaadi. Kyllä me näillä osataan kuvata, Laulaja ja Järvinen vakuuttavat itsevarmuutta uhkuen.

Ja jos itse ei pysty työvaihetta

kuvaamaan, on kuvaaja yhtä kaukana kuin lähin työkaveri:

– Eipä ole tullut ennen liikkuvaa kuvaa tallennetuksi. Meidän perheessämme vaimo on yleensä hoitanut kuvaushommat. Mutta kyllä tämä tuntuu onnistuvan, eikä tunnu edes kauhean monimutkaiselta, tabletti takaa Santtu Järvisen työskentelyä seuraava kirvesmies Eero Luhtala arvelee.

Osaajia tarvitaan

Skanskan luottamusmiehenä Pirkanmaalla toimiva **Heikki Qvick** on vankka 2+1 -koulutuksen kannattaja. Hänen mielestään kaksi vuotta opiskelua koulun penkillä riittää ja kolmas vuosi on hyvä omistaa työsaippimiselle oppisopimuskoulutuksessa.

– Olen itse opettanut vuosien varrella kymmeniä kavereita rakennushommiin. Ja kisällinä minä itsekin hommat aloitin. Olin isän työporukassa repsikkana ja sain 85 prosenttia kokeneiden kaverien keski-

Kirvesmies Eero Luhtala kuvaa opiskelija Santtu Järvisen ruuvaamista kuin vanha tekijä. Kuva on armoton: siitä näkee, onko työ tehty oikein.

tuntiansiosta. Niin minä kirvesmiehen hommat opin.

Qvick on huolestunut siitä, miten eläkkeelle siirtyville ammattitaitoisille rakentajille saadaan työn jatkajia. Hänen mielestään Skanska on oivaltanut oppisopimuskoulutuksen ansiot ja tarjonnut opiskelijoille mahdollisuuksia viettää kolmas opiskeluvuosi työpaikalla.

– Skanskalta lähtee enemmän ammattimiehiä kuin mitä uusia on tulossa. Kaikki oppisopimuksella olleet ovat työllistyneet firmassa hyvin.

Rakennusliiton viime vuoden lopulla teettämässä tutkimuksessa saatiin tulokseksi, että lähes puolet rakennusalan ammattiopiskelijoista haluaisi viettää kolmannen opiskeluvuoden ”tuotannossa” eli rakennustyömaalla. Pirkanmaalla liitto, Skanska ja oppilaitokset ovat nyt käynnistäneet yhteistyön, jolla edistetään rakennusalan opinnoissa 2+1-mallia.

– Opiskelijoilla on aika näyttää kyntensä parin kuukauden työharjoittelujaksolla tai kesätoissa. Tai molemmissa. Jos mestari näyttää vihreää valoa, voi kaveri lähteä kolmanneksi vuodeksi oppisopimuskoulutukseen. Silloin hänelle nimitetään työmaan vanhemmista rakentajista työpari, joka on samalla työpaikkaohjaaja, Qvick selostaa 2+1-periaatteen sisältöä.

Raksa kiinnostaa opiskelijoita

Tredun opettaja **Juha Laatu** iloitsee siitä, että rakennusala kiinnostaa yhä opiskelijoita.

– Talonrakennusalan opiskelijoiksi hakevia on suunnilleen saman verran kuin muutama vuosi sitten eli hyvä niin. Meille on ensisijaisia hakijoita ollut suurin piirtein yhtä paljon, kuin mikä on aloituspaikkojen määrä.

Laadun mukaan 45 Tredun rakennusalan opiskelijaa on ollut 2+1-mallin mukaisessa koulutuksessa viimeisten seitsemän vuoden aikana. Aivan viime aikoina 2+1-mallin

mahdollisuuksia on hieman heikentänyt kehnoksi käynyt työllisyystilanne.

Valkeakosken ammatti- ja aikuisopiston koulutuspäällikkö **Pentti Naukkarinen** katsoo, että 2+1-malli sopii vastuuntuntoisille ja aktiivisille opiskelijoille.

– Mielestäni 2+1 on osoittautunut toimivaksi malliksi muiden uudenlaisten mallien ohella. Ongelmana on se, että jos kaveri on 17-vuotias, hänellä ei välttämättä ole vielä uskallusta niinkin pitkään työsuhteeseen, mistä kolmannen vuoden oppisopimuksessa on kysymys.

Lempäälän koulutyömaalla ahertavat Lauri Laulaja ja Santtu Järvinen hakivat talonrakennusalan koulutukseen syvästi vakuuttuneina siitä, että ala on täsmälleen oikea heille.

– Olen pienestä pitäen halunnut tehdä käsilläni kaikenlaista, teoriapuoli ei ole koskaan ollut minun juttuni, Laulaja kertoo.

– Minuakaan ei ole kiinnostanut koskaan istua päivät pitkät koulun penkillä opiskelemaan, olen enemmän käytännön miehiä, Järvinen täydentää.

Laulaja ei ole vielä päättänyt, mihin rakennusalan ammattiin hän haluaa erikoistua. Timpurin hommat kuitenkin tuntuisivat tällä hetkellä kiinnostavimmilta. Samoin ajattelee Järvinen, joka arvelee kirvesmiehen työn olevan sisällöltään tarpeeksi vaihtelevaa.

Oppisopimuskoulutuksessa maksetaan kymmenen euroa tunnilta, mikä tekee nuorille miehille 1 700 euron bruttomääräisen tilin kuukaudessa. Miksi jotkut silti haluavat pysytellä koulun penkillä viimeisenkin vuoden pelkän opintorahan turvin?

– Ehkä he eivät halua herätä aamukuudelta, naurahtaa Santtu Järvinen.

– Se on minulle arvoitus. Olen sentään pystynyt ostamaan auton ja maksamaan sen bensat, mikä ei opintorahalla onnistuisi, Lauri Laulaja virnistää. ■

PEURUNKAAN KUNTOUTUMAAN

Kuntoutus Peurunka järjestää yhteistyössä Kansaneläkelaitoksen ja Rakennusliiton kanssa valtakunnallisesti työkykyä ylläpitävän ja parantavan kuntoutuksen (TYK). Kurssin kesto on 33 vrk.

RAKENTAJIEN TYK-KURSSI 60763

Selvitysjakso

5.10.-16.10.2015

Valmennusjaksot

5.4.-15.4.2016

17.10.-21.10.2016

15.3.-19.3.2017

Tämän kuntoutuksen (TYK) **tavoitteena on edistää** osallistujien työ- ja toimintakykyä sekä mahdollistaa työssä jatkaminen.

Kuntoutus on tarkoitettu rakennustyöntekijöille, joiden työsuhde on voimassa.

Kurssille hakeutuminen tapahtuu oman paikkakunnan Kelan paikallistoimiston kautta, joka tekee hakijoista myös kuntoutuspäätökset. Kurssille otetaan 8 kuntoutujaa. Kurssille hakeutuessa tarvitaan voimassaoleva lääkärin B-lausunto. Kurssi on osallistujille maksuton ja Kela maksaa kuntoutusjakson ajalta kriteerinsä mukaisesti kuntoutusrahaa.

Yhteyshenkilönä Peurungassa lisätietoja antaa asiakkuuspäällikkö Jarna Ahonen, puh. 020 751 6401, etunimi.sukunimi@peurunka.fi

Peurungantie 85, 41340 Laukaa
puh. 020 751 601 www.peurunka.fi

KUNTOUTUS

Peurunka

Lapintiira pesee hiekan pois kuoreesta ja tarjoaa sitten uudelleen poikaselle.

> Heinäkuun lopun yksinäinen muna ja poikanen. Emoja ei näkynyt missään ja noin viikon päästä tästä kaikki tiirat olivat jättäneet saaren. Lokin ruokaa.

Tiirat poikastensa hoitajina

Tiirat huolehtivat poikasistaan ahkerasti ja tunnollisesti. Pesiminen myös kuuluu ja näkyy, jokaiseen hälytykseen on reagoitava. Poikaset ovat turvassa, mutta eivät täydellisesti.

Teksti: Antti Koli
Kuvat: Antti Koli

Meillä on kaksi yleistä tiiralajia, lapin- ja kalatiira. Ne pesivät yksittäin tai yhdyskunnissa erilaisten vesien äärellä. Tiirat ovat pohjimmiltaan yhteisöllisiä, yksittäispesinnöistä huolimatta niiden käyttäytyminen on muut huomioivaa.

Tiirat tulevat tänne toukokuussa, samoille paikoille mistä edellisvuonna lähtivät. Reviirejä ja puolison kelpoisuutta selvittellään ennen pesintää. Koiraat mittelevät voimiaan ottamalla toisiaan nokasta ilmassa kiinni, heikompi joutuu väistymään.

Koiras tuo naaralle ruuan eli kalat suoraan nokkaan. Naaras huomaa näin koiraan olevan pätevä myös poikasten ruokkijana ja toisaalta naaraan ei itse tarvitse syöksyillä veteen munat mahassa. Molemmat puoliset ruokkivat poikasia, naaras kumminkin on enemmän poikasten luona ja koiras saalistamassa.

Tiirat munivat yleensä kaksi, joskus yhden tai kolme munaa, suoraan maahan tai rannan risuista ja heinistä kyhättyyn pesään. Haudonta kestää vajaan kuukauden, rauhallisissa paikoissa munien kehitys on nopeampaa johtuen paremmasta haudonnasta. Levottomissa paikoissa emot jättävät usein pe-

sän sännätessään uhkaajan perään. Kuoriuduttuaan poikaset aloittavat ruuan vaatimisen ja muun kasvuun liittyvän.

Ruokaa ilmasta

Pienet poikaset ovat pesän lähellä vahtittavana koko ajan. Toinen emoista on päivisin saalistamassa, öisin molemmat ovat paikalla. Ruoka tuodaan nokkaan, emo osaa ojentaa paikallaan lentäen tai sitten jalat laitetaan ensin maahan. Eniten poikasille tarjoillaan saaristossa silakoita ja tokkoja, mantereella muun muassa piikkikaloja, särkiä sekä salakoita. Olen kuvannut poikasille tuotavan myös katkarapuja, katkoja, siiroja, kuoreita ja siloneulan.

Kuka tahansa ei kuitenkaan kelpaa ruokkijaksi. Nuoret linnut tai poikasensa menettäneet saattavat sisukkaasti yrittää ruokintaa. Poikanen kuitenkin kieltäytyy tai emo ajaa väärän ruokkijan pois. Poika-

set kerjäävät komentavalla tavalla, samoin poikasta vahtiva saattaa komentaa puolisonsa takaisin töihin. Usein näkee, kuinka saalistusmatkalla väsynyt lintu yrittää levätä poikasen vieressä, mutta vahtijamo, useimmiten naaras, äännähtää ja taas on lähdettävä.

Yhdyskunnissa poikaset ja vanhemmat tunnistavat toisensa äänen perusteella. Toisinaan poikanen joutuu ei-biologisten vanhempien kasvattamaksi, toisaalta naapurin emo saattaa tappaa väärälle reviirille ilmestyneen poikasen nokkimalla tai pudottamalla sen ilmasta rannalle. Käyttäytyminen ei ole aina samantyyppistä, vaan vaihtelee radikaalistikin, mikä on mielestäni osoitus eläinlajin älykkyydestä.

Poikaset opettelevat lentämään ensin itse hyppimällä ja siipiä availlemalla. Lentopoikaset saavat opastusta vanhemmilta, jotka lentävät usein huterasiipisen poikasen vie-

Tarkkailua pesintää häiritsemättä

Tiirat ovat sosiaalisia eläimiä, havaintojeni perusteella niiden käyttäytyminen on jopa monimutkaista ja tilanteen mukaan vaihtelevaista. Yleisiä tiiroja on opettavaista tarkkailla ja havainnoida.

Pesät löytää helposti emojen mekkalan perusteella kesäheinäkuussa. Sopiva katseluetäisyys on semmoinen, että tiirat palaavat pesälle tai poikasen luokse, paikallaan istuminen suunnilleen vartin rauhoittaa tilannetta riittävästi. Mitä isompi yhdyskunta, sitä enemmän seurattavaa.

ressä vaikka kierroksen merellä. Yleensä poikanen oppii matkimalla, emon puhdistuessa höyhenpukuaan poikanen yrittää tehdä samaa untuvilleen, yhtälailla poikanen rupeaa emon perässä kirkumaan yli lentävällä naapurille. Sangen itsenäisesti pienetkin poikaset muutoin puuhailevat reviirillään, vanhemmille piippittämistä lukuun ottamatta.

Vahti päällä koko ajan

Tiirat pesivät avoimesti ja näkyvisä. Rannan ruohikkoon joutuneet pesät tai poikaset tuhoutuvat paljon varmemmin kuin avoimella rannalla olevat, luultavasti petojen takia. Tiirat vahtivat koko ajan jälkikasvuun, paitsi sääntäessään vihollisen kimppuun. Kuulemma varikset oppivat tämänkin hyödyntämään, yksi keräsi yhdyskunnan kalatiirat peräänsä ja kaveri meni tyhjentämään pesät.

Tiira yrittää ajaa ihmisenkin kauemmas jälkikasvustaan. Toisinaan yksikään ei hyökkää. Hyökkäyksen voi väistää kumartamalla ja sitten siirtyä kauemmas. Hyökkäilevien emojen pesät altistuvat päivystävälle lokeille ja variksille, varsinkin munien ja pienten poikasten aikaan pitäisi olla tarkkana.

Öisiä petoja, kuten isoja pöllöjä tai kettua vastaan tiirat ovat voimattomia. Päivälläkin emot pakenevat, mikäli liian tehokas peto saapuu reviirille. Oma henkeä ei siis vaaranneta poikasen takia. Tiirat aloittavat uuden pesinnän tai odottavat seuraavaan kevääseen. Tiirat ovat pitkäikäisiä, 20 vuotta on normaali ikä, siinä ehtii aika monta pesää perustaa.

Munia syövät karikukot saavat kummallisen rauhassa kuljeskella tiira-alueilla, mutta lokit, hanhet, kihut, korpit ja varikset saavat kyläsaattueen. Kerran poikasiaan kuljettava valkopski kyllästyi maassa uhittelevaan tiiraan ja istahti sen päälle, vahinkoa kuitenkin aiheuttamatta. ■

Lapintiira ajaa kalalokin kauemmas.

Tiiran lentopoikanen laskeutui liian lähelle räyskän poikasta ja saa emolta kyytiä.

Vuosi vuodelta ja pala palalta

Pari miljoonaa kiloa betonia ja 18 000 neliötä kaakelia. Sillanrakennustekniikkaa ja erityisvalmisteisia nostokurkia. Nämä lyövät Teneriffalla kättä baletin ja oopperan kanssa.

1970-luvulla Teneriffalle suunniteltiin simppeleä konserttitaloa – ja kuinkas sitten kävikään. Projekti iti, eli, kangerteli, mietitti, kasvoi ja muutti muotoaan muutaman vuosikymmenen ajan. Arkkitehdit vaihtuivat ja rakennuspaikkaa veivattiin paikasta toiseen, kunnes vuonna 2003, kuuden vuoden rakennusprojektin jälkeen, tadaa! Atlantin rannalle Santa Cruziin avattiin ei-ihan-niin-simppele uusi monitoimitalo, Auditorio de Tenerife. Sen nimi tosin on jo ehditty vaihtaa ja virallisesti se on Auditorio de Tenerife Adán Martín.

Kun rakennus viimein saatiin paikoilleen, se on ja pysyy, eikä sitä niin vain heivauteta. Jo pelkästään katto-osa nimittäin painaa noin 3 500 tonnia. Yli 6 700-neliöinen auditorio seisoo ylväänä 2,3 hehtaarin tontillaan. Se on rakennettu vaaleasta betonista ja näyttää kauempaa katsottuna yhtäläisen valkopintaiselta. Lähempää tarkasteltuna on hätkähdyttävää huomata, että pintaa peittää kattaaltaan mosaiikki: 18 000 neliötä Valencias-

ta paikalle kuljetettua mosaiikkia. Sadat, tuhannet, miljoonat pienet kaakelin palat peittävät auditorion. Mosaiikkia kutsutaan auditorion suunnitelleen arkkitehdin **Santiago Calatravan** signeeraukseksi.

Ei Sevillan parturi vaan kattomestari

Kaikkiaan Auditorio de Tenerife kuvastaa monella tapaa Calatravan signeerausta, kädenjälkeä: Calatrava on paitsi arkkitehti, myös insinööri ja taiteilija, ja Auditorio de Tenerifessa nuo kolme osaluuetta toden totta yhdistyvät. Calatravan insinööriä näkyy hänen muissakin töissään ja hänen sanotaan osaavan yhdistellä ilmiömäisellä tavalla eri materiaalien, muotojen ja rakennustekniikoiden mahdollisuuksia.

Teneriffan auditorion katto onkin melkoinen rakennustekniikan ja estetiikan taidonnäyte. Tuo aaltoa, siipeä tai silmäluomea muistuttava katto-rakennelma esityöstettiin Sevillan kaupungissa ja tuotiin paikalle 17 osassa, joista suurin painoi

IRMA KIERTÄÄ

Irma Capiten on toimittaja, jolla on kaksi reipasta, majoja rakentelevaa poikaa ja remontoimista rakastava aviomies. Vapaa-ajalla Irman saattaa tavoittaa hiihtämästä, kahvakuulan varresta, taidenäyttelystä, järvestä tai reissaamasta. Tällä palstalla Irma kiertää ihailmassa ja ihmettelemässä kaiken maailman rakennuksia. Jos sinulla on mielessä rakennus, josta haluaisit lukea lehtijutun, niin vinkkaa osoitteeseen irma@rakennusliitto.fi.

54 000 kiloa. Katon pystyttämiseen tarvittiin erikoisvalmisteinen, kapasiteetiltaan kaksi miljoonaa kiloa kantava nostokurki. Calatrava on suunnitellut eri puolille maailmaa upeita siltoja, ja tässä katossa on hyödynnetty siltojen rakentamisen tekniikkaa. Kun siipimäinen katto oli istutettu paikoilleen, se täytettiin betonilla. Kaikkiaan auditorio on syönyt betonia noin 1,8 miljoonan kilon edestä.

Santa Cruzissa soi zarzuela

Auditorio de Tenerife on niin upea, että sen perään on moni kuolannut, sananmukaisesti nuoleskellut oikein, sillä rakennus on päässyt postimerkkiin. Sen kohdalle on osunut muitakin kunnianosoituksia: se on valittu kuvittamaan erikoisrahaa, ja muun muassa **Bill Clinton** on siellä vierailut.

Jos matkaat Teneriffalle ja visiittisi ulottuu pääkaupunkiin Santa Cruziin, et voi olla törmäämättä Auditorio de Tenerifeen. Se sijaitsee niin keskeisellä paikalla valtavan maa-uimalan, Parque Marítimo César Manriquen ja sataman välissä eikä sen jättiaaltona 58 metrin korkeuteen kurkotava katto jää huomaamatta.

Auditorio on paitsi arvostettu ja hyväakustinen koti sinfoniaorkesterille, myös suosittu turistikohte, jossa voi käydä vaikka kahvilla. Saleissa järjestetään niin konsertteja, kongresseja kuin tanssi- ja oopperanäytöksiä. Sinne siis, jos mielit zarzuelan pariin. Ai että mikä zarzuela? No espanjalainen lyyrinen ooppera tietenkin, por supuesto! ■

Tiedätkö mitä?

– Tiedätkö mitä muuta allia tarkoittaa kuin vetelää käsivarsinahkaa? Entä tiedätkö mitä yhteistä on allilla, uivelolla, peukaloi-sella, haapanalla, tyllillä ja hempolla?

– Ne kaikki ovat maaliskuussa Suomeen kotoutuvia muuttolintuja.

Tiedätkö kuka?

– Tiedätkö kuka ymmärtää hienon tontin päälle, mutta rakentaa sinne sitten rähjäisen asumuksen? Tämä asukas rakentaa järven rannalle tai sisäsaaristoon, mutta kotia kuvataan huolimattomasti rakennetuksi risupesäksi.

– Tämä asukas on harmaahaikara. Se on Suomessa harvinaisen, mutta nyt on oikea aika yrittää bongata se: maaliskuu on harmaahaikaroiden muuttoaikaa. Sen voi tavata paitsi veden rannalla, myös suolla laulamassa räkyväisellä, käheällä äänellään.

Rokki-Kokki

Neljä lastentarhanopettajaa ja yksi rakennustyömies panivat vuonna 1991 hynttyyt yhteen ja perustivat lastenmusiikkibändin.

Teksti Maija Ulmanen
Kuvat Maija Ulmanen

Elämme vuotta 1991. Viisi kaverusta miettii, pitäisikö heidän ryhtyä tekemään lastenteatteria. Siinä kohtaa **Hallikaisen Joel** hyppää kulisista ja ehdottaa, ”Mitäpä, jos keskittyisitte teatterin sijaan puhtaasti musiikkiin?”

– Tuohon aikaan ei Suomessa ollut kuin Fröbelin Palikat -niminen lastenmusiikkibändi. Ja sitten tuli-kin Rokki-Kokki, sanoo **Markku Korpelainen**, bändin basisti, rakennustyömies ja puuseppä.

Bändi keikkaili ensimmäisen levyn aikana noin sata keikkaa vuodessa. Nytemmin tahti on hieman rauhoittunut päätöiden ja yleisen musiikkibisneksen alamäen takia.

– On ollut aivan selvästi nähtävillä, kuinka keikkoja ei enää ole niin paljon kuin männävuosina. Kauppa-

keskukset ottavat paljon mieluummin sen ilmapallojenvääntäjän kuin kokonaisen lastenbändin keikal- le. Totta kai sen ymmärtää, kaikki maksaa.

Lastenmusiikkibändi Rokki-Kokki viettää ensi vuonna 25-vuotisjuhlavuottaan. Vastaus kysymykseen, onko miesten suhtautuminen lapsiin ja omaan bändiin muuttunut vuosikymmenten varrella, on perin helppo.

– Lapset ovat aina lapsia. He ovat ikirehellisiä. Jos he eivät tykkää, he lähtevät pois. Jos taas tykkäävät, he tapittavat paikoillaan. Niin simppe- liä se on. Lapset ovat myös äärim- mäisen tarkkoja kuuntelijoita. Jos sanat vaikkapa unohtuvat, niin he- ti saan kuulla nappulalta, ”Sä unoh- dit sanat”. Se on hellyttävää. Mei- dän periaate on, että vaikka keikal- la ei olisi yhtään natiaista, vedämme silti täysillä alusta loppuun.

Hauskimpia keikkamuistoja Korpelaisen mielestä ovat olleet aikuisten keikat.

– Olemme olleet monta kertaa esimerkiksi pikkujouluissa, ja onhan se nyt ihan hitsin hauskaa, kun meistä jokaisesta aikuisesta kuoriu- tuu se pikkulapsi esiin – edes ker- ran vuodessa. Olemme kyllä pääs- set bändin kanssa mitä ihmeellisim- piin paikkoihin soittamaan, kertaa Korpelainen, joka tekee suurimman osan bändin biiseistä.

Kilpailu kovenee

Aikaisemmin lastenmusiikki oli sel- keämmin lastenmusiikkia. Nykyään se kilpailee muun musiikin kanssa rinta rinnan.

– Se on genreytynyt, siitä ei pää- se mihinkään. Lastenmusiikissa on näin ollen myös räppiä, rokkia ja reggaeta. Me kilpailemme **Madon- nan** ja muiden artistien kanssa. Se luo kyllä omat haasteensa. Täytyy- kö meidän todella painia näin kovas- sa kastissa? Minulle on muun muas- sa sanottu, ettei levyillemme ole ti- laa musiikkihyllyssä, koska veisim-

me myyntitilaa Madonnal- ta. Hei kam- moon, olemme lastenmusiikkibän- di, muistan silloin miettineeni!

Korpela muistaa, kuin bändin al- kutaipaleella kauhisteltiin sitä, että eihän lapsille voi soittaa rokkia.

Puuseppä ei suinkaan ole ollut koko työhistoriansa raksalla. Hän kävi pyörähtämässä töissä Suomen vanhimmassa yksityisessä päiväko- dissa.

– Nautin kovasti työskentelystä lasten parissa. Kaipaan jossain mää- rin edelleen takaisin päiväkotiin, sa- noo nyt Rakennustoimisto Jussit Oy:ssa töissä yksitoista vuotta ollut Korpelainen.

Basisti on kuitenkin tyytyväinen työtilanteeseensa ja siihen, että Ro- ki-Kokki tuo mukavaa tasapainoa raksahommille.

– Kyllä bändi antaa meille jokai- selle äijälle niin paljon. Mukavinta on kuulla entisiltä lapsilta, kuinka he kuuntelevat nykyään omien lapsien- sa kanssa Rokki-Kokkia. Luulenpa, että juhlavuoden kunniaksi tehtävä kokoelmalevy tulee tarpeeseen. ■

OLO ON KUIN PRESSALLA!
TÄTÄ EI OLE TÄSSÄ VAIHESSA MAALATTU LAINKAAN!

SUKUNIMI TAI BRITIN HOPEA

IIRO lauloi EI OLE PAPIIN AAMENTA KÄIVÄT-TU. EIKÄ MAISTRAA-TISSA KÄITY!

OSAAT HONMASI KUIN TOSI MESTARI!

LUOSTARISSA

VAIKKA SELKOINEN BA-NAALI SATA-KUN-TAA

-KUK-KA RIUS-KA

1 LÄ MAITTOA, KOLME MUMMAA, SITEUUN NÄN MEMU...

POSTI TOI RAKEN-TAJAN!

JÄYK-KÄ SELIT-TELY-PELI

AHLA-PURO TAUTI HITLE-RILLE

PURISTAA? MER-KITYS EIVÄT KYL-MYK-SIA EL-LING-TON MAR-RAS-MIA SITTEN VOITTI 1996 EMO SKAA-LOJA

TAIS-TELE-MISIA ERI-PURA YRI-TYKSIÄ VASTA-MAN-KOJA

VIE-RAITA RAHOJA

LUULLA PRINT-TAUS-TULOS TU-RUSTA ELIN-RIEPU PASA-NEN

VESI-HÖYRYJÄ MAH-DOLLI-SESTI MIK-KA

ILKI-TYÖT CUR-TIS TRIL-JOO-NAS-OSA

PA LO

www.sanaris.fi / laadinta Erkki Vuokila, ulkoasu P.A. Manninen

8	9			7	
2	4			6	7 5
		7	4		8
		1	2		4 7
4	7			1	6
6				8	1
5	8	3			6 9
		7			2 8

7			4		1
		3	8	6	5 4
		9			3
4		6			5 2
		5			1
		8	9	5	4 7
6			7		4

				2	1
1	5			8	3
	2				
	8				
5	6				8 3
					7
					2
		7	4		6 8
		4	9		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

www.sanaris.fi/Erkki Vuokila

8		13		22		11	2	7	24	4	1	21	6	9		10		14	19	19	6	19	5	
17	9	5	9	22	2	8	25		21		11		13		14	9	2	5	2	7		4		4
9		7		3		6	18	6	11	5	6	4	7	10		16		12	2	2	15	19	11	
1	2	3	3	4		15		8		2		20		21	22	15	4	2	7		9		4	
2	14	4	7	7	9	4	2	15	4		4		9	7	7	9	7							
19		9		15		4	8	4	5	21	7		7	24										
21	14	20	2		9	5	19	11	2	17	19	5		19	19	7	21							
1	19	21	22	4	5	4	6		19		21	12	12	11	9	5								
19		10	2		22	4	10	4	5	19	5		21		21									
18	9		15	9	11	15	19	11	14	4	22	22	2	7	5	21		11	5	2	7	4		
25	22	25	14	10	23	11		19	19	5	9		9		6	2	21	5	2		20		22	
8	21		6	2	5	21	22	4	4	5	9	2	11	20	2		11	9	9	22	4			
5	23	18	11	5	18	5	22	2	7	10	13	9	6	24		4	22	22	4	1	25	2	7	
22		5		7	9	17	4	5		13		17	9	6	5	4	2	22	19		6			
15	4	1	9	19	11	4			20	4	6	2	7	9			14		19	6	21	11		
19		22		4	22	4	11	4	22	2	19	5	14	21	20	4	11		21		23			
5	6	2	22	22	9	6	2	9	7	7	19	11	5	9		9		21	11	16	4	6		
5	8		20	9	2	6	4	20	2		14		2	17	4	2	22	19		15		8		
20	4	22	4	6	2	4	19		2	25	5	2		25		6		22	18	23	14	25		

Monen kasvon mies muistelee.

David Bowie: **Nothing has changed, everything has changed** 2LP. Parlophone.

David Bowie: **Sound + Vision** 4CD. Parlophone.

Jyri Vasamaa

Monen kasvon mies ja monilahjakkuus **David Bowie**, on ilahduttanut tätä pimeää vuodenaikaa muutamalla uudella kokoelmalevyllä, joista otetaan nyt esimerkiksi nämä kaksi loistavaa pakettia. Vinyylilevyjen ystäviä ilahdutaan kahden LP:n pakettilla, *Nothing has changed, everything has changed*, joka on oikeastaan täynnä hittejä. Harvinaisemman Bowie-tuotannon ystäviä taas ilahdutetaan neljän CD:n pakettilla, *Sound + Vision*, joka on koottu tutujen kappaleiden live-versioista, singleistä ja muusta harvinaisemmasta tuotannosta.

Nothing has changed, everything has changed -LP:n nimestä tulee ensimmäisenä mieleen oma suosikkialbumini *Heathen*, ja sen mainio aloituskappale *Sunday*. Valitettavasti kappaletta ei levyiltä löydy, eikä mitään muutakaan kappaletta kyseiseltä albumilta. Levyin jokainen puolikas on kuitenkin täynnä toistaan kovempia hittiputkia. Peräkkäin soi sellaisia klassikkoja kuten *Hello Spaceboy*, *China Girl*, *Modern Love* ja *Absolute Beginners*, tai *Space Oddity*, *Starman*, *Ziggy Stardust*, *The Jean Genie* ja *Rebel Rebel*. Kovimpia Bowie-fa-

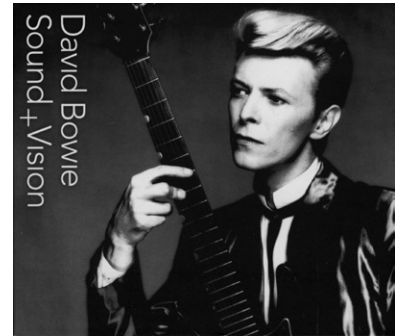
nejakin on muistettu, kun mukaan on mahduttettu juuri julkaistu uusi single *Sue*. Varsinkin *Let's Dance* -levyn aikaiset kappaleet jyskäävät näin remasteroituna ja 180g vinyylinä todella komeasti. Tällä kokoelmalla lähtee perjantai-ilta vauhdikkaasti käyntiin.

Minulle mielenkiintoisempi kokoelma, neljän CD:n paketti *Sound + Vision* sisältää harvinaisempaa Bowieta. Mukana on muun muassa alkuperäinen soundtrack-versio kappaleesta *Cat People (Putting Out Fire)*, jota en ole kuullut sitten 80-luvun alun. Alkupään tuotannosta mukana on demoversio *Space Odditystä*, ja mielenkiintoinen, singleinä julkaistu stereoversio kappaleesta *The Prettiest Star*, jolla *Alladin Sane*-levyn versiosta poiketen, soolokitaraa soittaaakin **Marc Bolan**. *Ziggy Stardustista* on mukana live-versio vuodelta 1973, josta ainakin minä pidän enemmän kuin studioversiosta. *Rock 'n' Roll Suiciden* konserttiversiossa pääsevät Bowien tulkitatoidot kunnolla esiin.

Tämän neljän CD:n kokoelman kaksi keskeisintä levyä osoittavat, että Bowie on kollaasien tekijä vailla vertaa. Kokoelman toinen ja kolmas levy osoittavat hänen jatkaneen monien 60-luvun artistien työtä. Tästä

on hyvänä esimerkkinä molemmilla kokoelmilla kuultava *Sound And Vision*. Lähes kaksi minuuttia kestävä intro, ilman laulua, on jo pelkästään melkoisen harvinainen suoritus, kun puhutaan pop-hiteistä. Kappale alkaa **Tony Viscontin** luomilla rumpusoundeilla, joista tuli myöhemmin virvelirumpujen perussoundeja. Tätä aiemmin ei virvelissä ollut pahemmin käytetty portteja, eikä kaituja. Alkuiskujen jälkeen mukaan tulevat hienolta kuulostava robottimainen kitara ja funky basso, joka saa ihmiset tanssimaan. Myöhemmin mukaan liittyy syntetisaattori soittamaan kappaleen melodiana. Bowien laulu alkaa varsinaisesti vasta yhden ja puolen minuutin jälkeen. Tämä, kuten muidenkin *Low*-levyn kappaleiden taustat äänitettiin aikoinaan ennen kuin kappaleella oli edes sanoitusta, nimeä tai melodiaa.

CD-laatikon neljäs levy onkin sitten koottu Bowien uran jonkinasteiselta pimeältä jaksolta 80-luvun lopusta 90-luvun alkuun. Kyseessä oli ilmeisesti jonkinlainen väliaikainen taantuma, jonka jälkeen hän taas palasi omalle tasolle. Neljännelle CD:lle olisikin voinut laittaa näiden *Tin Machinen* ynnä muiden älyttömyyksien sijasta vaikkapa vuoden 2000 version *BBC Radio Theat-*

re -levyltä kappaleesta *Absolute Beginners*, tai vuoden 2002 Sundayn harvinaisemman Moby remix -version, muutamia mainitakseni.

Bowie on ollut rohkea musiikin-tekijä. Jo pelkästään Ziggy Stardustin hahmo, vuosia ennen punkkia, on ollut aikoinaan varmasti aikamoinen ihmetyksen aihe. On hienoa, että vielä 2000-luvulla hän pystyy tekemään sellaisia levyjä kuin *Heathen* (2002), *Reality* (2003) tai *The Next Day* (2013).

Kiitämme: Tämä monilahjakkuus on ollut aina rohkea kokeilemaan uutta.

Moitimme: Sound + Vision -kokoelman neljäs levy ei ole tämän kokoelman kolmen ensimmäisen levyn tasoa.

Hei rakentaja! Nyt on monta hyvää syytä tulla

LOMALLE

Hotelli Siikarantaan.

Lomaetu voimassa myös pääsiäisenä ja vappuna.

Vuonna 2015
hotellivuorokausi vain
28€
hlö/vrk/2 hh

Sis. aamiaisen ja päivällisen.

Tule nauttimaan ja kokemaan:

- Uusitut ranta- ja allassaunat • Hieronta- ja kosmetologipalvelut
- Uusi A la Carte -lista • Ulkona liikkumisen riemua
- Nuuksion kansallispuiston upeat maisemat

Etuhintaa koskee myös perheenjäseniä, 6-16 v. lapset puoleen hintaan samassa huoneessa vanhempien kanssa. Etu koskee Rakennusliiton työssä olevia ja työttömiä jäseniä, jäsenkortti esitettävä saapuessa. Yhden hengen huoneliisa 20 €/vrk.

Uutta Siikarantassa! Hyvinvointihoidot, kysy lisää p. (09) 867 971

HOTELLI SIIKARANTA

NARUPOORTINTIE 68, 02860 ESPOO | PUHELIN (09) 867 971
MYynti@SIIKARANTA.FI | WWW.HOTELLISIIKARANTA.FI

**TULE MUKAAN
LIKKUMAAN!**

150€
/5 VRK 1 HH, SIS.
TÄYSIHOITO JA OHJELMA
TUTUSTU JA HAE:
WWW.PHT.FI

Puhti poissa ja liikunnan ilo kadoksissa? Mukavassa ympäristössä erilaisten liikuntamuotojen kokeilu ja asiantuntijoiden vinkit terveellisiin elämäntapoihin antavat sinulle energiaa. Hae mukaan ystävän, työkaverin tai puolison kanssa.

Liikkumaan!- jaksot on tarjolla ympäri Suomen. Tutustu ja hae: www.pht.fi

kuntotesti • hauskat lajikoikeudet • ohjattua toimintaa • asiantuntijan vinkit • ryhmän tuki • elämykset

ENSIMMÄINEN ASKEL ON TÄRKEIN.

Palkansaajien hyvinvointi ja terveys PHT ry, www.pht.fi, Lintulahdenkatu 10, 00500 Helsinki.

Masa Mains, Iku ja Pimeys tuovat kevään uusia tuulia iskusävelmätaivaalle.

Masa Mains: **Romuisia tarinoita**. Propaganda Records

Iku: **Dreamlandia**. Propaganda Records.

Pimeys: **Aika tihentyy**. Sony.

Jyri Vasamaa

Masa Mains: Romuisia tarinoita.

Heti alkuun voisi sanoa, että Masa Mains on tehnyt parhaan levynsä tähän asti. Kappaleet ovat parantuneet selvästi ja jo aikaisemminkin soittotarkkuudestaan tunnettu yhtye on saanut sovitukseensa lisää herkullisia koukkuja. Yhtyeen tyyli on liukunut iskelmällisestä suunnasta enemmän hardrockin suuntaan, mikä on hyvä, ja laulusolisti **Matti Päiväpuro** ja yhtye ovat ikään kuin löytäneet toisensa. Parempi myöhään kuin ei milloinkaan, voisi sanoa. Yhtye kun on keikkaillut jo vuodesta 1989. Aloituskappaletta *Sorasteiden taa*, voisi nimittää tämän tyyllisen musiikin täysosumaksi. Kappale nousee sopivasti loppua kohden ja vaikka se on toteutettu tyylin mukaisesti mahtipontiseksi, lopussa erottaa kuitenkin kuinka **Mika Tossavainen** ”antaa palaa” kunnolla rumpujensa kanssa. Nimikkappaleen kosketinsoitinosuuksia voisi nimittää jopa nerokkaiksi.

Kiitämme: Yhtyeen liukuminen hardrockin suuntaan on ollut positiivinen juttu.

Moitimme: Levyn kansi ja musiikki ovat ristiriidassa keskenään.

Iku: Dreamlandia.

Iku -yhtye on toiminut Porin suunnassa jo vuodesta 1988 kitaristi **Iku Tukiaisen** johdolla. Nyt toimintaan on tullut jonkinlainen uusi alku, kun laulusolistin uusiin nahkasaappaisiin on astunut nuori **Pauliina Koskinen**. Iku seikkailee tyyliltään punkin jatkeena syntyneen uudenaallon ja iskelmän välimaastossa. Iku on parhaimmillaan Wouden ja muut vanhan liiton uudenaallon bändit mieleen tuovassa *Sydän päättää* -kappaleessa, sekä kannessa mainitsemattomassa musiikillisesti rohkeassa, hillittömässä *Mopoauparkissa*. Ihmettelenkin, että miksi levyn helmi on piilotettu niin, ettei sitä mainita edes levyn kansissa. Vaikka perinteisessä Pori-iskelmäsäkin on hetkensä, uskon, että Iku-la olisi mahdollisuuksia suuremmil-

lekin estradeille, jos se uskaltaisi kokeilla rajojaan enemmän, kuten esimerkiksi PMMP aikoinaan teki. Iskelmällisestä puolesta onnistunein on *Peto sisälläni*.

Kiitämme: Mopoauparkki on kerrassaan mainio piristys.

Moitimme: Pienoista rohkeuden puutetta kokonaisuudessa.

Pimeys: Aika tihentyy.

Ison levy-yhtiön kautta julkaistu Pimeys -yhtyeen *Aika tihentyy*, heiluu tyylilinjaltaan monella suunnalla. Mukana on toisaalta melko tyhjänpäiväistä viihdettä, kuten *Nuoruden kaupunki*, tai *Muistin sen toisin*. Sitten mukana on sellaisia hittipotentiaalisia popralleja kuten *Salaisuus* ja *Hetki vielä*. Levyltä kuulee heti, että takana on iso levy-yhtiö, ja että yhtye hallitsee instrumenttinsa, soittaa hyvin yhteen ja suhtautuu tekemisiinsä kaikella vakavuudella. Aivan erilainen on sovituksellisesti levyn mielenkiintoisinta materiaalia ja osoittaa, että yhtyeessä voisi olla ai-

nesta vaikka mihin. Yhtyeen kannalta oli onnenpotku, että Hetki vielä pääsi mukaan suurellekin yleisölle tutuksi tulleseeseen komediaelokuvaan *Eila, Rampe ja likka*. *Joku syntyy, joku kuolee* naurattaa, vaikka kappaleessa ei sinänsä mitään hauskaa olekaan. Siitä tulee vaan niin paljon **Jore Marjaranta** mieleen, että ensimmäisellä kerralla jää vähän hämmästelemään, että vaihtuiko levy. Oma suosikkini on iskevä, aikaisemmin mainitsemani Monkeys-tyyppinen ”popispoppis” *Salaisuus*, joita olisin kaivannut levyille enemmänkin. Kappaleen video on myös onnistunut.

Kiitämme: Levy sisältää muutamaa helmen.

Moitimme: Repäiseviä hetkiä olisi saanut olla enemmän.

RAKENNUSMITTAUKSEN PERUSKURSSI

1. JAKSO 20.-24.4. ja 2. JAKSO 11.5.-13.5.

Koulutus on tarkoitettu rakennuksilla työskenteleville ja rakennusmittauksesta kiinnostuneille.

Opetus sisältää geodeettista laskentaa, piirustusten lukutaidon opettelu/taitojen lisäämistä, vaaitus-, laser- ja takymetrimittauksen opettelu.

Kurssi antaa valmistavan koulutuksen talonrakennusalan ammattitutkinnon osaan 2, rakennusmittaus. Koulutus ei vaadi aikaisempaa mittausalan kokemusta.

Hinta 315 €

(sis opetus, opetuspäivien aamiaisen, lounaan ja iltapäiväkahvin)

Lisätietoja; Jan Nordström p. 040 504 3061
Ilmoittautumiset: kurssit@kio.fi tai p. 09 276 251

Lisää mittauskoulutuksia
löydät nettisivuiltamme www.kio.fi

Kotorannantie 49, 05250 Kiljava, p. 09 276 251 www.kio.fi

VALTTI-KORTTIA VILAUTTAMALLA
SAAT MEILTÄ PAREMMAN HUONEEN
JA ILMAISEN ILTASAUNAN!

Tarjoamme kaikille rakennusalan ammattilaisille Eurohostel-luokan huoneet edullisempien Reilaaaja-huoneiden hinnalla – ja kaupan päälle vielä ilmaisen iltasaunan ja WiFin sekä ilmaisia leffoja! Kolmen hengen huoneessa yövytte meillä alk. 24,80 €/hlö/yö. Etu on voimassa kaikille Valtti-henkilötunniste-kortin haltijoille.

KYSY MYÖS EDULLISIA
TYÖVIKKOPAKETTEJA!

Eurohostel Helsinki
Puh. 09 622 0470 www.eurohostel.fi

"Annatko pusun vai lähdetkö kilometritehtaalle?"

Takapuolelle taputtelua ohimennen, ulkonäön arvostelua, "vahingossa" tisseihin törmäämistä tai kiinni ottamista. Kuulostaako jätkät tutulta? Todennäköisesti ei, mutta liian monelle naispuoliselle raksan sankarille tämä on pahimmillaan jokapäiväistä.

Edellä mainittu toiminta sivuutetaan usein sillä, että sellaista se raskahuumori on – ronskia, alatyylisiä, toisinaan henkilökohtaisuuksiin menevää. Usein se onkin huumoria tai sellaiseksi tarkoitettua, mutta joissakin tapauksissa näin ei ole.

Mikä sitten on huumoria ja mikä ahdistelua? Asetu itse hetkeksi koon 37 kenkiin tai kasin hanskoihin. Haluaisitko, että sinua tai sinulle tärkeää naispuolista henkilöä kohdeltaisiin jatkuvasti töissä halventavasti tai epämiellyttävästi? Että töihin meno ahdistaisi, pelottaisi tai ällöttäisi? Olisiko kivaa, että säännöllisesti saisit kuulla olevasi "ihan soivan näköinen peli" tai "kyllä sua muutama kerran laittais", pahimmillaan vielä yhdistettynä fyysisen koskettelun ja iholle tulemiseen? Tuskin naurataisi tai olisi vaan vitsiä.

Yleinen keissi ahdistelussa menee pääpiirteittäin näin: nuori, vastavalmistunut nainen, koeaika, ahdistelijana esimiesasemassa oleva vanhempi mies. Taloudellinen riippuvuusuhde sulkee uhrin suun, lisäksi vihjailu työsuhteen päättymisestä tai työtehtävien huonontamisesta hiljentää tehokkaasti. Reilua, eikö?

Lisäksi pelko työsuhteen menetyksestä on valitettavan monesti aiheellinen ja mahdolliset vahingonkorvaukset vain kosmeettista korjausta. Poistaako muutama tonni syvät arvet itsetunnossa, hankalan ihmisen maineen ammattipiireissä, alta lähteneen työpaikan? Uhri ottaa tässä tapauksessa eniten takkiin, joten ennaltaehkäisy työelämässä on avainasia.

Seksuaalinen ahdistelu on rikos ja useimmiten täyttää vielä useamman rikosnimikkeen. Rintojen kouriminen tai seksin vonkaaminen voi olla sekä työturvallisuusrikos, työsyryntää että seksuaalista häirintää.

Fakta yksi: seksuaalista ahdistelua ja epäasiallista kohtelua tapahtuu raksoilla. Fakta kaksi: kaikki ronski huumori ei sitä ole. Rajan asiallisuuden ja epäasiallisuuden väliin vetää uhrin asemassa oleva, ei siis työmaan "yleinen" taso tai työnantaja. Kannattaa siis muistaa, että alan miesvaltaisuus, huumori tai työpaikan tapa toimia ei tee epäasiallista tai seksuaaliväritteistä toimintaa hyväksyttäväksi, vaan kaikilla on oikeus turvalliseen ja tasa-arvoiseen työpaikkaan, sukupuolesta tai iästä riippumatta.

Vaikka kyseessä on rikos, poliisi ei ole ensimmäisenä se, keneen ahdistavassa tilanteessa ollaan yhteydessä. Ensimmäinen askel on, että epäasiallista kohtelua kokeva tekee selväksi, että huomio on epätoivottua. Jos toiminta jatkuu kielloista huolimatta, työnantajalla on lakiin kirjattu velvollisuus puuttua asiaan. Ellei työnantaja reagoi, seuraava osoite on työsuojelupiiri ja aluehallintovirasto. Liitto lähtee myös viemään asiaa eteenpäin. Apua saa ja yksin ei tarvitse jäädä, sillä reilu kohtelu työelämässä pitäisi olla itsestäänselvyys kaikille. Myös teille, jätkät, sillä ei ahdistelu sukupuolta katso. Pidetään siis jokainen huolta, että huono läppä pysyy vain läppänä ja että kenenkään ei siitä tarvitse henkilökohtaisesti kärsiä. ■

Sini Partinen,
Nuorisotoimitsija

RATKAISUT

8	9	6	1	5	7	2	3	4	7	5	2	3	4	9	6	8	1	4	7	8	5	3	2	1	9	6
2	4	3	9	8	6	7	5	1	8	6	4	7	1	2	9	3	5	1	5	6	7	9	8	3	4	2
5	1	7	4	2	3	9	8	6	9	1	3	8	6	5	4	2	7	9	2	3	6	1	4	8	5	7
6	8	1	2	9	5	3	4	7	1	7	9	5	2	6	3	4	8	7	8	2	3	6	9	5	1	4
3	2	9	6	7	4	8	1	5	4	3	6	1	9	8	5	7	2	5	6	9	1	4	7	2	8	3
4	7	5	8	3	1	6	9	2	2	8	5	4	3	7	1	6	9	3	4	1	2	8	5	6	7	9
9	6	2	5	4	8	1	7	3	3	2	8	9	5	4	7	1	6	6	9	5	8	7	3	4	2	1
7	5	8	3	1	2	4	6	9	5	4	7	6	8	1	2	9	3	2	3	7	4	5	1	9	6	8
1	3	4	7	6	9	5	2	8	6	9	1	2	7	3	8	5	4	8	1	4	9	2	6	7	3	5

PIZATRNJEDSFHBKCVÖUMOLYGBÄ

J	B	L	S	I	N	G	A	P	O	R	E	D	H	U	R	U	T
V	E	T	E	L	J	A	O	S	B	H	E	I	T	I	N	A	A
E	N	Z	R	Ö	R	S	T	R	A	N	D	C	F	I	I	K	U
P	I	Z	Z	A	K	J	I	M	O	L	K	A	I	N	E	A	
					I	H	A	N	N	E	A	I	K	A	A	E	N
					U	E	K	A	J	A	T	O	N	N	G		
					O	H	M	I	E	T	U	S	I	V	U	T	U
					P	U	O	L	A	T	A	R	U	O	F	F	S
					U	D	I	L	A	D	A	T	U	T	O	O	
Ö	E	K	E	S	K	U	S	H	A	L	L	I	N	T	O	S	T
Ä	L	A	H	D	Y	S	U	U	T	E	E	R	I	O	T	I	M
J	O	R	I	T	O	L	A	A	T	E	I	S	M	I	S	E	E
T	Y	Ö	S	T	Ö	T	L	I	N	D	B	E	R	G	A	L	L
L	T	N	E	V	A	T	B	V	E	R	T	A	I	L	U	R	
K	A	P	E	U	S	A	M	A	R	I	N	E	H	U	R	O	S
U	L	A	L	A	S	A	L	I	U	T	H	O	M	A	S	O	Y
T	R	I	L	L	E	R	I	E	N	N	U	S	T	E	E	O	S
T	J	M	E	I	R	A	M	I	H	I	V	A	I	L	U	K	J
M	A	L	A	R	I	A	U	I	Ä	T	I	Ä	R	L	Ö	Y	H

				S	E	K	A	V	A	T	Y	L	S	A	E	U	R	A
				I	H	A	N	V	I	E	L	A	K	E	S	K	E	N
				L	E	I	K	K	O	R	I	P	E	A	I	S	K	U
				V	A	K	I	P	A	A	S	I	M	P	I	I	T	
				E	K	U	T	V	A	L	I	T						
				R	U	O	K	A	O	H	J	E	A	H	E	I	L	
				U	A	L	L	I	L	O	L	A	A	L	E	A		
				A	H	D	A	S	N	I	I	N	Y	S	K	I	Ä	I
				R	A	U	N	I	O	K	A	S	S	O	D	I	N	N
				V	A	K	O	P	E	S	O	T	K	I	I	S	T	A
				O	L	E	T	T	A	A	T	A	P	A	S	I	M	U
				E	S	A	A	T	E	U	N	E	T					
				T	U	L	O	S	T	E	R	I	N	T	E	E	T	P
				U	D	U	T	E	H	K	A	K	E	N	N	O	A	K
				T	E	K	O	S	E	T	S	A	I	L	A	T	A	L
				O	T	U	S	T	O	N	Y	T	U	T	T	I	A	T

Kuvat: Kristian Ruotsalainen

Shades Of Nowhere takasi bileet pikkutunneille asti.

RaksaRock rokkasi Turussa

RaksaRock Turku jyrähti käyntiin kuin tuhat salamaa olisi iskeytynyt Klubille, jossa tämänvuotinen rock-juhla pidettiin. Paikka oli upean hämyinen, mikä antoi rockhengelle hyvän pohjan purkautua ulos. Private Jukebox aloitti illan soittamalla cover-kappaleita laidasta laitaan. Sillä saatiin tunnelma käyntiin. Jokunen kävi kokeilemassa omiakin soittotaitojaan Private Jukeboxin kanssa, mikä oli tietenkin sallittua – olihan kyse vapaista jameista.

Bad King oli naisten mieleen, Fanit olivat naisia, upeita kaunottaria saa-

pui sankoin joukoin kuuntelemaan bändin keikkailua. Lantiot heiluivat ja kädet rytmittivät tahtia Bad Kingin musisoinnin tahtiin. Taisi villi meno saada jonkun miehen päänkin sekaisin. Mieleen jäi erityisesti kappale *Summertime* bändin versioimana.

Shades Of Nowhere aloitti omalla kappaleellaan *Coming Home*, joka sai RaksaRockin lavatunnelman nousemaan sataan asteeseen. Shades Of Nowhere oli kuin syntynyt lavalle, show oli upeaa seurattavaa ja villi meno jatkui yli puolen yön. Ilta päättyi kappaleeseen *Drunken Melodies*. ■

Fanni (oik.), Marja (kesk.) ja Laura (vas.) olivat lähteneet kuuntelemaan bändejä ja bailamaan. Harmittelivat, että on naisvoittoinen yleisö, vaikka kyse on Raksaliiton järjestämästä tilaisuudesta.

Shades Of Nowheren kantava voima Ari-Matti Toivanen.

Ole tarkkana ilmoitusten lähettämisessä!

Postitse lähetettäessä kuussa on ehdottomasti oltava merkintä:
Rakentaja-lehti/ilmoitukset, PL 307, 00531 Helsinki

Sähköpostit on lähetettävä osoitteella: ilmoitukset@rakennusliitto.fi
 tai faksilla: 020 774 3061.

Kun lähetät ilmoituksen Rakentaja-lehteen, muistathan merkitä yhteystietosi!

Toimitus muokkaa tarvittaessa lehden ilmoitussivuille tulevaa materiaalia. Ilmoitussivuille tarkoitettujen tekstien tulee olla lyhyitä.

Ammattiosastojen kevätkokoukset

Viimeistään maaliskuun viimeisenä päivänä pidettävässä osaston kevätkokouksessa:

- a) käsitellään hallituksen laatima toiminta- ja tilikertomus edelliseltä kalenterivuodelta;
- b) käsitellään toiminnantarkastajan lausunto;
- c) päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä;
- d) päätetään mahdollisista muista esille tulevista asioista.

TAPAHTUMAT

Hämeenlinnan rakentajaveteraanit

Maaliskuun kokous ke 18.3. klo 13, Birger Jaarlinkatu 12 A, Hämeenlinna. Paikalla eduskunta-vaaliehdokkaat Aino-Kaisa Pekonen, Irma Taavela ja Eero Vainio. Kahvitarjoilu. Tervetuloa!

Turun rakentajaveteraanit

Tapaaminen ti 17.3. klo 13, Turun aluetoimiston yläkerran tilat, Uudenmaankatu 6a, Turku. Tilaisuudessa mukana Turun Kisällit ja kansanedustaja Annika Lapintie. Leivoskahvitarjoilu.

Kuopion osastot: 091, 103, 394

Yhteiset pilkkikilpailut pitkäperjantaina 3.4. klo 10–13 Lomarineella, Kanavanranta 28, Kuopio. Ilmoittautumiset alkavat klo 9. Sarjat: lapset, miehet, naiset ja veteraanit. Tarjotaan kahvia, pullaa ja makkaraa. Jäätilanne tarkastetaan ennen kilpailun alkua. Jäsenet perheineen tervetuloa! Hallitukset

Päijät-Hämeen osastot 066, 177, 405, 604

Yhteinen kevätkokous to 26.3. klo 17.30, ravintola Wanha-Herra, Laaksokatu 17, Lahti. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tulethan paikalle ajoissa päättämään osaston yhteisissä asioissa. Hallitus

Os. 004, Helsinki, sisävalmiste

Kevätkokous ke 25.3. klo 17, Allun Grilli, Myyrmäentie 2, Vantaa. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 005, Helsingin sementtimiehet

Kevätkokous la 28.3. klo 13, ravintola McArthur, Mannilantie 37, Järvenpää. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 006, Uudenmaan torninosturinkuljettajat ja -asentajat

Kevätkokous ma 23.3. klo 17, Uudenmaan aluetoimiston tilat, katutaso, Siltasaarekatu 4, Helsinki. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 007, Rakennusalojen ulkomaalaiset ammattilaiset

Kevätkokous ti 31.3. klo 17.30, Uudenmaan aluetoimisto, katutaso, Siltasaarekatu 4, Helsinki. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Hallitus

Os. 008, Kainuu

Kevätkokous la 28.3. klo 12, tilausravintola Vanha Kurimo, Kurimontie 39 b, Suomussalmi. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Osasto tarjoaa kokouksen jälkeen ruuan, jonka vuoksi ilmoittautumiset viimeistään su 22.3., Olli p. 040 717 1346. Tervetuloa! Hallitus

Os. 014, Turun maalarit ja mattomiehet

Kevätkokous ke 25.3. klo 18, Turun aluetoimisto, Uudenmaankatu 6 a, Turku. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 016, Turku

Kevätkokous ti 24.3. klo 18, Turun aluetoimisto, Uudenmaankatu 6a, Turku. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tilannekatsauksen pitää toimitsija Juha Valonen. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 017, Turku

Kevätkokous ti 17.3. klo 15.45, Pukkilan ruokala, Pitkämäenkatu 9, Turku. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen päivällinen. Tervetuloa! Hallitus

Os. 026, Hämeenlinnan maalarit ja mattomiehet

Kevätkokous la 28.3. klo 15, ravintola Kerhoravintola Seiska, saunaosasto, Suomen Kasarmi rakennus 7, Hämeenlinna. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 029, Kuusankoski

Kevätkokous ti 31.3. klo 18, Voikkaan Työväentalo, 3 krs, Voikkaantie 2, Voikkaa. Esillä sääntöjen määräämät asiat, sekä muut esille tulevat asiat. Tilannekatsauksen pitää aluepäällikkö Kari Lapatto. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! **Osastollemme on avattu nettisivut**, www.osasto029.rakennusliitto.net. Linkki sivuille löytyy myös rakennusliiton yhteystiedot sivun kautta. Tervetuloa tutustumaan osastoomme! Hallitus

Os. 034, Imatra

Kevätkokous ma 16.3. klo 18, Imatran Ay-talo, 3. krs, kokoushuone, Esterinkatu 11, Imatra. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. **Pilkkikilpailut** la 28.3. klo 8.30 Imatran venesatamassa kahvila Kolme Ankkuria luona aamukahvilla. Kilpailu alkaa klo 9. Hallitus

Os. 039, Helsingin matto- ja parkettimiehet

Kevätkokous ti 24.3. klo 16, ammattiosastojen Tiimitupa, Viides linja 3, Helsinki. Esillä sääntöjen määräämät asiat. Kahvitarjoilu. Hallitus

Os. 041, Seinäjoki

Maa- ja vesirakennusalan jaoston kokous su 22.3. klo 13, Vapaudentie 32–34, Seinäjoki. Käsitellään esille tulevat asiat. **Kevätkokous** pe 17.4. klo 19, osaston toimisto, Vapaudentie 32–34, Seinäjoki. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 042, Hyvinkää

Kevätkokous to 26.3. klo 17.30, Järjestöotalo, Munckinkatu 49, Hyvinkää. Esillä sääntöjen määräämät

asiat sekä muut esille tulevat asiat. Aluejärjestön edustaja tulee pitämään tilannekatsauksen. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 053, Oulu

Pilkkikisat la 28.3. klo 10–14. Aloituspaiikka: Oritkarintien sataman puoleinen parkkipaikka. Jäätilanne pitää ottaa huomioon! Sarjat: miehet ja naiset. Tiedustelut: Pentti Moilanen p. 040 577 3377. Hallitus

Os. 056, Salo

Kevätkokous to 26.3. klo 18, osaston toimisto, Helsingintie 10, Salo. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Toimiston päivystys muuttuu 1.4. maanantaiksi ja on avoinna klo 16–16.45. Hallitus

Os. 059, Oulu

Hiihtokilpailut la 21.3. klo 14 Auranmajalla. Ilmoittautumiset klo 13.30 paikanpäällä. **Kevätkokous** ma 23.3. klo 18, Oulun aluetoimisto, Rautatienkatu 40, Oulu. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 060, Kouvola

Kevätkokous ke 18.3. klo 18, Kymen aluetoimiston tilat, Salpausselänkatu 60, Kouvola. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu Tervetuloa! Osaston kotisivuilla lisää tietoa tapahtumista www.rakennusliittoosasto60.fi. Hallitus

Os. 061 Veteli

Kevätkokous pe 20.3. klo 18.30, Ravintola Pelimanni, Kaustintie 2, Kaustinen. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Ruokailu. Hallitus

Os. 064, Alavus

Kevätkokous pe 20.3. klo 17.30, Maku-Pirtti, Okslammintie 9, Alavus. Esillä sääntöjen määräämät asiat ja muut esille tulevat asiat. Paikalla toiminta-alueen päällikkö Janne Kemppainen. Hallitus

Os. 068, Joensuu

Kevätkokous su 22.3. klo 15, Pizzeria Gauden kokoushuone, Länsikatu 18, Joensuu. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Hiukopalaa on tarjolla. Tervetuloa!

Pilkkipäivä la 28.3. Ohjeet kuullaan klo 10 Niittylahden opiston kodalla. Kota on opiston pihapiirissä osoitteessa Niittylahdentie 297, Pyhäselän rannassa. Matin hiukopalaa erityisesti löysäsiimaisille! Omat toukat mukaan. Kireitä siimoja!

Talvipäivät 21.–23.3., Tahko. Siedettävän lähellä. Voit pistäytyä vaikka vain päiväksi. Osasto tukee osallistumistasi. Terveenä! Hallitus

Os. 076, Pietarsaari

Kevätkokous su 29.3. klo 13, osaston toimisto, Ahlströminkatu 9, Pietarsaari. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 077, Mikkeli

Kevätkokous la 28.3. klo 11, Hotelli Cumulus, Mikonkatu 9, Mikkeli. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu. **Pilkkikisat** la 14.3. klo 10–13 Visulahden rantasaunalla. Ilmoittautumiset klo 9.30. Tarjolla pientä evästä. Hallitus

Os. 079, Porvoo

Kevätkokous la 21.3. klo 12, osaston toimisto, Sibeliuksenbulevardi 36, Porvoo. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 080, Vakka-Suomen rakentajat

Kevätkokous to 26.3. klo 18, Torpparintupa, Vinkkiläntie 20, Vinkkilä. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 081, Hanko

Kevätkokous ma 16.3. klo 18, Metallin toimisto, Esplanadi 83, Hanko. Esillä sääntöjen määräämät asiat, käsitellään osaston lopettamista sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 082, Nokia

Kevätkokous ti 24.3. klo 18, osaston toimisto, Pirkkalaistori 8 C, Nokia. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 086, Kokkola

Kevätkokous ma 23.3. klo 18, osaston toimisto, Ristirannankatu 7, Kokkola. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! **Ruskaretki** 18.–20.9. Leville.

Ostavastuu jäsen 50 € ja avec 170 €. Mukaan mahtuu 40 ensimmäistä. Ilmoittautumiset osaston toimistolle maanantaisin klo 16–17. Hallitus

Os. 097, Lohjan kirvesmiehet

Kevätkokous ti 17.3. klo 17.30, ravintola Amarillo, Vihdinkatu 1, Lohja. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen osasto tarjoaa ruuan. Tervetuloa! Hallitus

Os. 099, Kajaani

Kevätkokous ma 23.3. klo 18, hotelli Kajaani, Kuukkelin, Onnelantie 1, Kajaani. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Ennen kokousta tarjolla päivällinen klo 17. Tervetuloa! **Pilkkikilpailut** la 11.4. klo 9.30–13 Suvirannassa. Ilmoittautumiset alkavat klo 9. Sarjat: naiset, nuoret, lapset, miehet, veteraanit yli 60 v. Suurimman kalan saanut palkitaan erikseen. Osasto tarjoaa pilkkijöille purtavaa ja juotavaa. Jäsenet perheineen tervetuloa!

Osaston tukemia harrastuksia: Kajaanin Kaukaveden uimahalli. Jäsenet saavat uinti-, kuntosalin- ja uinti/kuntosalisarjannekkeista (10/20 kpl) alennusta näyttämällä Rakennusliiton jäsenkorttia kasalla. Jäsen voi ladata vuoden aikana 20 kpl alennettuja sarjalippuja rannekeeseen, jonka jäsen ostaa henkilökohtaiseksi ensimmäisellä latauskerralla. Sarjannekkeiden sovitut hinnastot löytyvät kassalta. Osaston omilta kotisivuilta voi tulostaa myös hinnaston.

Kajaanin keilakeskus. Osastolla on varattuna keilavuoro sunnuntaisin klo 15–16. Käytössä on nyt aluksi yksi rata. Keilaaminen on jäsenille ilmaista.

Kajaanin kaupungin Ruuhiveden kalastuspaikka. Osaston jäsen saa vuorokausiluvan hintaan 6 €, normaalisti 10 €.

Osaston kotisivut: <http://kainuu099.rakennusliitto.net/Sivuilta> löytyy isätietoja tapahtumista ja jäseneduista. Harrastusterveisin Hallitus

Os. 100, Hämeenlinna

Pilkkikilpailut la 21.3. klo 9–13 Aulangon ulkoilumajalla. Ilmoittautuminen alkaa klo 8.30. Sarjat: miehet, naiset ja lapset. Kilpailukala ahven, lapsilla kaikki kalat. Makkaratarjoilu. Tervetuloa! **Kevätkokous** ma 23.3. klo 18.30 Osuuspankin kokoustilat, käynti Kasarmikadun puolelta. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 102, Oulun maalarit ja mattomiehet

Kevätkokous ke 25.3. klo 18, Rautatienkatu 40. Esillä sääntöjen mää-

räämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. tervetuloa! hallitus

Os. 103, Kuopion maalarit ja mattomiehet

Kevätkokous ke 25.3. klo 18, Vuorikatu 42 kokoustilat, Kuopio. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 104, Helsingin asfaltti- ja pikimiehet

Pikiukot kokoontuu ti 24.3. klo 13, osastojen Tiimitupa, Viides linja 3, Helsinki. Aiheena tulevan kesän retket ja mahdollinen muu ohjelma. Kahvitarjoilu. Veteraanit joukolla mukaan! Toimikunta

Os. 115, Heinola

Kevätkokous ma 30.3. klo 18, osaston toimisto, 2. krs, Savontie 3, Heinola. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 123, Rauma

Kevätkokous ti 24.3. klo 18, hotelli Cumulus, Aittakarinkatu 9, Rauma. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Iltapala. Tervetuloa! Hallitus

Os. 124, Toijala

Kevätkokous la 21.3. klo 14, Metsola-sali, Valtatie 5, Toijala. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 126, Kauklahti

Kevätkokous 19.3. klo 18, kerhotalo Puikkari, Hansatie 4, Espoo. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 154, Loviisa

Kevätkokous su 22.3. klo 13, Loviisan ST1, Saf Cafe'n kabinetti, Länsikaari 1, Loviisa. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Ajankohtaisista asioista kertomassa toiminta-alueen päällikkö Vilppu Oikarinen. Kokouksen jälkeen ruokailu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 155, Somero

Kevätkokous ti 24.3. klo 17, Toritupa, Joensuuntie 10, Somero. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 156, Harjavalta

Kevätkokous pe 27.3. klo 18, ravintola Hakuninmäki, Rysäkuja 1, Harjavalta. Esillä sääntöjen määräämät asiat, päätetään yhdistymisestä Kokemäen osaston kanssa. Lisäksi muut esille tulevat asiat.

Kokous aloitetaan ruokailulla. Hallitus

Os. 159, Savonlinna

Kevätkokous ti 17.3. klo 18, Osaston toimitilat, Schaumannintie24, Savonlinna. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 160, Kerimäki

Kevätkokous ma 30.3. klo 18, Pub Corner, Hälväntie 4, Kerimäki. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 162, Kouvolan maalarit ja mattomiehet

Kevätkokous su 29.3. klo 13, hotelli Cumulus, kokoushuone, Kouvolankatu 11, Kouvola. Esillä sääntöjen määräämät asiat ja muut esille tulevat asiat. Osasto tarjoaa ruuan. Tervetuloa! Hallitus

Os. 171, Mänttä

Kevätkokous ti 24.3. klo 18, Mänttä-Vilppulan kaupungintalo, Seppälän puistotie 15, Mänttä. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 186, Oitti

Kevätkokous su 22.3. klo 13, ravintola Serafiina, Riihimäentie 3620, Oitti. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu. Hallitus

Os. 187, Lempäälä

Kevätkokous 20.3. klo 17, Ståhlberg-kahvila, Tampereentie 2, Lempäälä. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Hallitus

Os. 190, Lohja

Kevätkokous la 14.3. klo 18, ravintola Amarillo, kabinetti, Vihdinkatu 1, Lohja. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kokoukseen osallistuville ruokatarjoilu. Tervetuloa!

Os. 197, Pieksämäki

Pilkkikilpailut la 21.3. klo 9–12 osaston mökillä Naarajärvellä. Keitellään kahvit ja paistetaan makkarat. Tervetuloa! **Kevätkokous** to 26.3. klo 18, osaston toimisto, Savontie 1, Pieksämäki. Esillä sääntöjen määräämät asiat ja muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 208, Suonenjoki

Kevätkokous 25.3. klo 18, Iisakki, Iisvedenraitti 29, Iisvesi. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu.

Ilmoittautumiset viimeistään ma 23.3., Niko Kollanus p. 044 294 2776. Hallitus

Os. 212, Loimaa

Kevätkokous su 29.3. klo 13, Työväentalo, Satakunnantie 57, Loimaa. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 213, Nastola

Kevätkokous ke 18.3. klo 18, Puuseppien toimisto, Timpurintie 2, Nastola. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut mahdolliset asiat. Tilanekatsauksen pitää aluetoimitsija Mikko Lindstedt. Kokouksen jälkeen ruokailu Aylin ravintolassa. Tervetuloa! Hallitus

Os. 221, Naantali

Kevätkokous ke 25.3. klo 18, A-Rakennus Niemelä Oy:n tilat, Putkikatu 14, Naantali. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 244, Kurikka

Pilkkii-ulkolupapäivä la 21.3. klo 11, Salmen silta, Hirvijärvi, Jalasjärvi, Marttilantie 214. Pilkitään jos keli sallii. Iloinen mieli mukaan. Makkaraa, kahvia, mehua ja pullaa tarjolla. Jäsenet perheineen tervetuloa! Hallitus

Os. 268, Muurame

Kevätkokous to 19.3. klo 18, Muuramen Työväentalo, Nisulantie, Muurame. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Hallitus kokoontuu klo 17.30. **Pilkkikilpailut** su.29.3. klo 9–11, Hautalahti, Ratastie. Tavarapalkintoja. Tervetuloa! Hallitus

Os. 280, Helsingin betoniraidoittajat

Kevätkokous la 28.3. klo 12, Purpurinpolku 7–9, Kannelmäki, Helsinki. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 283, Viiala

Kevätkokous ti 24.3. klo 18, Viialan Sampola, Vakkistentie 5, Viiala. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 286, Nivala

Kevätkokous to 19.3. klo 18, Haapajärven Tiivi Areena, Ståhlberginkatu 10, Haapajärvi. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 288, Nurmijärvi

Kevätkokous to 26.3. klo 18, Perttulan kansantalo, Nummenpäantie

1, Perttula. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 291, Outokumpu

Kevätkokous la 21.3. klo 12, Alanonkatu 1, Outokumpu. Esillä sääntöjen määräämät asiat ja muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 316, Jokioinen

Kevätkokous pe 27.3. klo 18, Jokioisten Tietotalo, auditorio Kordelin, Humppilantie 9 A, Jokioinen. Käynti takapihalta. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 320, Laihia

Kevätkokous ti 24.3. klo 18, hoteli-ravintola Route, Kauppatie 5, Laihia. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 342, Jyväskylän kirvesmiehet

Pilkkikilpailut la 21.3. klo 9, Tuomiojärvi. Tervetuloa! **Kevätkokous** ti 31.3. klo 18, hoteli Laajavuori, Laajavuorentie 30, Jyväskylä. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 343, Savonlinna

Pilkkikilpailut la 28.3. klo 9–14 Taipaleenrannassa. Tervetuloa! Hallitus

Os. 349, Matinkylä

Kuukausikokous ma 13.4. klo 18, Matinkylän Pirtti, Keskipäivänkuja 4, Espoo. Käsitellään esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 350, Haapavesi

Kevätkokous la 21.3. klo 12, Myyrilä, Vanhatie 60, Haapavesi. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 365, Rautavaara

Kevätkokous pe 20.3. klo 18, hotelli-ravintola Tiilikka, Kuusitie 2, Rautavaara. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 374, Tohmajärvi

Kevätkokous to 19.3. klo 18, Työväentalo, Työväentie 2, Tohmajärvi. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! **Pilkkikilpailut** la 28.3. klo 9, Koskelonmökki Onkamojärvi. Välihuolto alkaa pe 27.3. klo 18. Jäsenet perheineen tervetuloa! Hallitus

Os. 378, Orimattila

Kevätkokous to 26.3. klo 18, Järjestötupa, Rantatie 2, Orimattila. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 379, Polvijärvi

Kevätkokous 23.3. klo 18 Mika Siimestöllä, Polvijärventie 57, Polvijärvi. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu! Hallitus

Os. 392, Tampereen putkimiehet ja -eristäjät

Kevätkokous ti 24.3. klo 16.30, Tampereen aluetoimisto, kokous-tila, 2. krs, Sorinkatu 4 B, Tampere. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tilanekatsauksen pitää neuvottelupäällikkö Kimmo Palonen. Kahvi- ja voileipätarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 394, Kuopion putkimiehet ja -eristäjät

Kevätkokous to 19.3. klo 18, Vuorikatu 42:n alakerran kokoustilat, Kuopio. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! **Pilkkikilpailut** la 14.3. klo 8 Jälän jäällä. Lisätietoja pilkkivastaava Pertiltä p. 050 536 0621. Hallitus

Os. 395, Jyväskylän putkimiehet ja -eristäjät

Kevätkokous ti 17.3. klo 17.30, Keski-Suomen aluetoimisto, Yrjönkatu 30, Jyväskylä. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tilanekatsauksen pitää aluetoimitsija Raimo Pohjola. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! **Talotekniikka-alan retkeilypäivät** 13.–14.6., Kuopio. Matkan omavastuu on 60 €/hlö, joka sisältää: majoituksen, kuljetuksen ja illalliskortin. Sitovat ilmoittautumiset viimeistään ti 5.5. Ari Pajunen p.0400 546 088. Hallitus

Os. 400, Kotkan putkimiehet ja -eristäjät

Kevätkokous to 19.3. klo 18, ravintola Ganttiini, Kaivokatu 15, Kotka. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tilanekatsaus, aluepäällikkö Kari Lapatto. Kokouksen jälkeen ruokailu. Hallitus

Os. 402, Vaasan putkimiehet

Kevätkokous ti 17.3. klo 18, Pohjanmaan aluetoimiston tilat, Pitkäkatu 43, Vaasa. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 406, Rovaniemen putkimiehet

Kevätkokous ke 18.3. klo 17.30,

Rakennusliiton kellarissa, Korkalonkatu 18, Rovaniemi, käynti takapihan kautta. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Hallitus

Os. 418, Kirkkonummi

Kevätkokous su 29.3. klo 15, Finnsbackan kerhohuone, Kuninkaantie 5–7, Kirkkonummi. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 425, Pudasjärvi-Taivalkoski

Kevätkokous la 21.3. klo 14, hotelli-ravintola Kurenkoski, Kauppatie 7, Pudasjärvi. Esillä sääntöjen määräämät sekä muut esille tulevat asiat. Tilaisuudessa paikalla toiminta-alueen päällikkö Juha Kauppinen. Kokouksen jälkeen ruokailumahdollisuus. Tervetuloa! Hallitus kokoontuu klo 13.30. Hallitus

Os. 456, Petäjävesi

Kevätkokous su 22.3. klo 18, St1 Kyläseppä, kabinetti, Karikontie 1, Petäjävesi. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 459, Vantaa

Keväen risteily-hotellimatka la 18.4. Tallinnaan. Lähtö klo 13.30 Länsisatamasta. Saavuttava tuntia aiemmin paikan päälle! Hinta jäsenille 20 €/hlö, avec 40 €/hlö, johon sisältyy: laivamatkat, hotelliyö ja aamiainen Tallink Spa -hotellissa. Sitova ilmoittautuminen viimeistään pe 20.3. Ilmoita nimesi ja syntymäaikasi tekstiviestillä p. 040 836 6584. Hallitus

Os. 507, Kaavi

Kevätkokous ke 18.3. klo 18, pitopalvelu Hemu, Rantatie 6, Kaavi. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. **Pilkkikisat** la 11.4. klo 9, Rasimäki, Mökkönen, Jurvas lampi, Vilho Räsänen kesämökki. Tervetuloa! Hallitus

Os. 522, Merikarvia

Kevätkokous su 22.3. klo 18, Paloasema, Lounasvaarantie 1, Merikarvia. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 540, Uudenmaan maarankentäjät

Kevätkokous 21.3. klo 11, Puistokulma, Talkootie 4, Vantaa. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 546, Mikkeli

Kevätristeily 18.–19.4. Tallinnaan. Matkan omavastuu 50 €/hlö, joka

sisältää päivällisen ja aamiaisen. Ilmoittautumiset viimeistään to 19.3., Olli Palsa p. 0400 597 882. Hallitus

Os. 547, Lahti

Kevätkokous pe 27.3. klo 18, osaston toimisto, Hämeenkatu 32 A, Lahti. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu. Hallitus

Os. 548, Kymen maanrakentajat

Kevätkokous su 29.3. klo 15, Anjalankosken ABC, Hallitie 2, Anjalankoski. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Ruokailu. Tervetuloa!
Tallinnan 22 tunnin risteily la 25.4. Baltic Queen laivalla. Tarkempi aikataulu kuljetuksista seuraavassa Rakentajassa. Varattu 16 kpl B2-hyttiä, buffet-illallista sekä meriaamiaista. Hinta jäsenille 20 €/hlö ja avec 50 €/hlö. Varaa paikkasi viimeistään su 29.3. Mikolta p. 045 131 6722. Myös tekstiviestillä, viestiin matkustajan nimi ja syntymäaika. Hallitus

Os. 553, Luoteis-Pirkanmaa

Kevätkokous la 28.3. klo 16, Ikaalisten kylpylä, klubisaunan tilat, Hämyläntie 2, Ikaalinen. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa!
Hallitus kokoontuu klo 15. Hallitus

Os. 579, Kouvolan putkimiehet ja -eristäjät

Kevätkokous pe 20.3. klo 18, hotelli Vaakuna, Hovioikeudentie 2, Kouvola. Esillä sääntöjen määräämät asia sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus kokoontuu klo 17. Hallitus

Os. 608, Tampereen muurarit

Kevätkokous ma 23.3. klo 18 vaakuutusyhtiö Turvan tiloissa, Järvenrivuntie 3, Tampere. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Hallitus

Os. 614, Oulun muurarit

Kevätkokous ti 24.3. klo 18, Oulun aluetoimiston kokoustila, Rautatienkatu 40, Oulu. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa!
Hallitus

ONNEA

80 vuotta

Hartikainen Matti Viljo 11.3., Korpikoski.
Os. 604, Lahden muurarit

Kettunen Kauko Ensio 21.3., Espoo.
Os. 349, Matinkylä

KUOLLEITA

Etolin Esa Kullervo

Osastomme pitkäaikainen jäsen Esa Kullervo Etolin kuoli 18.12.2015. Hän oli syntynyt 4.12.1932 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.10.1960. Muistoa kunnioittaen
Os. 060, Kouvola

Keto Mauri Antero

Osastomme pitkäaikainen jäsen Mauri Antero Keto kuoli 5.2.2015. Hän oli syntynyt 29.12.1934 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.4.1963. Muistoa kunnioittaen
Os. 026, Hämeenlinnan maalarit

Pennanen Vilho

Osastomme pitkäaikainen jäsen Vilho Pennanen kuoli 9.11.2014. Hän oli syntynyt 2.3.1944 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.5.1969. Muistoa kunnioittaen
Os. 291, Outokumpu

Vuoto Voitto Aage

Osastomme pitkäaikainen jäsen Voitto Aage Vuoto kuoli 11.2.2015. Hän oli syntynyt 30.8.1925 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.1.1959. Muistoa kunnioittaen
Os. 244, Kurikka

SAARROT

RAKENNUSLIITON JULISTAMAT SAARROT

Tarkemmat tiedot löytyvät internetistä <http://rakennusliitto.fi/palkat-ja-tes/liiton-julistamat-saarrot/>

VOIMASSAOLEVAT:

- Aiari Grupp Oü
- AJE Ehitus Oü
- Alfaport Grupp Oü
- Alnar Järvi Oü
- ”Artexx” Steplewski Artur
- A-ryhmä Asennus Oy
- Oy Aureli Ltd
- Autlan Projekt Oü
- Balticale Oü
- Betamer Eesti Oü
- Carinaland Oü
- Concord Group Oü
- DED Kompanii Oü
- Dedas Oü
- Degtab Oü
- Detroit Oü
- Edmonton Oü
- Efira Invest Oü
- Egerton Oü
- Ehiter Arendus Oü
- Eikner Oü
- Elkotek Oy
- Enner Ehitus Oü
- Enta Ehitus Grupp Ou
- Etelä-Suomen kiinteistö ja autohuolto Oy
- EU Finnes

- Eurobuild Group Oü
- Europe Ehitus Oü
- Eu Steinbau Oy
- Faskom Oy
- Fatmus Ehitus Oü
- Feluko Oü
- FHU ”PM-BUD”
- Fin Purkajat Oy
- Fincity Oü
- Finlandia-Maalaus ja Målning Ky
- Garantmeister Oü
- Gorol-Bud Oy
- GS Invest Oü
- Harald Power
- Harts Ehitus Oü
- Hausland Oü
- Helmhold Oü
- Henno-Invest Ltd Oy
- Hordinal Oü
- Idc Budownictwo
- Indiman Oy
- Individuali imone ”Suvireta”
- Kalma Ehitus
- Keskustan Talexi & Tar Oy
- Lemamaks Ehitus Oü
- Leviehitus Oü
- Link Star Grupp Oü
- Marsalis-Ehitus Oü
- Mattic Oü
- Mauneks Oü
- Maximum Group Ou
- Miedzynarodowny Serwis Budowlany MSB Sp. z.o.o.
- Multimaaler Oü
- My Property Oy
- 4 Naela Oü
- Naabob Ehitus Oü
- Navero Oy
- Offwall Oy
- Olster Grupp Oü
- OPNG Linnaarenduse Oü
- Orasgrupp Oü
- PG Ehitus Oü
- Pirita Laevad as
- Piva Kivi Oü
- Prelija Grupp Oü
- Primebygg Oü
- Proberto Oü
- Projekt 10 Oü
- Prolainer Oü
- Prostein Oü
- Putki Service Oy
- Rakennusexpertit JKL
- Rakennus Kultti Oy
- Rakennusyhtiö Muhonen Oy
- Rakso Oü
- Ravent Team Oü
- Rees Rakendus Oü
- Rekrum Oy Ab
- Rentaworker Oü
- Rimatex Oy
- Roiha Oy
- Satakunnan Laaturakennus Oy
- Satikuti Invest Oü
- Savega AS
- Scantrim Oy
- Sia Intertech
- Siivous-Expertit Osuuskunta
- Slovax s.r.o
- Spectra Holding Oü
- Stabil Group Oy
- Stabil Project Oü
- Stadirak Oy
- Suomen Lujatyö Oy
- Sven Trading Ltd
- Targe Ehitus
- Tasokas Oü
- Telineservice Oü
- TG Kattomiehet tmi
- Tiit Tamme
- Tonu Ehitus Oü
- T-Tarvike Oy
- Triaad Grupp Oü
- Ultraserv Oü
- Unimaster Oü
- Vahotek Oy
- Vartix
- Ventago Oü
- Vimeco Oy
- Windrox Grupp AS
- VR Track Oy

KOKOUKSET

KUTSU RAKENNUSLIITON POHJANMAAN ALUEJÄRJESTÖ RY:N EDUSTAJAKOKOUKSEEN 2015

Aika: la 28.3. klo 10
Paikka: Härmän kylpylä, Vaasantie 22, Kauhava, Ylihärmä
Asiat: Kokouksessa käsitellään sääntöjen 5 §:n määräämät asiat. Tilannekatsauksen pitää Rakennusliiton II puheenjohtaja Kyösti Suokas.
Tervetuloa!

Rakennusliiton Pohjanmaan aluejärjestö ry:n hallitus

KUTSU RAKENNUSLIITON UUDENMAAN ALUEJÄRJESTÖ RY:N EDUSTAJAKOKOUKSEEN 2015

Aika: la 28.3. klo 10, aamupala ja matkalaskujen vastaanotto alkaa klo 9.
Paikka: Kiljavan opisto, Kirkkonummen toimipiste, Siikaranta, Naruportintie 68, Espoo.
Asiat: Kokouksessa käsitellään sääntöjen 5 §:n määräämät asiat. Tilannekatsauksen pitää Rakennusliiton puheenjohtaja Matti Harjunieni.

Rakennusliiton Uudenmaan aluejärjestö ry:n hallitus

KOULUTUSTA

KOULUTUSTA VEDENERISTÄJILLE, JYVÄSKYLÄ

Vedeneristäjien atk-pohjainen urakanlaskentakoulutus

Aika: pe 10.4. klo 16–21

Paikka: Jyväskylän aluetoimiston kokoustilat, Yrjönkatu 30, Jyväskylä

Kouluttajina tilaisuudessa toimii sopimuslavalavastaava Lauri Haikola ja luottamusmies Kimmo Hirvonen.

Tilaisuuden päätteeksi yhteinen ruokailu.

Ilmoittautumiset: viimeistään ti 7.4., Lauri Haikola p.0400 869 638 tai lauri.haikola@rakennusliitto.fi.

KOULUTUSTA VEDENERISTÄJILLE, KUOPIO

Vedeneristäjien atk-pohjainen urakanlaskentakoulutus

Aika: la 11.4. klo 10–16

Paikka: Kuopion aluetoimiston kokoustilat, Kirkkokatu 1, Kuopio

Kouluttajina tilaisuudessa toimii sopimuslavalavastaava Lauri Haikola ja luottamusmies Kimmo Hirvonen.

Tapahtumassa tarjotaan ruoka

Ilmoittautumiset: viimeistään ti 7.4., Lauri Haikola p.0400 869 638 tai lauri.haikola@rakennusliitto.fi.

TAPAHTUMAT

**PERINTEISET PILKKIMESTARUUSKILPAILUT
Kymen alue**

Aika: la 14.3. klo 9–13

Paikka: Simpeleenjärvi, Parikkala

Ilmoittautumiset klo 8–9 ravintola Karpalo, Torikatu 4, Parikkala. Ravintola Karpalossa tarjotaan kilpailijoille aamukahvit ilmoittautumisen yhteydessä ja keittolounas kilpailujen jälkeen.

Sarjat: veteraanit, naiset, nuoret, yleinen ja osastojen välinen joukkue (3 hlö) Tarkemmat ohjeet kilpailujen alussa.

Tervetuloa kalastamaan ja kilpailemaan!

Lisätietoja: os. 496, Parikkala p. 050 542 8340 tai Kymen aluejärjestö p. 050 347 7999

**PERINTEINEN RAKENTAJAKARAVANARIEN
KOKOONTUMINEN 22.–24.5.**

Paikka: Lintulahti, Äänekoski

Hinta: 75 € (käteismaksu), joka sisältää auto-/vaunupaikan valosähköllä, aamupalat (la ja su) sekä ruokailun (la) kahdelle henkilölle. Sisäänajo pe 22.5. klo 12.

Tarkempi ohjelma jaetaan paikan päällä. Lämpimästi tervetuloa!

Sitovat ilmoittautumiset viimeistään pe 15.5., Ilmari Ojala p. 0400 868 103.

Lisätietoja: Ari Ruuskanen p. 0500 903 896.

LOMIA

**HYVINVOINTILOMIEN LAPSIPERHEIDEN
LOMAJAKSOT 2015**

Lomakeskus Huhmari
83700 Polvijärvi (Joensuu)
www.lomakeskushuhmari.com

Lomakeskus Huhmari sijaitsee Höytiäisen rannalla, Huhmarisvaaran kainalossa Pohjois-Karjalassa.

Täysihoitoloma sisältää: aamiaisen, lounaan, päivällisen ja lomaohjauksen.

Joululoma	Hakuaika päättyy	Omvastuu
22.–7.12.	11.9.	100 €/aikuinen/alle 16-vuotiaat maksutta

Salosaaren lomakylä
Halkoniementie 88, 17200 Vääksy, p. 044 076 6961
www.salonsaari.com

Salosaaren Lomakylä sijaitsee Asikkalan kunnassa Päijänteen rannalla.

Täysihoitoloma sisältää: aamiaisen, lounaan, päivällisen ja lomaohjauksen.

Vekaraviikko	Hakuaika päättyy	Omvastuu
29.6.–4.7.	20.3.	100 €/aikuinen/alle 16-vuotiaat maksutta

Urheilupuisto Kisakeskus
Kullaanniemi 220, 10420 Pohjankuru
www.kisakeskus.fi

Kisakeskus on luonnonläheistä liikuntaa monipuolisesti tarjoava urheilupuisto Länsi-Uudellamaalla, Raaseporin kaupungissa, Pohjan alueella. Kisakeskus sijaitsee kauniin luonnon keskellä, Kullaanjärven rannalla.

Täysihoitoloma sisältää: aamiaisen, lounaan, päivällisen ja lomaohjauksen.

Liikuntaviikko	Hakuaika päättyy	Omvastuu
27.7.–1.8.	30.4.	100 €/aikuinen/alle 16-vuotiaat maksutta

Lomalaisten valinnassa noudatetaan STM:n ja RAY:n ohjeita. Täytä hakemus huolella, puutteellisia hakemuksia ei käsitellä. Huom! Myös lasten henkilötunnus on oltava hakemuksessa täydellisesti. Sähköisen lomahakemuksen voit täyttää myös Hyvinvointilomien kotisivujen kautta www.hyvinvointilomat.fi

Matkakuluista ja mahdollisten retkien kustannuksista lomalaiset vastaavat itse.

Lomahakemukset palautetaan osoitteella:
Rakennusliitto, lomavastaava, PL 307, 00531 Helsinki

**HYVINVOINTILOMIEN ELÄKELÄISTEN
LOMAJAKSOT 2015**

Lomakeskus Huhmari
83700 Polvijärvi (Joensuu)
www.lomakeskushuhmari.com

Lomakeskus Huhmari sijaitsee Höytiäisen rannalla, Huhmarisvaaran kainalossa Pohjois-Karjalassa. Täysihoitoloma sisältää: aamiaisen, lounaan, päivällisen ja lomaohjauksen.

Lomajaksot	Hakuaika päättyy	Omvastuu/hlö
14.–19.9. Oloneuvokset lomalla	5.6.	100 €
7.–12.12. Tanssien hyvälle mielelle	31.8.	100 €

Lomalaisten valinnassa noudatetaan STM:n ja RAY:n ohjeita. Täytä hakemus huolella, puutteellisia hakemuksia ei käsitellä. Merkitse hakukaavakkeeseen seikat, jotka toivot huomioitavan lomakohteessa (pyörätuoli, rollaattori jne.).

Sähköisen lomahakemuksen voit täyttää myös Hyvinvointilomien kotisivujen kautta www.hyvinvointilomat.fi

Lomahakemukset palautetaan osoitteella:
Rakennusliitto, lomavastaava, PL 307, 00531 Helsinki

Kouluttautumalla

VERKOSTOITUMISTA VARMUUTTA VOIMAA

LUOTTAMUSHENKILÖIDEN PERUSKOULUTUS Hotelli Eden, Oulu

Yhteysmieskurssi 13.– 14.4.

Luottamusmiesten peruskurssi, osa 1 13.– 15.4.

**Työsuojeluvaltuutettujen
peruskurssi, osa 1** 13.– 15.4.

Luottamusmiesten peruskurssi, osa 2 4.– 5.5.

**Työsuojeluvaltuutettujen
peruskurssi, osa 2** 4.– 5.5.

Kurssista ei aiheudu kuluja yrityksen tai työmaan luottamustehtävässä toimivalle Rakennusliiton jäsenelle. Koulutussopimuksen mukaan työnantaja maksaa tehtäväkohtaisen koulutuksen ajalta täyden palkan.

Rakennusliitto maksaa opetuksen, ruokailun ja tarvittaessa majoituksen. Matkakustannukset korvataan julkisen kulkuneuvon mukaan tai omalla autolla 0,25 €/km. Lisäksi kurssin järjestäjä laskuttaa ruokarahan työnantajalta koulutussopimuksen mukaisesti.

Toimita kurssihakemuksesi viimeistään 3 viikkoa ennen koulutus@rakennusliitto.fi tai Rakennusliitto/ kurssisihteeri, PL 307, 00531 Helsinki.

Pyydäthän työnantajaltasi allekirjoituksen lisäksi merkinnät niihin kurssihakemuksen kohtiin, jotka käsittelevät ansionmenetystä ja opintovapaata.

Kaksiosaisen kurssin eri osille riittää yksi hakemus, merkitse siihen kurssien ajankohdat.

Lisätietoja:

koulutus@rakennusliitto.fi

Juhani Lohikoski puh. 050 366 1171

Sissi Kähkönen puh. 020 774 3076

 Rakennusliitto

HYVINVOINTILOMIEN TYÖTTÖMIEN PUHTIA ARKEEN -LOMAJAKSOT 2015

Lomakeskus Huhmari

83700 Polvijärvi (Joensuu)

www.lomakeskushuhmari.com

Lomakeskus Huhmari sijaitsee Höytiäisen rannalla, Huhmarisvaaran kainalossa Pohjois-Karjalassa. Täysihoitoloma sisältää: aamiaisen, lounaan, päivällisen ja lomaohjauksen. Matkakuluista ja mahdollisten retkien kustannuksista lomalaiset vastaavat itse.

Lomajakso	Haku aika päättyy	Omastuu aikuiselta
5.–10.10.	12.6.	50 €/hlö
2.–7.11.	24.7.	50 €/hlö

Lomalaisten valinnassa noudatetaan STM:n ja RAY:n ohjeita. Täytä hakemus huolella, puutteellisia hakemuksia ei käsitellä. Sähköisen lomahakemuksen voit täyttää myös Hyvinvointilomien kotisivujen kautta www.hyvinvointilomat.fi

Lomahakemukset palautetaan osoitteella:

Rakennusliitto, lomavastaava, PL 307, 00531 Helsinki

Rakennusliiton Oulun Aluejärjestö ry:n Kalajoen, Hiekkasärkkäin Timantti B:n lomaosake on varattavissa Oulun aluejärjestön osastojen jäsenille ajalla 1.6.–31.12.2015

Varaukset otetaan vastaan 18.–20.3. välisellä ajalla, Kirsti Haapasalo p. 020 774 3390. Lomat annetaan varausjärjestyksessä. Etusijalla ovat ne jäsenet, jotka eivät ole aikaisemmin lomaa käyttäneet.

Huoneisto on 60 m² ja mitoitettu 4–6 henkilölle.

Lomat ovat 3–4 vrk:n pituisia ja niiden kesto on 3 vrk (pe–ma) ja 4 vrk (ma–pe).

Loman hinta 150 €/loma.

Lomahuoneiston osoite: Kiinteistö Oy Hiekkasärkkäin Timantti B, Matkailutie 150 C as 9, 85100 Kalajoki. Lisätietoja kohteesta osoitteessa <http://www.rantakalla.fi>.

Lemmikkieläinten tuonti huoneistoon on kielletty!

Voit käydä itse 1.4. lähtien tutustumaan varaustilanteeseen Kalajoki24.fi sivustolla. Varaukset tulee kuitenkin tehdä Oulun toimiston kautta.

HAASTA ITSESI!

150€
/5 VRK 1 HH, SIS.
TÄYSIHOITO JA OHJELMA
HAE: WWW.PHT.FI

ENSIMMÄINEN ASKEL

Kiristäkö vyö? Liikunnan ilo kadoksissa? Hyvään alkuun kohti terveellisempiä elämäntapoja pääset helpoimmin ryhmässä, mukavassa ympäristössä.

Hae mukaan ja haasta kaverisikin. Jaksaja tarjolla ympäri Suomen.

Ajankohdat ja hakuajat www.pht.fi. Tutustu ja hae!

kuntotesti • hauskat lajikoelut • ohjattua toimintaa • asiantuntijan vinkit • uudet kokemukset

ENSIMMÄINEN ASKEL ON TÄRKEIN.

Palkansaajien hyvinvointi ja terveys PHT ry, www.pht.fi, Lintulahdenkatu 10, 00500 Helsinki.

Rakennusliitto ry

Siltasaarekatu 4,
PL 307, 00531 Helsinki
Vaihde: 020 774 003
sähköposti: etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi
www.rakennusliitto.fi

Keskustoimisto avoinna:

ma-to 8.30–16.00
pe 8.30–15.30

Jäsenrekisteriin toimitettavien asiakirjojen postitusosoite:

Rakennusliitto ry/Skannauskeskus
PL 134, 70101 Kuopio

Palvelunumerot:

Jäsenyysasiat 020 690 231
Työehtoasiat 020 690 232
Työttömyyskassa 020 690 230
Takaisinperintä 020 690 250

Palveluaika ma-to klo 8.30–16.00 ja pe klo 9.00–15.30

Palvelunumeroihin soittaminen maksaa lankapuhelimesta soitettaessa liittymäsopimuksen mukaisen paikallisverkkomaksun verran ja matkapuhelimesta soitettaessa matkapuhelinmaksun verran.

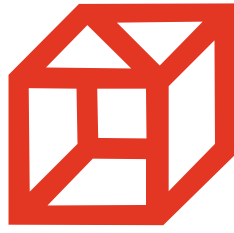
Aluetoimistot

Toimistot avoinna:

maanantaisin ja tiistaisin 8.30–12.00 ja 13.00–16.30

Uudenmaan toimisto avoinna:

ma-to 8.30–12.00 ja 13.00–16.30 ja pe 8.30–12.00 ja 13.00–15.30

Toimistojen yhteystiedot:

Häme/03

Hämeenlinnan toimisto
Birger Jaarlin katu 18 B,
13100 Hämeenlinna

Tampereen toimisto

Sorinkatu 4,
33100 Tampere

Itä-Suomi/04

Joensuun toimisto
Torikatu 30,
80100 Joensuu

Mikkelin toimisto

Vuorikatu 11 A 6
50100 Mikkeli

Kuopion toimisto

Kirkkokatu 1
70100 Kuopio

Kainuu/10

Pohjolankatu 28 A,
87100 Kajaani

Keski-Suomi/02

Yrjönkatu 30,
40100 Jyväskylä

Kymi/06

Kouvolan toimisto
Salpausselänkatu 60 C,
45100 Kouvola

Lappi/13

Kemin toimisto
Keskuspuistikatu 50,
94100 Kemi

Rovaniemen toimisto

Maakuntakatu 15,
96100 Rovaniemi

Oulu/14

Rautatiekatu 40
90120 Oulu

Pohjanmaa/05

Pitkäkatu 43,
65100 Vaasa

Satakunta/07

Liisankatu 18,
28100 Pori

Turku/09

Uudenmaankatu 6 a,
20500 Turku

Uusimaa/01

Siltasaarekatu 4,
00530 Helsinki

Lahden toimisto

Hämeenkatu 32,
15140 Lahti

Rakennusalan työttömyyskassa

Siltasaarekatu 4,
PL 308, 00531 Helsinki
sähköposti: etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi
www.rakennuskassa.fi

Päivärahakemusten postitusosoite:

Rakennusalan työttömyyskassa
PL 135, 70101 Kuopio

Palvelunumerot:

Työttömyyskassa 020 690 230
Takaisinperintä 020 690 250
Jäsenasiat 020 690 231

Palveluaika ma-to klo 8.30–16.00 ja pe klo 9.00–15.30

Palvelunumeroihin soittaminen maksaa lankapuhelimesta soitettaessa liittymäsopimuksen mukaisen paikallisverkkomaksun verran ja matkapuhelimesta soitettaessa matkapuhelinmaksun verran.

eAsioinnissa voit täyttää ansiopäiväraahakemuksesi ja liittää siihen tarvittavat selvitykset. Hakemuksesi kirjautuu saapuneeksi kassaan sen lähetettyäsi. eAsioinnissa voit myös tarkastella päivärahan hakemiseesi liittyviä asioita ja muokata liiton jäsenrekisterissä olevia henkilötietoja.

JÄSENREKISTERI TIEDOTTAA

Jos olet työmarkkinatuella, opiskelemissa, sairaana, suorittamassa varusmiespalvelusta tai muuten oikeutettu jäsenmaksuvapauteen, toimita lähimpään aluetoimistoon tai ammattiosastosi jäsenasioidenhoitajalle oheinen allekirjoitettu ilmoitus jäsenmaksun vapautusta varten. Voit myös toimittaa vapaamerkinä Rakennusliiton eAsiointipalvelun verkkopalvelun kautta. Kotisivu: www.rakennusliitto.fi etusivulta Jäsenyysasioiden kautta tai Työttömyyskassan sivuilta. Kirjautuminen vaatii jäseneltä henkilökohtaiset Nordea, Danske Bank, Osuuspankki, Tapiola, S-Pankki, Handelsbanken, Aktia, Säästöpankki tai Pop.

MEDLEMSREGISTRET INFORMERAR

Om du får arbetsmarknadsstöd, studerar, är sjuk, utför värnplikt eller annars är berättigad till befrielse från medlemsavgiften ska du fylla i bifogade blankett och lämna den på närmaste kretskontor eller till den person som har hand om medlemskapsärenden i din fackavdelning. Du kan också sända frianteckningarna via Byggnads e-tjänst. Förbundets hemsida: www.rakennusliitto.fi och gå till Jäsenyys eller via a-kassans sidor. För att kunna logga in krävs personliga bankkoder i Nordea, Danske Bank, Osuuspankki, Tapiola, S-Pankki, Handelsbanken, Aktia, Säästöpankki eller Pop.

ILMOITUS JÄSENMAKSUN VAPAUTUSTA VARTEN

Nimi / Namn _____ Hetu / Personbeteckning _____

Osoite (jos on muuttunut)/ Adress (om den har ändrats) _____

Puhelin / Telefon _____

Olen ollut ajalla / Jag har under tiden varit
 ___/___/20___ - ___/___/20___
 ___/___/20___ - ___/___/20___
 ___/___/20___ - ___/___/20___
 ___/___/20___ - ___/___/20___
 ___/___/20___ - ___/___/20___
 ___/___/20___ - ___/___/20___
 ___/___/20___ - ___/___/20___
 ___/___/20___ - ___/___/20___
 ___/___/20___ - ___/___/20___

TYÖTÖN (ei oikeutta ansiosidonnaiseen pvrahaan) / **ARBETSLÖS** (inte rätt till inkomstdagpenning)
SAIRAS / SJUK
OPISKELIJA / STUDERANDE
ASEVELVOLLINEN / VÄRNPLIKT
ÄITIYSLOMALLA / MODERSKAPSLEDIG
ISYYSLOMALLA / FADERSKAPSLEDIG
HOITOVAPAALLA / VÅRDLEDIG
OMAISHOITAJANA /NÄRSTÄENDEVÅRDARE
MUU SYY _____ / **ANNAN ORSAK** _____

Päiväys / Datum _____

Allekirjoitus / Underteckning _____

HOIDA VAPAAILMOITUKSET NELJÄNNESVUOSITTAIN! (3kk:n jaksoissa, tammi–maaliskuu, huhti–kesäkuu, heinä–syyskuu, loka–joulukuu)
PALAUTA ILMOITUS JA PYYDETYT LIITTEET OSOITTEELLA: Rakennusliitto ry, PL 134, 70101 Kuopio.

SKÖT OM ANMÄL EN GÅNG PER KVARTAL! (3 månaders perioder, januari–mars, april–juni, juli–september, oktober–december)
RETURNERA ANMÄLAN SAMT BILAGOR TILL: Byggnadsförbundet rf, PB 134,70101 Kuopio.

Jos jäät työttömäksi

- Ilmoittaudu heti työttömäksi jäätyäsi TE-toimistoon työnhakijaksi. Ansiopäivärahaa voidaan maksaa vain ajalta, jolloin olet ollut työttömänä työnhakijana TE-toimistossa.
- Ansiopäivärahaan on oikeus työttömyyskassan jäsenenä, joka on ollut vakuutettuna yhdenjaksoisesti työttömyyskassassa vähintään 26 työttömyyttä edeltävää viikkoa ja on vakuutettuna ollessaan täyttänyt työssäoloehdon. Työttömyyskassassa vakuutettuna oleminen tarkoittaa sitä, että henkilö on työttömyyskassan jäsen ja jäsenmaksut on maksettu.
- Työssäoloehto täyttyy, kun henkilö on ollut jäsenyysaikana 26 kalenteriviikkoa palkkatyössä, jossa työaika on kunkin kalenteriviikkona ollut vähintään 18 tuntia. Työn ei tarvitse olla yhdenjaksoista, vaan työssäoloehto kerryttäviä viikkoja voi kertyä välittömästi työttömäksi työnhakijaksi ilmoittautumista edeltäneen, 28 kuukauden mittaisen tarkastelujakson aikana. Lisäksi edellytetään, että työstä maksettu palkka on ollut työehtosopimuksen mukainen. Ellei alalla ole työehtosopimusta, palkan on oltava kokoaikatyöstä vähintään 1 154 euroa kuukaudessa.
- Työssäoloehdon voimassaolo päättyy, kun henkilö on ollut poissa työmarkkinoilta yli kuusi kuukautta ilman hyväksyttävää syytä. Työttömyyskassa voi maksaa etuusia vasta, kun henkilö on täyttänyt työssäoloehdon uudelleen. Myös se, jos henkilö toimii palkansaajakassan jäsenyysaikana päätoimisena yrittäjänä yli 18 kuukautta, aiheuttaa työssäoloehdon voimassaolon katkeamisen.
- Työttömäksi jäävän on aina päiväraha-hakemuksen toimittaessaan annettava työttömyyskassalle selvitys työttömyyttä edeltäneestä ajasta. Tiedot tarvitaan sekä työssäolosta että mahdollisesta työmarkkinoilta poissaolosta.
- Työssäoloaika osoitetaan palkkatodistuksilla, joista on käytävä ilmi työsuhteen alkamis- ja päättymisaika. Palkkatodistuksiin olisi aina hyvä saada tieto pidetyistä vuosilomista. Palkkatodistuksiin tulee merkitä työnantajan y-tunnus. Myös kopiot irtisanomis- tai lomautusilmoituksista tulee toimittaa työttömyyskassalle.
  - Mikäli olet ollut lomautettuna työstäsi viimeisen vuoden aikana, palkkatiedot tarvitaan silloin tämän lomautuksen jälkeiseltä ajalta.
  - Työviikoista, jolloin työtä on tehty vähemmän kuin 18 tuntia, tulee palkkatodistuksessa ilmoittaa erikseen työtunnit ja palkat. Näitä viikkoja ei oteta mukaan työssäoloeseen eikä palkanmäärittäykseen.

Hakemuksen täyttäminen

- Päivärahaa haetaan ansioturvan päiväraha-hakemuslomakkeella. Hakemuslomakkeita saat TE-toimistosta tai liiton alue-toimistosta. Ansiopäivärahan ensihakemuksen että jatkohakemuksen voit tehdä myös sähköisesti eAsiointi-palvelumme kautta. eAsioinnin kautta voit toimittaa liitteitä ansiopäiväraha-hakemukseen. eAsiointi-palveluun pääsee kirjautumaan työttömyyskassan kotisivujen, www.rakennuskassa.fi, tai Rakennusliiton kotisivujen, www.rakennusliitto.fi, kautta. Lisäksi jatkohakemuksen voi toimittaa puhelimitse puheentunnistuspalvelun kautta, mikäli olet kokonaan työttömä tai kokonaan lomautettu.
- Verotietoja kassalle ei tarvitse ilmoittaa, ellei verotietoihin ole haettu muutosta tai ellei ole saanut portaikkoverokorttia.
- Alle 18-vuotiaista huollettavista lapsista lapsikorotusta haetaan ilmoittamalla hakemuksessa lapsen syntymäaika. Tavallisesti lapsista ei tarvita todistuksia, koska lapsitiedot saadaan Väestörekisterikeskuksen kautta.
- Hakemuksessa on ilmoitettava mahdolliset sivutulot ja sosiaalietuudet ja liitettävä näistä todistukset mukaan. Maatalous- tai yrittäjätuloista on liitettävä mukaan selvitys viimeksi vahvistetusta verotuksesta.

Päivärahan hakeminen

- Normaalisti päivärahaa haetaan neljän kalenteriviikon jaksoissa jälkikäteen. Hakemuksen tulee päättyä sunnuntaihin.
  - Työttömäksi jäävä voi kuitenkin täyttää ensimmäisen hakemuksen lyhyemmältä ajalta. Tällöinkin hakemuksen on päättyvä sunnuntaihin. Suotavaa on, että täysiä kalenteriviikkoja on jo kertynyt kolme.
  - Normaalina neljän viikon rytmiä noudatetaan silloinkin, kun työttömänä ollessa tekee satunnaisia lyhyitä työjaksoja, jotka alkavat ja päättyvät kyseisen neljän viikon jakson aikana.
    - Jos maksujaksolla alkanut yli kaksi viikkoa kestävä kokoaikatyö jatkuu yli kyseisen neljän viikon jakson, voi hakemuksen päättää työn aloittamista edeltävään päivään. Lisäksi hakemukseen merkitään milloin yli kaksi viikkoa kestävä kokoaikatyö on aloitettu.
    - Jos teet osa-aikatyötä, josta saat palkkaa kuukauden jaksoissa, hae päivärahaa kuukauden jaksoissa ja liitä mukaan palkkatodistus.
    - Hakemuksen kaikki kohdat on täytettävä huolellisesti, jotta niitä ei jouduta palauttamaan täydennettäväksi. Työttömyyspäivärahaa on haettava kolmen (3) kuukauden kuluessa siitä päivästä, josta sitä halutaan maksettavaksi. Postitse toimitetut hakemukset lähetetään työttömyyskassan osoitteeseen:

RAKENNUSALAN TYÖTTÖMYYSKASSA PL 135, 70101 KUOPIO

Hakemuksia voi jättää myös aluetoimistoihin ja joillakin paikkakunnilla osaston taloudenhoitajalle.

Om du blir arbetslös

- Anmäl dig genast när du blir arbetslös på TE-byrån som arbetssökande. Kassan kan betala inkomstdagpenning bara för de dagar då du har varit arbetslös arbetssökande hos TE-byrån.
- Rätt till inkomstdagpenning har en sådan medlem i arbetslöshetskassan, som utan avbrott har varit försäkrad i arbetslöshetskassan i minst 26 veckor före arbetslösheten och som uppfyllt arbetsvillkoret under den tid han eller hon har varit försäkrad. Att vara försäkrad i arbetslöshetskassan betyder att personen är medlem i arbetslöshetskassan och har betalat sina medlemsavgifter.
- Arbetsvillkoret uppfylls då personen under sin medlemstid på 26 kalenderveckor har haft lönearbete, där arbetstiden under respektive kalendervecka är minst 18 timmar. Arbetet behöver inte ha pågått utan avbrott, utan man kan samla veckor till arbetsvillkoret under en granskningstid på 28 månader innan man anmäler sig som arbetslös arbetssökande. Dessutom förutsätts att lönen för arbetet betalats enligt kollektivavtalet. Om det inte finns något kollektivavtal inom branschen, ska lönen i heltidsarbete vara minst 1 154 euro i månaden.
- Arbetsvillkoret gäller inte längre när personen har varit borta från arbetsmarknaden i över sex månader utan godtagbar orsak. Arbetslöshetskassan kan betala ut förmåner först då personen har uppfyllt arbetsvillkoret på nytt. Om en person under den tid han eller hon är medlem i en löntagarkassa arbetar som företagare i över 18 månader leder det till avbrott i giltighetstiden för arbetsvillkoret.
- Den som blir arbetslös ska alltid då han eller hon lämnar in sin ansökan om dagpenning ge arbetslöshetskassan en utredning över tiden före arbetslösheten. Vi behöver uppgifter om såväl tid i arbete som eventuell frånvaro från arbetsmarknaden.
- Tiden i arbete bevisas med löneintyg, av vilka det framgår när anställningsförhållandet började och slutade. Det vore bra att alltid i löneintygen också få uppgift om den semester man hållit. Arbetsgivarens FO-nummer ska finnas på löneintyget. Du ska också skicka in kopior av meddelandet om uppsägning eller permittering till arbetslöshetskassan.
  - Om du har varit permitterad från ditt arbete under det senaste året behöver vi löneuppgifterna för tiden efter denna permittering.
  - Du ska separat uppge antalet arbetstimmar och lönen för dem för de arbetsveckor då du har arbetat mindre än 18 timmar. Dessa veckor räknas inte med i arbetsvillkoret eller då lönen definieras.

Så här fyller du i ansökan

- Du ansöker om dagpenning på blanketten för ansökan om inkomstrelaterad dagpenning. Du får blanketter på TE-byrån eller förbundets kretskontor. Du kan göra den första ansökan om inkomstdagpenning och även de fortsatta ansökningarna elektroniskt via vår tjänst eAsiointi. Via eAsiointi kan du skicka in bilagor till din ansökan. Du kommer in på tjänsten eAsiointi genom att logga in via arbetslöshetskassans hemsidor, www.rakennuskassa.fi eller via Byggnadsförbundets hemsidor www.rakennusliitto.fi. Du kan också skicka in din fortsatta ansökan per telefon via röstidentifieringstjänsten, om du är helt arbetslös eller helt permitterad.
- Du behöver inte skicka in några skatteuppgifter till kassan, ifall du inte har ansökt om ändringar eller du har fått ett graderat skattekort.
- Du ansöker om barnförhöjning för barn under 18 år genom att i din ansökan uppge barnens födelsetid. Det behövs vanligtvis inga intyg över barnen, eftersom vi får uppgifter om barnen via Befolkningsregistret.
- Du ska i ansökan uppge eventuella biinkomster och sociala förmåner och bifoga intyg över dessa. Om du har jordbruks- eller företagarincome ska du bifoga en utredning över den senast fastställda beskattningen.

Så här ansöker du om dagpenning

- Du ansöker normalt om dagpenning i perioder på fyra kalenderveckor i efterskott. Ansökan ska sluta på en söndag.
  - Den som blir arbetslös kan dock fylla i den första ansökan för en kortare tid. Också då ska ansökan sluta på en söndag. Vi rekommenderar att du har samlat på dig tre fulla kalenderveckor.
  - Den normala rytmen på fyra veckor följs också då du som arbetslös har tillfälliga korta perioder med arbete som börjar och slutar under denna fyraveckorsperiod.
  - Om ett heltidsarbete på över två veckor har börjat under betalningsperioden och fortsätter över fyraveckorsperioden kan ansökan avslutas den sista arbetslöshetsdagen. Dessutom ska du i ansökan anteckna att du har påbörjat ett heltidsarbete på över två veckor.
  - Om du har deltidsarbete, för vilket du får lön per månad, ska du ansöka om dagpenning per månad och bifoga löneintyg.
  - Du ska noggrant fylla i alla punkter i ansökan, så att vi inte blir tvungna att returnera dem till dig för komplettering. Du ska ansöka om arbetslöshetsdagpenning inom tre (3) månader från den dag då du vill ha dagpenningen. Ansökningar per post skickas till arbetslöshetskassan på adressen:

**BYGGNADSBRANSCHENS ARBETSLÖSHETSKASSA
PL 135, 70101 KUOPIO**

Du kan också lämna in ansökan på kretskontoren och på vissa orter till avdelningens kassör.

Teeveen tulevaa ohjelmistoa:

TV2 20.30 maanantai 30.3.

Moone Boy

Pyörän keksiminen vuoden 3005 eaa. maaliskuussa on ajanut ihmiskunnan Mesopotamiasta turmion tielle. Aihetta sivuava komediasarja sijoittuu 1980-luvun Irlantiin, missä savenvalantaväline on jo tuunattu moottorittomaksi ajoneuvoksi. **Martin Moone**, 12, kokee kovia, kun naapuruston kiusanhenget iskevät silmänsä ja nyrkkinsä hänen syntymäpäivälahjaansa. Tarina on tosi, sillä se perustuu Martinin mielikuvitusystävää esittävän **Chris O'Dowdin** muistiin.

TV1 17.10 keskiviikko 18.3.

Isä Brown ja hänen laumansa

Jumalan ase on avausjakso brittiläisestä etsiväsarjasta, jonka päähenkilö muistuttaa ulkoasultaan ja ideologiaaltaan italialaista antikommunistia, isä **Camilloa**. Molemmat julistavat kyseisen aseensa selästä kirkon kieroutuneita oppeja suorasekäisille kaduntallaajille. Isä **Brown** on todistettavasti paikalla myös silloin, kun uuden kirkonkellon vihkimistilaisuudessa tehdään murha. Tämä on perusteltu syy erota kirkosta **Martti "Lex" Lutherin** Suomessakin.

Teeveen menevää ohjelmistoa:

Sub 21.00 torstai 2.4.

David Hasselhoff Show

Pyörän monotoninen liike saa myös pään pyörälle, mistä **David Hasselhoff** lienee paras yhä elossa oleva todiste. David oli kouluaikoina teatteriaktiivi ja kuoronjohtaja, jonka haave kunniallisesta näyttelijänurasta kariutui, kun hänet valittiin Ritari Ässäksi tolkkutomaan tv-sarjaan. Sen syvällisintä antia olivat keskustelut, joita viimeisen päälle föönattu sankari kävi autonsa kanssa. Painajainen jatkuu, kun Davidin pakeille saapuu suomalaisia julkiksia.

Teema 21.00 lauantai 14.3.

Mad Max

Vuoden 1979 pikitie-elokuva näyttää pyörästä niin pelottavan puolen, ettei sitä ole aiemmin uskallettu tv:ssä esittää. Kamera seuraa moottoripyöräpoliisia, jonka perheen pyörät julmasti tappavat. Pyörärien tarvitseman energian uusiutumattomuudesta seuraa lisäksi suurkatastrofi, joka vain pahenee ensi toukokuussa ensi-iltansa saavassa kolmannessa jatko-osassa. Tarinan opetus on, että turmion tielle ei ajaututtaisi, jos pyörien sijasta käytettäisiin teloja.

Fast & Furious 7

Ensi-ilta 1.4.

Aprillipäivänä autoletkat matelevat kaupunkien keskustoihin katsomaan ylinopeuksia ihannoivan ja muutenkin raivostuttavan elokuvasarjan seitsemännen osan. Noin 140 minuuttia kestävä toimintakohtaus käynnistyy, kun **Vin Dieselin** esittämä sankari saa perävaloihinsa kosta hautovan Jason Stathamin. Rakennusala kiinnostaa erityisesti kohtaus, jossa auto rysäyttää pilvenpiirtäjästä toiseen. Kuvassa näemme **Paul Walkerin** (1973–2013) viimeisessä roolityössään.

Lehdestä reväistystä

Ilmaiset ylityöt eivät ole kenenkään etu

Näin tietää *Suomen Kuvalehtikin*. Jutussa *Äiti on taas ylitöissä* pohditaan muun muassa sitä, kuinka paljon palkansaajalta jää saamatta rahaa, jos kilttinä painaa hommia, joista ei oikeasti makseta. Ylityöt myös kuormittavat ajan myötä; suorittavaa työtä tekevillä huomattiin laajoissa tutkimuksissa lievästi kohonnut riski sairastua kakkostyyppiin diabetekseen, mikäli he tekevät yli 55 tuntia töitä viikossa. Myös uniongelmat ovat yleisempiä pitkiä päiviä tekevillä.

vähäistä liikuntaa, riittämätöntä unta, epäsäännöllistä ruokailua. Pitkää päivää tekevien kannattaa kiinnittää huomiota elintapoihin."

Onko kahdeksan tunnin työpäivä hyvä "raami" työn tekemiselle?

"Sopiva työpäivän pituus on varmasti yksilöllinen asia, joka riippuu työntekijästä, työstä ja elämäntilanteesta", Kivimäki pohtii. "Minusta EU-direktiivi, jonka perusteella työntekijällä on oikeus rajoittaa keskimääräinen työaika – ylityö mukaan lukien – 48 tuntiin seitsemän päivän jaksolta on perusteltu."

YLITÖISTÄ suuri osa jää korvaamatta, mutta asiasta ei vaivauduta valittamaan kovinkaan usein.

Maria Löfgrenin mukaan Akavan edunvalvojat joutuvat suhteellisen har-

Infectio acuta

Eräänä päivänä työyhteisöön ilmaantui vaarattoman näköinen olio. Pieni, hentovartinen olento oli aluksi suhteellisen näkymätön ja sulautui muiden joukkoon. Vähitellen työyhteisössä alkoi ilmaantua oireita. Pullistuneita otsasuonia, verempainetta, punoitusta ja saastunutta verbaliikkaa pompahteli esiin työntekijöiden pintakudoksiin. Tulehdus levisi joukkotartuntana aiheuttaen ärtymistä, turhautumista ja lopulta turhautunutta raivoa. Kontaminoitunut työyhteisö jatkoi toimintaansa onnhdellen, paikkasi eteen tulleita infektiota aiheuttajan virheitä ja puri hampasta. Taudinaiheuttajan oireet johtivat selkeästi synnyttäjäänsä, mutta työnjohto laastaroi taudinaiheuttajaa vähäteleillä oireilla, selittelemällä ja puolustelemalla.

Infektiota aiheuttaja leviää ympäristöönsä transformaa- tion avulla kopioimalla työyhteisön toimintatapoja, mutta muuntaen niitä hiljalleen omia tarpeitaan palveleviksi. Hiljalleen huomataan, että työjärjestys ja -moraali on muuttunut infektiota aiheuttajan ehdoilla toimiviksi, infektiota aiheuttajalla on muista työntekijöistä poikkeava työaika ja toiminta rampautuu infektiota aiheuttajan itsekkyydestä. Konjugaatiossa kaksi infektiota aiheuttajaa liittoutuu ja alkaa myrkyttää työyhteisöä. Transduktiosta infektiota aiheuttaja etsii työyhteisöstä toimintatapoja ja korvaa ne omilla toimintatavoillaan muuntaen vähitellen työyhteisön toimintatapoja.

Kuten kaikki tulehdukset, myös työyhteisön infektiot pahenevat huonolla hoidolla. Infektiota kasvualustan, työyhteisön, hoitamatta jättäminen luo infektiolle hyvää kasvualustaa. Infektiota ruokkiminen väärällä hoidolla lisää tartuntojen määrää ja vaurioittaa lopulta koko työyhteisön. Työyhteisön infektiota on yleensä helppo tunnistaa. Infektiota on tarkkarajainen, aiheuttaa ärtymistä ja voimakasta toimintakyvyn laskua.

Työyhteisö altistuu jatkuvasti stressitekijöille ja haitallisille asioille. Hyvä joukkuehenki ja terve työyhteisö estävät haitallisten asioiden ja eliöiden tunkeutumisen työyhteisöön. Normaalkuntoinen työyhteisö kestävä yhdessä yleensä hyvin ulkopuolisia hyökkäyksiä. Jos työyhteisön joukkuehenki on jostain syystä huonontunut, heikentää se työyhteisön puolustuskykyä haitallisia asioita vastaan. Tällöin työyhteisö voi kontaminoitua sisäisesti tai ulkoisen aiheuttajan taholta. Työyhteisön infektiota vaatii ensin infektiota aiheuttajan täsmähoitoa, usein eliminointia ja sen jälkeen koko työyhteisön kokonaisvaltaista hoitoa. Hoitoprosessi on usein pitkä, mutta kannattaa, sillä hoitamatta jätetty infektiota johtaa pahimmillaan toimintakyvyn täydelliseen lamaantumiseen. ■

Kati Rantanen

Jokaisella on oikeus hyvään elämään ja työhön.
Äänestä hyvän työelämän puolesta.

Ennakoäänestys 8.–14.4.2015
Eduskuntavaalit 19.4.2015
www.sak.fi/hyvätyötäSuomi

SAK
ja ammattiliitot